

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Évi díj 24 korona.
Hogy hánna 2 korona.

VIDÉKEN:
Évi díj 28 korona.
Hogy hánna 2 k. 40 f.

HÍRDETESEK:
Cikkcsop. péld. sor egyeztet. 20 fl.
Utólagos következéskor 16 fl.
Nyitási péld. sor 40 fl.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 367.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. ■
TELEFON-SZÁM: 154.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Vasárnap, november 12.

Mai számunk főbb közleményei:

- Felség, itt a béke.
- A kórház és a szanatórium.
- A porvesztes Sulkovszky-uradalom.
- Hogy kerültem a berlini dutyiba?
- Aradi gondok.
- A nők barátja.
- Az eltűnt Kossak Sándor.
- A Kölcsey-zsur.
- Aki az anyját vádolta meg.
- Milliók pör a meggyilkolt helytartó aradmegyei birtoka miatt.
- Tarkaságok.

A béke mérlege.

Arad, november 11.

— Megszűnt az áldatlan parlamenti harc, a pártok meggyőződtek róla, hogy az ország népe a béke és alkotás korszakát kívánja, — jelentette ma délben Khuen gróf miniszterelnök a felségnek, amikor megjelent a király előtt, hogy elreferálja a mozgalmas hét politikai eseményeit.

A miniszterelnök objektív jelentésével szemben mit hallani az ellenzéki hirharsonaktól?

— Győzött az ellenzék. — Ettől a diadalkiáltástól vízhangzanak az ellenzéki lapok s Justh Gyula néhány hétre diadalittasan vonulhat vissza tornyai tuszkulumba a nyolcvannapos obstrukció által teljesített magas színvonalu szellemi-munkának kipihenése végett.

Győzött az ellenzék, mert megakadályozta, hogy Tisza István a házelnöki székbe beleüljön s megakadályozta azt, hogy az erőszak politikája

legyen urrá Magyarország felett. Önérzetes hangon ezt kiáltják világgá az obstrukció nagyobb és apróbb szentjei.

Andrássy Gyula gróf ismét megmentette a hazát. Ezzel a tudattal hajtja fejét pihenésre a volt alkotmány-pártnak zatonyon maradt néhány elszigetelt nagysága. Pedig hát nem egészen így áll a dolog, az ellenzék nem győzött, mert a békekötésnek, vagy a mint Justh Gyula nevezi, a fegyverszünetnek egyetlenegy pontja sem jelent olyan megállapodást, mely az ellenzék ügyét egy fikarcnyival is előre vitte volna.

Julius havában megindult az obstrukció. Nem a véderőjavaslat elbuktatása volt bevallott célja, mert azzal a sajnos körülménnyel mindenki tisztában van, hogy a nemzetközi viszonyok szükségessé teszik a nemzeteknek állig való fegyverkezését, s a monarchia nagyhatalmi helyzetének fenntartása kategorikus imperativus gyanánt állítja oda a véderőnek fejlesztését. E fejlesztés alól ki nem térhet az állam, s ki nem térhet egyetlen kormány sem, hívják azt Khuen, Kossuth vagy Justh kormánynak, amint-hogy a koalíció kormánya és annak pártjai is csakugy szavazták meg az egyre emelkedő katonai terheket, mint akármely „hazaáruló mameluk,” vagy ui elnevezés szerint mungó kormány. Tisztában vagyunk már azzal, hogy a katonai terheket nem az átkos Bécs, hanem Európa, illetve a külpolitikai helyzet paranesolja reánk.

Az obstrukció tehát a véderőjavas-

latok megszavazásának megakasztásával, nem a véderőjavaslatokat, hanem a kormányt akarta megbuktatni, hiszen nagyon jól tudta, hogy bárki kerül is Khuen gróf helyébe az is ugyanezen véderőjavaslatok behozatalával kezdené kormányzását.

Ez a nyomasztó igazság állandóan ott lebegett az obstrukció feje felett, s ezért kellett annak indokolásaképen előtérbe állítani azt a jelszót, hogy a véderőtörvény csakis a választójog kérdésének megoldása után lesz megalkotható. Mit követelt tehát az obstrukció? A junktimot a véderőjavaslat és a választójog kérdése között.

Ez a junktim volt egyetlen bevallott követelése az obstrukciónak. S kérjük már most: a békepontozatokban, benne foglaltatik-e a két kérdésnek emez összekapcsolása? Van-e e pontozatokban egyáltalában szó a választójog kérdéséről? Bizony nincsen, mert a véderőjavaslatok tárgyalása tovább folyik, egyelőre hetenként két napon át, de minden más kérdéssel való kapcsolat nélkül.

Miben áll tehát az obstrukció vívmánya?

Azt olvassuk az ellenzéki lapokban: Abban, hogy az ország idejekorán hozzájut a költségvetéséhez és nem lesz exlex, másrészt, hogy az erőszak politikájának a térhódítását megakadályozták, ezzel az ugynevezett Tisza-csoport szenvedett erős vereséget. Szinte mulatságos dolog olvasni, hogy az ellenzéknek jóságos gondoskodása őrizte meg az orszagot

Barátkozás

a hortobágyi csárdában.

Írta: Móricz Pál.

Egész esztendőn át mindig fujdogál a hortobágyi szél. Ősz felé siramosabbra változik a hangja. Mintha csak az őshalmok csontlakói sóhajtoznának? Csörög a nádlevél, mikor novemberi délutánokon hirtelenséggel aláhanyatlik a nap és ellobban a biborvörös lángozón. Még este sincsen, a ködös párák, nedves árnyéklámok homálytengerként csapnak keresztül a dércsipett pusztán.

Sós Pista, a híres betyár, kocogóra fogta lovát. November utólján éjszaka nem barátságos az elhagyatott pusztán. Gödörbe léphet a ló. Förtelmesen rikoltoznak a vándormadarak. Emberi tanya után vágyódott a Sós Pista lelke is. Alkonyattájt — 1876 őszén — a hortobágyi állatorvos lakásához fordult. Akkortájt még inkább saját különös törvényei voltak a pusztának. Nagyon is szélről feküdt az állatorvos lakása, nem lehetett kicsukni a pusztán járókelőket.

A lódobogásra Dely Máttyás, az orvos, kijött a szobából. Sós Pista pejlova kantárját a kocsisnak dobta.

— Olyan régen láttam Máttyás bátyámat, — szólt a betyár.

— Hát kerülj beljebb...

A szobasarokban már sunyi árnyékok bujkáltak, de az ablakból tűnő sugarak szökdeltek a betyár egészséges, határozott arcára.

— Most ám én leszek a gazda.

— Az én házamban? — az orvos némileg sértődötten pillantott a betyárra.

— Ahán, — Sós Pista elnevette magát, — ne tessék félreérteni. A hortobágyi vendéglőbe hívom Máttyás bátyámat.

— Vagy ugy. Gyerünk, süvegét fejébe nyomta, bekecsét magára rántotta az állatorvos és a betyárral nekilódultak a pusztának.

Fekete szemű, kedves zsidó lányka volt a hortobágyi nagy vendégfogadósnak, Glauber vendéglősnek a lánya.

— Jusztin kisasszony lelkem, — szólította a betyár, — viszontai bort kérek. Meg jó vacsorát is süttessen, főzessen! Hátha még az őszi ködös szellő is erre talál fujni valakit?

Délután öt óra tájt már beesteiedett, Glauber uram a fogadós kisére sietve nyitotta be az ajtót s talán a betyárra tekintettel is erősebben hangsúlyozta:

— Mindjárt ide érkezik a város szekere.

Összenézett az állatorvos és a betyár. Sós Pista elnevette magát a kérdő tekintetekre:

— Sebaj. A debreceni urak ugye ismernek, parádur uraimék meg nem járnak kocsin.

— Hm, — Glauber köhécselve simitotta meg a bársonysapkáját. Megtette a kötelességét, nem firtatta tovább a dolgot.

— Máttyás bátyám azért végezze a maga dolgát, a többit meg hagyja rám, — mondókáját befejezte a betyár.

Dely Máttyás kiballagott az érkezők elé. Magában némileg tépelődött is. Mi lesz most? ...A gyékénysátoros, ugynevezett echós szekérről Debrecen város tekintetes gazdasági szenátora Csáky Gergely ur szállott le, az öreg Török Pál erdőmester és Bogdan Imre rendőrkapitány voltak a kíséretében. Dely Máttyás ahogy is szólt nekik és mikor az ebédlőbe léptek, az urakat szemmelláthatólag meglepte a Sós Pista tekintélyes magyar alakja, aki az asztaltól felállott és elébe lépett az érkezőknek.

— Adj' Isten jóestét az uraknak, — tisztes komolysággal így köszönt a betyár.

— Kigyelmednek is barátom, — felelte Csáky Gergely szenátor, aki nem szerette a magyar köznépet.

— Én a mezőkeresztesi bíró vagyok, — folytatta bemutatkozását a betyár. — Várad felé tartok ökrökért! Ha, meg nem sérténem az urakat, jó szívvel kérem, telepedjenek az asztalomhoz.

— Szíves-örömet, barátom, — Csáky Gergely szenátorok magokat megnevezvén, nyája-

az exlex állapot veszedelmeitől. Talán a munkapárttól kellett a budget idejekorán való létrejöttét féltetni? Vagy a munkapárt, vagy annakidején a szabadelvűpárt volt az, mely az országot a költségvetésnélküli állapotba zavarta ismételtén?

A világ sokat feled, de azokat az áldásokat, melyeket a honboldogító obstruktorok szereztek a hazának, talán mégsem feledte el, s igazán groteszk színjáték az, amikor a különböző exlexek előidézői verik a mellüket és beharsogják széles a hazába: megmentettük a hazát, mert nem zavartuk bele az exlexbe.

Ami pedig az erőszak politikájának elhárítását illeti, abban igaz, hogy az ellenzéknek nagy érdeme van. Ez az érdem azonban egyszerűen abban áll, hogy az obstrukció beszüntetésével feleslegessé vált a szigorubb házszabálymagyarázat s feleslegessé vált minden nyomatékosabb intézkedés a Ház tanácskozási rendjének biztosítására.

A munkapártnak nem volt egyetlen tagja sem, aki a harcot, mint öncélt kívánta volna, de nem volt egyetlen tagja sem, aki visszariadt volna a harctól arra az esetre, ha a parlamenti forradalom leküzdésére erélyes intézkedésre lett volna szükség.

Ezt beszámoló beszéde alkalmával ép itt Aradon legpregnansabbul fejtegette ki Tisza István s ha a békés fordulat örömet keltett — és kellett is hogy keltsen — minden józanul gondolkozó hazafi lelkében, úgy épen Tisza István legbensőbb hívei örvendenek legjobban, hogy a politikai élet legújabb fordulata megőrizte eme legkiválóbb államférfiunkat azon fontos, de hálátlan szereptől, melyre törhetetlen kötelességérzetből vállalkozott volna.

Tehát harcias pártról a munkapárt kebelében nem is lehet szó s ilyként a harcias párt vereségéről sem.

Nincsen tehát oka az ellenzéknek ujjongania, mert diadalt igazán nem aratott.

Két tanúsága van az obstrukciós hadjáratnak. Az egyik az, hogy a munkapárt egységesen és teljes erejében helytállott az obstrukcióval szemben s a mostani obstrukciónak nem sikerült megbontani ama nagy pártban az egyetértést. Az obstrukció nem kapta meg a munkapártból magából azt a succursust, mely a régi obstrukciók törekvéseit esetről-esetre oly kedvezően befolyásolta.

A másik pedig az, hogy bizgázolást nyert az a körülmény, hogy az ország közvéleménye már sehogy sem azonosítja magát az obstrukciókkal s nyugodt, eredményes munkát óhajt. Nem vélünk csalódnai, ha azt állítjuk, hogy a mostani harc leszerelésében a közvélemény eme magatartása is döntő szerepet játszott.

Hogy a béke tartós lesz-e, s megmenekült-e az ország az obstrukció kártékony betegségétől véglegesen, azt bajos megállapítani. Tény az, hogy végeredményében az obstrukció mitsem ért el, s talán ez a sikertelenség fogja az országot hosszabb időre az obstrukcióba való visszaeséstől megóvni

Spectator.

A képviselőház ülése. Ma véderővítés napja volt a Háznak s a vita két szónokát fogyasztotta el az ellenzéknek. Az ülés második felét interpellációk töltötték ki.

Návay Lajos elnökölt. A Ház hamar átérthetett a véderőjavaslat tárgyalására. — Kovács Gyula elviseletlenül súlyosnak tartja a véderőreform terheit s elhibáztatja a reform részleteit. Nem fogadja el a javaslatot. Lovász Márton szerint a legsikeresebb antidonasztikus politika az, amely a király és a hadsereg részére mindent követel, de a nemzetnek nem ad semmit. Fél egy óraker az interpellációk következtek. — Pozsgay Miklós az iskolának megszavazott államsegély kéredalmes kiutalását kifogásolta interpellációjában. Zichy János gróf kultuszminiszter kijelenti, hogy technikai okokból valóban konstataható némi

lassuság a kiutalásban, de minden eszközzel rajta lesz, hogy a kiutalást siettessé. Az interpelláló és a Ház tudomásul vette a választ. — Huszár Károly (sárvári) a legutóbbi nyiregyszázi katonai brutalitás dolgában interpellálta a honvédelmi minisztert s a szerencsétlenül járt közhuszár számára kárpótlást, támadójával szemben pedig példás megtörlést követelt. Ugyan csak Huszár Károly (sárvári) másik interpellációjában azoknak a híreknek valódisága felől kérdezte a miniszterelnököt, melyek szerint az olasz fiotta az Egei tengeren hadi operációkat akar végezni. Vázolta ennek a lépésnek nemzetközi veszedelmeit, azután pedig külügyi hivatalunk utján a miniszterelnök közbenjárását kérte az olaszoknak Tripolisban való állítólagos kegyetlenkedése miatt. Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek s az ülés negyedikkor befejeződött.

A delegációk ülései. Mint a Magyar Távirati Iroda illetékes helyről értesül, a delegációk ez idén rendes ülésére nem fognak összeülni. Mindössze karácsony és újév között három napra gyűlnek össze Bécsben a delegátusok, hogy a jövő évi közös költségvetésre vonatkozólag indemnitást kérjenek. A közös költségvetési tervezetnek megvitatása végett közelebből Bécsben közös minisztertanács lesz, amelyen a közös külügyminiszter elnöksége alatt a többi közös miniszter, továbbá az osztrák és magyar miniszterelnökök, pénzügyminiszterek és honvédelmi miniszterek és a tengerészeti parancsnok vesznek részt.

Wittman János beszámolója. Wittman János, az ujszentannai kerület országgyűlési képviselője, ma tartotta meg beszámoló beszédét Aradszentmártonban ottani választói előtt. A beszámolóra érkező képviselőt negyven főnyi lovasbandérium fogadta Szentmártonban, ahol a főtéren a templom előtt mondotta el a beszámolót. Beszédében főleg gazdasági kérdésekkel foglalkozott és a magyar mezőgazdák védelmére védvámok behozatalát követelte. Magokolta választói előtt, hogy miért híve a kormány politikájának. — A véderőreform előnyeinek kívül a közös bank hasznos munkásságát ismertette és az önálló bank ellen nyilatkozott. A tartalmas beszámolót a választópolgárok lelkesen megélték és éltették a kormányt is. A beszámoló után Balauer Kristóf plébános Wittmann János tisz-

san és bizodalmasan paroláltak a derék szál, főuri komoly megjelenésű magyarral.

— Glauber uram, három poharat, meg abból a visontaitól is, — a betyar urasán, félignél alig feljebb töltött a poharakba, hanem a koccintást, már az asztalhoz telepedett tekintetes szenátor ur irányította.

A városa dolgaiban fáradhatatlan Csáky Gergely szenátornak mindenre kiterjed a figyelme és mivel barátságsszerető magyar uriember volt, Borsodvármegyében is számosan kerültek ösmerősei, ezekfelel kezdette faggatni az értelmes beszédű mezőkeresztesi birót.

— Hogy szolgál az egészsége a vici-pán urnak!... Lévy megyei nótárius ur még mindig oly szépen verselget-e? Hát Kesziben Doboz uréknak van-e most jó „szóló” agaruk vagy inkább a gróf Szirmay agarai előzik a keszi urak büszkeségeit? Mezőkövesden — és Keresztiesen növekednek-e jó lovak? Szeretik-e az iskolát a gyermekek?

— Az iskolázásból több is ránk férne, uram, — válaszolta a biró, aki rendre és találóan felelgetett a debreceni szenátor mindegyik kérdésére.

Nem csoda, hogy azután Bogdán Imre mezőrendőrkapitányból is kikivánczolt a szó.

— Mondja már, biró uram, hogy sikerült az alhegyi szüret?

— Jól, tekintetes uram! Muzsikaszóval, vígan szüreteltünk.

— Osztan van-e ereje az ujbórnak?

Meghiszem azt. A lakadalomból ki nem fogyunk a far-angon.

— Hehehe. — a mezőrendőrkapitány urnak inye szerint volt az ilyen beszéd, — biró uram, mondja már! Hát a szépasszony füzte kisüsti szilva- és törkölypálinka árával, hogy állnak!... Az örökkön szomjas mezőrendőrkapitány bizonyosan még tovább is tudakolta volna a kedves pincetitkokat, hanem a konyhatűztől kipirultan beperdült a csinos, fúrge Glauber Juszti.

— Tekintetes uraimék, találhatunk már? És miként rendezzem a terítést?

Öreg Török Pál ur, az erdőmester, eddig szótlannul szürcsölgette a visontait, most felmordult:

— Lesz-e jó vacsora, ez az elsőbb kérdés? A fenébe, ami pedig a terítést illeti, látja, hogy ötven vagyunk, tehát ötre terítsenek, hallja.

Csáky Gergely úgy megszerette, hogy teljesen magának foglalta le az értelmes mezőkeresztesi birót. Jobbja felől ültette a birót. Gondoskodott arról is, hogy ne maradjon üresen a szerénykedő biró pohara. A paprikás halászlére, tepertős, turós laskára és ropogásra pirult kővér rucapecsanyére kiválóan ízlett a visontai puros. Összemelegedtek a szívek. Kedvesen, derűsen folyt a beszéd, Bogdán Imre mezőrendőrkapitány ur a jó paprikás halászlére még talán a szokottnál is szaporábban öntögette be a visontait? Már az is fáj neki, hogy a biró többnyire csak a szenátorral beszélge-

tett és mivel különben is szokása volt a „dikciózás” — felállott:

— Uram, uram! Mezőkeresztesi biró uram, — a kipirosodott arcu Bogdán kapitány többször is megkösörülte torkát, — ihol, elfogyasztottuk a vacsoránkat, mi még csak nem is koccintottunk, mert a szenátor ur úgy lefoglalta biró uramat, hogy mink szót sem váltathatunk. Pedig, az igaz magyar barátságban mi sem vagyunk utolsóbbak. A Kandia-utcában nekem is van egy házam, ha Debrecenbe jön biró uram, el ne kerüljön. Harapnivaló, meg pár pohár érmelléki bakator kerül énnámam is. Isten tartsa meg sokáig biró uramat és vezérelje szerencsével az utjaiban. Lelkemből kívánom.

— Vivát! — jókedvűen kiáltották az urak és szerénykedve mosolygó biróval oly hevesen koccintotta a poharát a kapitány, hogy koccintás közben az erdőmester pohara szélét is lecsorbították.

— Disznózom adtát! Török Pál erdőmesternek másik poharat kellett hozni. Éjjéli tizenegy óratájt már a jó visontai sem kellett neki. Elszunyókált az öreg ur, a figyelmes Csáky szenátor ahogy észrevette:

— Csitt, barátjaim, — szól, — a jó álmot hozó istenkéket ne riasszuk el... Holnap is nap lesz. Glauber uram, csináljuk meg a számadásunkat.

— Már bocsánatot kérek a tekintetes urtól, — a szerény biró közbevágot, — nem ad-

teletére ebédet adott a plébánián, amelyen a képviselőn kívül, Kramp János dr. eleki főesperes, Török Ferenc dr. járási szolgabíró és a környék intelligenciája nagy számban vett részt és számos felköszöntő hangzott el.

A pörvesztes Sulkovsky-uradalom.

— Száz ezer koronás jogtalan követelés az „uri jog”-ért. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 11.

Evtizedek óta huzódó perlekedés után az aradi kir. törvényszék mai napon tartott ülésében Papa György dr. kir. törvényszéki bíró előadása mellett a pankotai Sulkovsky uradalom és Ágris község közti mészbánya perekben meghozta az elsőbírósági ítéletet.

Ágris község lakossága emberemlékezet óta mészégetéssel foglalkozik. A mészbányák abban a hegyoldalon vannak, amely terület Ágris község és az uradalom közös tulajdonként van telekkönyvezve. Minden ottani egyes mészkemencéhez egy-egy külön bányaterület van kimérve és ezek a számozott kemencék örökség, adás vétel tárgyát képezték, akárcsak valamely ház vagy egyéb birtok.

Az uradalom ezeket a kemencéket nyilván tartotta és minden egyes évet után egy hectár dézsmát szedett. Mintegy 20 évvel ezelőtt Kasek Illés és Bogdán György a dézsmát tovább fizetést megtagadták. Az uradalom ekkor pert indított ellenük, de a borosjenői járásbíró az uradalmat elutasította és megállapította, hogy az uri jog megszűnőn, felperes dézsmát szedni nem jogosult.

Tagányi István akkori teljhatalmu jószágkormányzó ez ítéletet a táblához megfellebbezte. A tábla az elsőbírósági ítéletet feloldotta és utasította felperest, hogy tulajdonjogának igazolására szerezze be a régi térképeket és az urbéri rendezési iratokat. A Sulkovsky uradalom 20 évig pihentette a dolgot, időközben pedig az ágrisi mészégetők sorra beszüntették a dézsmafizetést.

Most 20 év után, 1907. évben Bogdán György ellen 35473 kor., Trippoa Juon ellen 30218 kor., Opre Onuty ellen 17223 kor., Feri-

csán János ellen 10316 kor. 50 fillér és még egynéhány ágrisi lakos ellen kisebb összegek erejéig rendes pert tett az uradalom Horváth Ede dr. budapesti ügyvéd által folyamatba.

Ezek a perek kerültek most elsőbírői döntés alá és a bíróság felperest keresetével teljesen elutasította és tetemes, mintegy 43219 kor. perköltség megfizetésében elmarasztalta. Az elutasító ítélet indoka az, hogy a felperes a mészégetőtől a berakott kemence köb'artalmára után egy heted részt követelt, mely őt meg nem illette, mivel az a körülmény, hogy az uradalomhoz tartozó bányából alperesek követ fejtettek, nem jogosítja fel felperest az egy-heted rész követelésére, mert ez dézsmát jelle gével bír, ez pedig a jobbágyság megszüntetésével eltöröltetett.

A fentebb elősorolt alperesek védelmét Nemess Zsigmond dr. aradi ügyvéd, a többi alperesekét pedig Német János dr. ügyvéd látta el.

A kórház és a szanatórium.

— Schill József nyilatkozata. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 11.

Az Aradon létesítendő szanatórium alapítóinak tudvalevőleg ötvenezer koronát szavazott meg Aradváros közgyűlése. Az alapítók Aradvármegyéhez is fordultak hasonló anyagi támogatásért. Ez alkalmából Schill József megyei főjegyző a következőleg nyilatkozott előttünk:

— A szanatórium alapítás üzleti részéhez nem értek, mert ilyen dolgokkal nem foglalkozom. Egy körülmény azonban feltűnt nekem is, hogy ezen alapítástól Aradváros kipróbált régi orvosi gárdájának összes neves tagjai, akik a körérdek szolgálatánál mindig ott találhatók, távol állanak.

— Ami már most azt a kérdést illeti, hogy Aradvármegye törvényhatósága meg fogja-e ajánlani a szanatórium céljaira az alapítók által kért 50,000 koronát, erre természetesen csakis egyéni nézetemet mondhatom el, amely a következő: Aradvármegye törvényhatósága legutolsó közgyűlésén összes jelen volt tagjainak egyértelmű hozzájárulásával és a főispán ur ő nagyméltóságának hathatós támogatása mellett elvben kimondta, hogy Arad városával szö-

vetkezve 8 millió költségen egy új kórházat épít s erre összes rendeltetésszerű jövedelmét és tőkét felajánlja. Ezen nagylelkű megajánlás és Arad városa hozzájárulásának be kombinálásával is azonban 1,900,000 korona fedezeti hiány mutatkozik.

Csak természetesnek tartom, hogy amidőn Aradvármegye egy új kórház létesítésén fáradozik, amelyet csakis nagyobb szabású hitel-művelet igénybevételével és nagy összegű adósság elvállalásával képes megvalósítani, hogy ugyanakkor egy magán üzleti vállalkozást részvényjegyzésekkel nem támogathat. Hiszen, ha volna a törvényhatóságnak pénze, azt saját kórházára fordítaná.

Nézetem szerint Aradvármegyének minden erkölcsi és anyagi tőkéjét mobilizálni kell, hogy az új kórház létesüljön és annak hírneve emeltessék. Erkölcsi tényezőink: befolyásos főispánunk, Arad városának nagynevű, hatalmas képviselője és egyéb támogatóink, akik az új kórház létesítéséhez pártfogásukat megígérték. De erkölcsi tényezőink közé kell számítanunk kórházunk orvosi karát is, amelynek első sorban vezetősége és minden egyes tagja nézetem szerint azon kell, hogy buzgólkodjék, hogy a kórházban és nem azon kívül kifejtendő működésével kórházunk hírnevét, nivóját emelje és a kórházi ápolásra utalt elemet oda és nem máshová vonzza, hiszen ez a kórházra nem csak erkölcsi, hanem anyagi előny is jár. Ez a tisztviselői jellegből, de meg abból a kötelező bűsből is következik, amelylyel annak az intézménynek tartozik, amelynek szolgálatába szegődött.

Létesítendő kórházunkban tervezgetésünk szerint a művelt középosztály is kellő szanatóriumszerű olcsó ápolásban fog részesíttetni. Megfelelő számú külön szobának, ha kell külön pavillonban való elhelyezése mellett alkalmas fog a törvényhatóság nyújtani arra, hogy ne csak a szegény néposztály, hanem az élet nehézségei által egyre jobban sújtott középosztály is olcsó ápolásban részesülhessen, és a kórház jeles orvosainak tudását igénybe vehesse anélkül, hogy nagyszámú szanatóriumszerű honoráriumokat kelljen fizetnie.

Én, mint a kórházépítési ügynek egyik szerény, de lelkes munkása a magam részéről minden lehetőt el fogok követni, hogy a létesítendő kórház a szenvedő emberiség minden osztályát egyformán szolgálja. Es meg vagyok róla győződve, hogy vármegyei kórházunk orvosi kara, amelynek eddigelé mindenkor az volt a főterekvése, hogy a kórház ügyét és ezzel a szenvedő emberiséget minden tudásával és odaadó munkásságával szolgálja, csak örömmel fogadja azt a kilátást, hogy

dig van az! Az én asztalomat tisztelték meg, hát az én vendégeim az urak.

— Hohó, kedves bíró uram, — Csáky Gergely szenátor ur ellenkezőleg magyarázta, — a hortobágyi csárdában hivatalomnál fogvást is én vagyok a gazda. Bíró uram a vendég; Glauber uram, csináljuk meg a számadást.

A vitatkozásra Török erdőmester is felébredt és iziben kimondta:

— Felét, felét, fiaim. Ez az igazság...

Török erdőmester osztóigazságában a bíró is megnyugodott és a fizetés után Csáky szenátorral kezét szorították.

— Persze, mink már nem látjuk bíró uramat, — szólt a szenátor.

— Biz' én nekem sietős az utam. Ki tudja, holnap hányadik határban járok?

— Sajnálom, bíró uram, mert holnap estére ide jövünk az Ohatról. Hé, Matyi, — a szenátor a csöndesen mosolygó állatorvoshoz fordult, — legalább te ne maradj el! Várjál itt reánk...

Az urak mentek a melegre fűtött vendégszobába aludni. Az állatorvos a betyárral neki-lődött a pusztai éjszakának s Bogdán Imre mezőrendőrkapitány az ambitusról is utánok kiáltotta:

— Hé! Bíró uram! Oszd' ne felejtse el, a Kanda-utcában lakom.

Nehéz volt, sötét volt a novemberi éjszaka a Hortobágyon s boros fővel ballagtokban az állatorvosi tanyához Dely Mátyás megszólalt:

— Hej, te Pista...

— No, mit akar, Mátyás bátyám?

— Ember vagy öcsém! Édes szülőanyád is elhitte volna, hogy te vagy a keresztesi bíró...

A betyár nem felelt rá. A hortobágyi hid tulsó végén bizonyosan valami kőbe botlott fel, mert hamiskásan pendült meg a sarkantyúja...

Másnap este Dely Mátyás állatorvos már a hortobágyi fogadóban várta Csáky Gergely szenátor urakat. Alig telepedtek asztalhoz, az öreg Török Pál erdőmester mindjárt felemlítette a bírót:

— Hej Gergely öcsém, — ugymond, — sokat hallgattam az éjszaka, de annyit mondok, az a bíró értelmes ember ám.

— Az a, — felelte a szenátor s kérdőleg tekintet Delyre, — mikor ment el a bíró uram?

— Bíró uram! Micsoda bíró uram?

— Az a keresztesi bíró.

— Keresztesi bíró? Én ugyan soha nem láttam azt...

— Nem láttad, — az öreg erdőmester bosszusan csapott az asztalra, hát akivel tegnap este vacsoráltunk, az a derék értelmes ember ki volt?

— Értem már... Az a derék értelmes ember soha sem volt, nem is lesz soha Keresztesen bíró.

— Hát ez meg már miféle beszéd. Mátyás. — Csáky szenátor nem szeretett léha tréfát.

— Pedig valóságot beszélek! Az a tegnap esti derék ember nem más volt, mint a betyár Sós Pista.

— Ne bomelj, komám. — Bogdán Imre mezőrendőrkapitány egészen megrökönyödött. — hisz én ötször is paroláztam vele, sőt a házamhoz is meghívtam.

Dely a fogadóhoz fordult:

— Szóljon már, Férus bácsi! Kivel vacsoráltunk tegnap?

A hortobágyi fogadós kezében megforgatta bársony sikkját:

— Sós Pista volt biz' az, uraim! Node, vacsorált már az máskor is ilyen urakkal...

Tekintetes Csáky Gergely szenátor ur elnevette magát és a hűledező rendőrkapitányhoz fordult:

— Imre, ha tudad volna, hogy az?... Mit cselekedtél volna?

— Nem tudom. Jobb így, hogy most tudtuk meg.

Vonatottan indult a vacsora. Csáky Gergely szenátor gondolatokba merülten hallgatott, majd kétszer is mondta:

— Kár az olyan derék emberbe, hogy ilyené vált.

— Ilyenné vált tolvaj, rabló juhászgazdája miatt, akivel mint bűnrésztet ítélték el. Ám a börtönből megszökött, betyár lett Sós Pista, — a mélyérzésű állatorvosnak busan, szomorúan hangzott minden szava. A csárdához ablakát siránkozva zörgette a hortobágyi szél. A vad, a nyers őszi éjszaka rémséges homály képét fenyegetőleg nyomta a reszkető ablaküvegre. Jaj, pedig ember az emberhez még kegyetlenebb.

alkalmas építkezésekkel a művelt középosztály részére is megnyitottnak a kórház kapui.

De főleg biztató reménységgel tölt el a főispán ur ő méltóságának energiája és benső lelkesedése, amelylyel ezen ügyet felkarolta, ébren tartja, amely lehetővé fogja tenni, hogy az ő minden jót felölelő nemes szívének és elméjének ezen újabb alkotása a szegénynek és gazdagnak egyaránt biztos menhelye legyen.

Bocsánatot kérek, ha a felvetett kérdéstől némileg eltértem, de azt a kérdés helyes megvilágítása érdekében és főleg annak megbíráhatása szempontjából tartottam szükségesnek, hogy a létesítendő kórház ki fogja-e elégíteni azokat az igényeket, amelyeket a középosztály joggal támaszthat, s amelyek a szanatórium-alapítás gondolatát is felvetették.

Felség, itt a béke.

(Khuen a királynál. — A politika hire.)

Távirati tudósítás.

Bécs, november 11.

— Felség, megvan a béke! — jelentette ma délután egy órakor Khuen-Héderváry a királynak. És az uralkodó, akinek az utolsó hónapokban annyi izgalmat okozott úgy a magyar, mint az osztrák politikai válság, megnyugvással és örömmel vette tudomásul, hogy legalább rövid időre egyik országában a harcoló pártok között fegyverszünet jött létre.

A mai audiencián Khuen gróf arról is beszámolt, hogy a parlament Návay Lajost választotta elnökének, Beóthy Pált alelnökének, Kabos Ferencet pedig sikerült maradásra bírnia. Azonkívül javaslatot tett a miniszterelnök a delegációk egybehívására is. A delegációk valószínűleg december második felében ülnek össze, hogy rövid indemnítást adjanak a közös minisztereknek. A delegációk az idén Bécsben üléseznek és mint félhivatalosan jelentik, karácsony és újév között háromnapos tanácskozás lesz. A közös költségvetési tervezetet legközelebb közös minisztertanácsban tárgyalják Aehrenthal gróf elnöklése alatt. A konferencián a közös minisztereken kívül Khuen és Stürgkh miniszterelnökök, a pénzügy- és honvédelmi miniszterek, továbbá Montecuccoli tengerészeti parancsnok vesznek részt.

Érdekes, hogy Khuen-Héderváry, eredeti programjától eltérően, már az audiencia előtt meglátogatta Aehrenthal külügyminisztert, akivel — nyilván a delegációk ügyében — hosszasan tanácskozott. Azután Stürgkh gróf osztrák miniszterelnöknél tett látogatást. Khuen-Héderváry ma délután Bárczy István dr. titkár kíséretében Hédervárra utazott, ahol a holnapi napot tölti. Hétfőn újra itt lesz Budapesten.

Bécsből jelentik: A miniszterelnök részletes jelentést tett a megváltozott politikai helyzetről a királynak. A kormány jövődó munkaprogramjáról is referált s arról is, hogy a Ház Návay Lajost választotta meg elnökül, Beóthy Pált pedig alelnökül.

A király kegyesen fogadta a jelentést, örömet fejezte ki afelett, hogy már helyreállt a béke és a tárgyalások zavartalanul folyhatnak le. A miniszterelnök a kihallgatás után a Magyarházba hajtatott, ahol kijelentette, hogy Ofelsége állapota lényegesen javult.

Bécsből jelentik: A parlamenti fegyverszünet létrejötte politikai körökben nagy érdeklődést keltett. Az eddigi sajtónyilatkozatokon kívül különös figyelemre tarthat számot a „Politische Korrespondenz” mai közleménye, amely a magyar politikai helyzettel foglalkozva többek között azeket mondja: A jelenlegi fegyverszünet magában rejtli a végleges békére való legkedvezőbb kilátásokat. Egy párt sem mondott le elvi álláspontjáról a függőben lévő kérdésekre vonatkozólag. A pártok nem tekintik azt a fontos ténynek, hogy a költségvetésnek sima és idejében való elintézés-

sét biztosították, egyszersmind megtalálták a komoly alapot arra, hogy az előtérben lévő nagy kérdések tekintetében meg lehessen találni a végleges megegyezést.

Hogy kerültem a berlini dutyiba?

(Naplótöredék jogászéletemből.)

Holnap állítják föl a sírkövét Radó Károly dr.-nak a két évvel ezelőtt elhunyt aradi ügyvédnek, aki a hírlap-irodalomban is jelentős munkásságot fejtett ki. Humoros cikkeire még ma is sokan emlékeznek. Itt közreadott humoroszkie ezelőtt tizenöt évvel jelent meg.

1880 őszén lettem a berlini Friedrich-Wilhelm-egyetem polgára. Ép abban az időben, midőn Berlinben az öreg császár elleni merénylet folytán a kis ostromállapot volt kihirdetve.

Az egyetem falain belől a világ minden nemzetsége képviselve volt. Valóban érdekes látvány, midőn délelőtt 10 óra-

kor a nagy kertben összeverődtek különböző csoportokban a különböző nemzetek. Itt francia, ott olasz; emitt amerikai, amott kínai és japáni; itt török és arabs, ott spanyol és angol; emitt svájci és belga, amott orosz és svéd. Egyszóval kis helyen együtt volt a világ minden népe.

A német testületi szellem áthatotta ott az idegeneket is — és minden nemzet külön-külön egyesületben volt az ugynevezett „Landsmannschaftban.” Ezek a Landsmannschaftok külsőleg is felismerhető jelvényekkel bírtak, így például a magyarok „Landsmannschaft”-jának jelvénye a mellény fölött balról jobbra áthuzott vörös-fehér-zöld selyemszalag volt, melybe a magyar korona volt himezve. A kínainak jelvénye sárga-vörös szalag behimzett sárkánnyal stb. stb.

Előre kell bocsátanom, hogy ezen egyesületek végcélja nemcsak a Commers volt, hanem hogy ezek nagyon sok tekintetben bizonyos missziót is teljesítettek, melyek nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a különböző nemzetek történelme, szokása, sajátossága közismeretű legyen. Ezen Landsmannschaftok ugyanis minden évben megünneplik nemzeti ünnepeiket. Közmegegyezéssel, hogy az ünnepélyek nagyon sürűn ne kövessék egymást, kalendáriumot dolgoztak ki, mely megállapította a nemzeti ünnepélyek sorrendjét és idejét. Ezen ünnepélyekre az összes Landsmannschaftok meg lesznek hívva és ezek mindegyike legfeljebb három tagot küld ki, akik aztán az ünnepélyen egyesületüket képviselik. A képviselők ilyen alkalommal természetesen teljes díszben jelennek meg.

A franciák a forradalom kitörését ünneplik, a svájciak a szövetség emlékünnepeit ülik, az amerikaiak Washington nevének hódolnak, a magyarok nemzeti ünnepélye Kossuth Lajos névnapja volt.

Naptárunk szerint nemzeti ünnepünk december huszadikára esett. Nagy előkészületek folytak. Szegedről kaptunk tarhonyát és paprikát. Kassáról sonkát, Makóról hagymát és szárnyasokat, Aradról Domány József szállította a bort, egyszóval gondoskodva volt arról, hogy minden jó és eredeti legyen. Az ünnepély programja két részből állott, u. m. komoly rész és aztán „gemüthlicher Theil.” A komoly része a következőkből állott:

1. A magyar szabadságharc vázlatos története. Előadta Fehérpataky László dr., ugyanaz, ki Kossuth könyvtárát Turinból hazahozatta.

2. Kossuth élete és jelentősége. Felolvasta Nagy Dezso dr., jelenleg a budapesti ügyvédi kar egyik díszje.

3. Petőfi: Talpra magyar! Elszavalta csekélységem.

A „Russischer Hof” nagy termében fogadtuk december 20-án este a világ minden nemzetének képviselőit. Hej, ha gyönyörű ünnepély volt az! A teremben nemzeti színű lobogók és zászlók lengedeztek ő felsége a király és Kossuth Lajos kepe körül.

Este 8 órára a „Landsmannschaft” elnöke Alpár Ignác, a genialis építész, a kiállítás történelmi csarnokának nagyszerű tervezője, kihirdette, hogy a világ együtt van „nur Spanien konnte nicht erscheinen, er liegt krank im Spital!” — Általános sajnálkozás kísérte ez utóbbi kijelentést. „Az a bitag Spanyolország — mondá Elsass Lotharingia — bizonyosan sok Madeirát pusztított az éjszaka.”

Tizenketten voltunk mi magyarok, a házigazdák. A legmélyebb csend és figyelem közt énekel-

tük a Szózatot és a Hymnuszt. A felolvasás és szavalás után (természetesen minden németül ment) oly lelkesedés kapott lábra, oly éljenek hangzottak fel, mintha csupa jókedvű magyar lett volna a csárdában.

Ezután következett a „gemüthlicher Theil.” Erről nagyon sokat kellene írni, ha az estélynek csak halvány képét is akarnám ecsetelni. Érdekes része volt az estélynek a „Rundgesang.”

Es goht ein Rundgesang
Um unsern Tisch herum, rum rum
Dreimal drei sind Neune
Jeder singt das Seine.

És így végig énekeltük a világ minden hymnusát és szózatját. Tudja Isten, mikor a franciára került a sor, a lelkesedés tetőpontra hágott, a Marsaillese gyújtott, Szászország könyeket hullajtott a lelkesedéstől és ha Poroszország oldalba nem üti, úgy elbusulja magát, hogy Oroszország se lett volna képes fölvidítani. És milyen felséges látvány volt, mikor Japán felmászott Olaszország vállára és mikor Törökország neki dőlt háttal a kettőnek és beledobta őket Kína ölébe.

Mialatt ezek történtek, a zene szólott és hangzott mindénfelé a nóta.

De a világ éjjel után hazament aludni. Csak Magyarország maradt még együtt és ébren. Az igaz itt is látszott: mulatni amugy istenigazában csak a magyar tud. Akkor kezdődött csak a valódi muri, mikor magunkra maradtunk.

Réggel négy óra felé ballagtunk haza.

Hogy történt, azt ma sem tudjuk, de egyszerre csak azon vettük észre magunkat, hogy a brandenburgi kapun túl a Triergartenben vagyunk, térdig érő hóban a Göthe szobor előtt.

— Nézd csak pajtás, mondja az egyik — jelenleg esperes Erdélyben és mellékesen legyen megjegyezve, közöttünk a legnagyobb tréfamester, — mintha ez a Göthe sógor volna!

— Az hát, válaszolja Abris (most törvényszéki bíró) én azt tanácslom, hogy köszöntsük fel a derék sógort.

— Majd én prédikálok neki — mondja a pap — de amugy pogány módon.

Erre összefogózkodtunk és körül táncoltuk a szobrot.

— „Állj!” mondja a pap. Most jön a prédikáció.

A prédikáció első mondata, illetve verse, röviden abból állott, hogy amennyiben Göthe ur nem tartaná érdemesnek közibünk leszállani, hát azonképen úgy lerugatik onnan a magasról, hogy Faust doktor se kurálja a baját.

— Éljen! hangoztattuk mi élénk borhangon.

— Halt!

De már ezt nem a pap, hanem egy vaskalapos zsandár kiáltotta.

— Na szervusz Mihoki! mondja a pap, most majd ez fog bennünket felköszönteni. Fel is köszöntött adta németje, amugy német-miskásan.

Felírta a nevünket és haza küldött. Egyiket erre, a másikat arra; az egyiket északnak, a másikat délnek. Az ördög tudja, honnan eszelte ki a lakásunkat, de az bámulatos volt, milyen precizitással indított bennünket utnak, épen ellenkező irányban, mint a merre laktunk.

Még ez nem volt a mulatság vége. A vége az volt, hogy a Polizeidirektor elé lettünk citálva, ahol aztán alaposan megleckéztettek bennünket és 3 márka pénzbüntetésre, behajthatatlanság esetén pedig egy napi karcerre lettünk ítélve.

Mindnyájan lefizették a 3 márkát, de a pap és én bementünk a dutyiba, mint nagy nemzeti ünnepünk mátyrjai.

TANÜGY.

(—) Reáliskola Pankotán. A pankotaiaknak régi kívánsága, hogy az állam középiskolát — nevezetesen gimnáziumot — létesítsen Pankotán. Ennek a kívánságnak küldöttség útján adtak kifejezést. A küldöttség, amelyet Tagányi Sándor dr. országgyűlési képviselő vezetett, ma délelőtt nyújtotta át a pankotai gimnázium érdekében szerkesztett memorandumot Zichy János gróf kultuszminiszternek a képviselőházban. A miniszter legjobb indulatáról biztosította a küldöttséget és kilátásba helyezte, hogy Pankotának állami középiskolát juttat, azonban nem gimnáziumot, hanem reáliskolát.

ARADI GONDOK.

— A korán lefekvő város. —

Arad, november 11.

Ama szivarfüst felhők egyikében, amelyek közül meg szokták az eseményekről állapítani, hogy „ez is csak Aradon történhetik” és ahol Arad csödbejutását, mucsai voltát és erkölcsi züllyöttségét nem győzik elégszer konstatálni, az egyik szivar mögött levő száj így szól:

— A legkomolyabb jelenség, amely miatt igazán féltetni lehet Arad jövőjét, az, hogy kezd korán lefeküdni. Hogy a tyukokkal egy időben, vagy még előbb, azt azért nem lehet ellenőrizni, mert a baromfidrágaság miatt ezek a szolid szárnyasok már kezdenek kiveszni. De nagyon korán, már-már falusiasan korán. Aki korán kel, aranyat lel, de amelyik városban korán fekszenek, abból rendezettanácsu falu lesz, nem metropolis.

S most mintha igazság lett volna a füst gomolyagban. Aradnak éjszakai élete fogy, sőt szinte nincs is éjszakai élete. Az éjszakai élet alatt természetesen nem azok az apró revolverezések értendők, amelyek a rácvárosban történnek, azokban a kávéházakban, amelyek nemzetünk történelmi multjának legszebb neveit igyekezzenek kompromittálni a maguk sötét jelenével. Az éjszakai élet nem jelenti a dorbézolókat és a cigányozásokat, sőt a nagyváros éjszakai élete egyáltalán mást jelent.

Nagyváros alatt, a szó mai tartalmában, az embereknek nyugtalan, tülekedő, percig se pihenő nyüzsgését, iparkodását képzeljük. A munkás és az intelligencia reggeltől estig fur, gyur, rágódik, disputál, hajszolja a kenyeret, az üzletet, a szerencsét, a véletlent. A versengésben, a kereset mohóságában nincsen egy pernyi pihenése a kéznek és az agynak. A szórakozás — a módból a telheteitlen szocialisták nyolc órát kívánnak, pedig jó, ha három-négy jut naponta, — az estére, az éjszakára esik. Akkor a pékeket, betűszedőket, színészeket és ujságírókat kivéve, nincsenek robotban az emberek. Jobban türik, könnyebben szeretik egymást és így találják meg az élvezetet az együttlétben, a társaságban. Napközben konkurrensok, egymásra irigyek, egymást lenézők, vagy egymással szemben még emberek élnek együtt; éjjel a színházban, a vendéglőben, az orfeumban, a kávéházban összebarátkoznak és örülnek egymásnak.

Ebben a nagyvárosi jellegben fogy Arad. A színház is mintha kevésbé lenne népes, a vendéglői és kávéházi élet pedig részint gyöngye, részint hamar bevégeződik. Azt a suhogást, az összes szórakozó helyeken végighuzódó eleveniséget, a mit másutt az éjszakai élet, hogy „vége van a színháznak,” Aradon alig érezni meg.

— És miért olyan baj ez? — kérdezte valaki az erről szóló társalgás alatt.

— Nagy baj. Mert ugy-e a jól kereső emberek között is annak van kultur-értéke, akiknek igényei vannak. A sváb, aki harisnyában gyűjti össze a pénzt, vagy a parasztnátob, aki vagyont másra nem használja föl, minthogy földet vásárol, sőt a háztulajdonos néni, aki a háztételeket csak a takaréka rakja, nem jelent hasznot se a forgalomra, se a szellemi haladásra. Így van az a város is, ahol az emberek nem szórakoznak eléggé. Nem kell, hogy könnyelműek és tékozlók legyenek; de amint nincs értelme annak, hogy az emberek a takarón túl nyújtózzanak, ép úgy helytelen, ha a takaró alatt gombóccá huzózkodnak össze. És végül: az igények növekedése növeli az emberekben a kedvet, a vágyat, a kényszerűséget,

hogy igyekezzenek többet keresni s ebből születtek néha a bűn is, de többször az új ötlet, az elevenebb munka és az élénkebb gazdasági élet.

— Bizony, — hangzott a szivarcsutkának egész a végén, — éjszakai életet kell teremteni. Csak úgy közbevetve emlitem meg; Szendrei bolond, hogy a téli orfeumtól fél. A téli orfeum nemosak, hogy nem lenne nagy konkurenciája a színháznak, hanem használna annak. A nagy lapok valaha félték a krajcárosok konkurenciájától, pedig azok az ujságolvasók számát szaporították, s az új olvasók igényeit lassanként nem elégítette ki a krajcáros, a nagy lapokra rászoktak. Az orfeum növelné Aradon a későn lefekvők számát, elevenebbé tenné az éjszakai életet, és az élénkebb éjszakai életben a színháznak is jobban menne. Színháznak és a nagyvárosi fejlődésnek nincs nagyobb ellensége, mint az a nyárspolgár, aki este kilenckor ma is ezzel az örökké egyforma mondással kell föl a vacsorája, vagy a feketéje mellől.

— Tegyük el magunkat holnapra.

Forgács.

Aki az anyját vádolta meg.

— Egy polgári iskolai tanuló bűne. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 11.

Tizenegy esztendősi fiucska állott ma feljelentésként az aradi rendőrség előtt. Súlyos, egzisztenciát tönkre tevő vádak emelt először egy állami tisztviselő ellen. Azután pedig még szörnyűbb szavakra nyitak azok az ajkak, melyeket tegnap este még az anyai csók zárt le az elalvás előtt. Az anyját vádolta meg szemtől-szembe, őt akarta tolvaj és sikkasztó gyanánt a rendőrség elé állítani a gyermek. Higgyék, megdöbbentő raffineriával és a tapasztalt rendőrt is kétségbeejtő, elvetemültségre valló bizottsággal mondotta jegyzőkönyvébe az anyja és mások ellen koholt hazugságait, csak hogy a maga bűnét leplezze. A jó családból származó, gondos nevelésben részesült gyermek cselekedetét elmondjuk, hogy találjanak hozzá elméletet a teoretikusok. Mert ez a tett semmiféle sablonra nem huzható.

A Ferenetéri polgári fiúiskola első osztályú növendéke állított be ma a rendőrségre és keserves sirás közben arra kérte a „kapitány bácsit”, hogy segítsen rajta, mert igen nagy szerencsétlenség történt vele tegnap délután.

— Az édes apám — mondotta — két pénzes utalványt adott tegnap délután az egyik kezembe, a másikba pedig hatvan koronát. A vasuti állomáson lévő postára kellett vinnem a pénzt, hogy azt két címre feladjam. Harminc-harminc koronát egy-egy utalványra. Már más-kor is adtam fel pénzt ezen a postán, ismerem a járást és tudtam, hogy ki veszi át tőlem a pénzt. Mikor a postaszobába érkeztem, egy urat találtam az íróasztal mellett.

— Mit akarsz itt őcsem? — kérdezte.

— Pénzt akarok feladni.

— Add ide majd átveszem. De most nincs nyitva a fiókom, nem adhatok elismervényt. Én átadtam egy 50 koronás papírpénzt és 10 korona ezüstöt. Az ur a bankót a saját pénztárcájába, az ezüstöt pedig a nadrágzsebébe tette. Aztán vette a kalapját és eltávozott. Otthon az anyám kérte a feladó vevényt, de én nem tudtam átadni, mert nem kaptam.

— Voltunk a postán — szólalt most meg a fiú apja — ott azt mondták, hogy nyoma sincs a feladásnak és ezért kérem csalás és sikkasztás címen az eljárást megindítani az illető postai alkalmazott ellen, aki ettől a gyerektől a pénzt elvette.

Green Nándor főkapitány nyomban megindította az eljárást. Detektiveket küldött a postára, akik a gyermeket is magukkal vitték. Szükség volt rá, mert rendkívül pontos szemleírását tudott adni arról az állítólagos

posta tisztjéről, aki átvette tőle a hatvan koronát. Magas, fekete hajú, nyírott angol bajszú ur volt — mondotta — kék ruhát, kemény kalapot, kopottas zöld nyakkendővel viselt.

A postafőnök megdöbbenve értesült a gyermek vádjairól és ő maga segédkezett a postán soha elő nem fordult visszaélés tettesének kiderítésén. A tisztviselők körében is óriási izgalom keletkezett, noha kizárt dolognak látszott, hogy valaki közülük ilyen súlyos bűnt kövessen el.

Másfél órai munka után azonban kétséget kizáróan megállapították a detektivek, hogy a gyermek nem is volt a postán és ott a pénzt nem adta fel. Egy arcizmának a megáradulása nélkül, teljes hidegvérrel tudta elnézni a fiú egy egész sereg embernek az izgalmat, az ijedtséget és mikor a postán napnál világosabban kitűnt, hogy a hivatalban tegnap délután egy pillanatig sem volt senki egyedül, mert legalább két tisztviselő tartózkodott állandóan a helyiségben, így felelt a detektivekkel Green főkapitány elé visszatérő fiú arra a kérdésre, miért vádolt meg ártatlan embert?

— Mert az édes anyámat akartam megmenteni. Megmondom most már őszintén a pénzt, amit az édes apám adott át, hogy feladjam, elvette tőlem az édes anyám. Nem mertem megmondani, mert félttem, hogy agyonüt.

A főkapitány azonnal elküldött a fiú anyját. Egy rendkívül nagy intelligenciájú urinól lepett kevés idő multán a főkapitány elé, aki előbb négy szem között óhajtott a hölgygel beszélni.

— Asszonyom — mondotta Green — vallja meg őszintén vajon igaz-e az amivel a fia vádolja: ön vette el azt a pénzt, amit az apja parancsára a gyermek a postán volt feladandó?

Az urinól, aki anyai örököknek néz elé megsemmisülve roskadt le egy székre.

— Valljon őszintén, mert egy állami tisztviselőre nehezédő gyanu elosztatásáról, de meg a maga gyermekéről van szó. Megérttem a helyzetét. Őt gyermek anyja, itt az ősz és ön talán vásárolni akart egyet mást a gyerekeknek.

Az urinól e szavakra elájult és úgy kellett őt életre kelteni.

— Főkapitány ur — mondotta keserves zokogással az anya — ha istent ismert küldjön velem azonnal egy rendőrt a lakásomra. Elhözöm a feladó vevényeket, amelyeket én kaptam ma reggel a postán. A konyha pénzüből én küldöttem el ma reggel a hatvan koronát a két címre az uram tudta nélkül, nehogy baj legyen a késedelemből. Csak nem tételezi fel rólam, hogy a fiamtól lopom el az uram pénzét. A főkapitány intézkedésére az urinól a rendőrség automobilján egy detektivel a lakására ment és ott átadta a postai elismervényt a ma feladott öszegről.

A fiú, aki a főkapitány szobájának ajtaján át hallotta anyja sirását és látta annak távozását, szempillájának megrezdülése nélkül szenvedte végig szülőjének kálváriáját. Mikor a detektiv a postai vevényekkel visszatért és a főkapitány ezeket eléje tartotta, a gyermek a vállát vonogatta.

A főkapitány most már látta, hogy az elvetemült gyermek másodszor is hazudott, elrendelte a megmotozását, mert bizonyossá lett, hogy a pénzt ellopta és megtartotta. A zsebei- ben kést, ceruzát, játékszert és egyéb apróságokat találtak.

— Hol vetted ezeket? — kérdezték a detektivek. Mindegyik darabra megtudta mondani, hogy melyik osztálytársától kapta. Nyomban az iskolába vitték a fiút, ahol pajtásai sorra megcáfolták az állításait.

Déli egy óra már elmúlt, amikor a gyermek még mindig a rendőrségen volt és komoly izgalomban tartotta az egész bűnügyi osztályt.

— Ha meg nem mondom az igazat — szélt szigorúan a főkapitány — akkor ma nem kapsz egy falat ételt sem.

A gyermeknek már a szeméi szikráztak az éhségtől és a főkapitány fenyegetése megtette a hatását.

— Most igazat mondom — szólott. Ötven koronát elvesztettem, tíz koronát pedig elvesztettem. Megmondotta, hogy hol költötte el a pénzt. A detektivek csakhamar megállapították, hogy a vásárlás megtörtént.

Az ötven koronát mágszem adta elő. A fia elvetemültségét sirató apa, szomorúan fogta kezén a gyermekét és vitte haza, a tulajdon vére által súlyosan megvádolt anyához...

Millió pör a meggyilkolt helytartó aradme- gyei birtoka miatt.

— Négy millió korona vételár a kétmil-
ió koronás erdőért.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 11.

Érdekes keresetet nyújtott be ma az aradi kir. törvényszékhez Nagy Emil dr. budapesti ügyvéd helyett Velcsov Géza dr. aradi ügyvéd. A rendes kereset felperese özvegy Potocky Andrásné grófnő, az alperes pedig Munk H. und Söhne bécsi cég, illetve annak beltágjai.

Potocky András gróf 1907-ben megbízottja, lovag Mikuszky Boleszláv utján érintkezésbe lépett a Munk-céggel s alkudozásokat folytatott annak aradme gyei erdőbirtokára, mely Szabács, Madriest, Sztatina, Musztesd, Baja, Gyulica és Tótvárad községek mellett terült el 12000 holdnyi területen. Időközben, mint az ismeretes, Potocky grófot, ki Galicia helytartója volt, egy Siczinszky nevű diák meggyilkolta és így a vételt már özvegye perfektualta.

A Munk cég úgy adta el a birtokot, hogy annak nagyobb része mű- és szerszámfát tartalmaz, azonban a birtok átadásánál kiderült, hogy a cég ígéretei és állításai nem mindenben feleltek meg a valóságnak. A határ kérdésében is voltak differenciák eladó és vevő közt, úgy, hogy megindultak a tárgyalások a vevő kártalanítása, illetőleg a vétel érvénytelenítése iránt.

A tárgyalások azonban nem vezettek eredményre s így a grófnő most pert indított a cég s annak beltágjai Munk Sándor és Munk Lipót ellen 4 000 000 korona vételár visszatérítése, illetőleg szerződés érvénytelenítése iránt.

Ennyit mond a kereset. A vétel részleteiről megbízható helyről a következő érdekes adatokat kaptuk:

— Potocky gróf, ki tudvalevőleg egyike volt a monarchia legvagyonosabb főurainak, saját maga természetesen nem volt szakértő erdőbirtokok dolgában, ami még nem lett volna nagy baj. Sokkal nagyobb hiba volt, hogy megbízottja, Mikuszky Boleszláv lovag sem volt szakmabeli s az, hogy a birtokot szakértővel egyáltalán nem vizsgáltatták meg. Így történt aztán, hogy a grófi család csak Potocky Ádám gróf meggyilkoltatása után jutott annak tudomására, hogy az elhunyt család fő milyen rossz vételt kötött. A gróf halála után ugyanis az árvaszék megkeresésére Páll Miklós aradi magyar királyi főerdőtanácsos a hagyatéki leltár számára felbecsülte a óriási, 12 000 holdnyi területű erdőbirtokot. A főerdőtanácsos hosszas és lelkiismeretes munkálkodás után baterjesztette az árvaszékhez szakértői véleményét, melyben a birtokot maximálisan 1 800 000 koronára becsülte. Ekkor jött csak az özvegy tudatára annak, hogy a vétel mennyire rossz. Megvizsgáltatta a birtokot s kiderült, hogy az ígért műfából a nagy erdőbirtokon csak elenyésző mennyiség van. Megindultak a tárgyalások, amelyek, mint azt a ma beadott kereset mutatja, nem vezettek eredményre. A perben természetesen nem az lesz fontos, hogy jó, vagy rossz vételt csinált a volt galiciai helytartó, hanem az, hogy Munkék szerződésbeli kötelezettségeiknek, különösen az átadandó műfa mennyiségét illetőleg, eleget tettek-e.

A Kölcsey-zsur.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 11.

A Kölcsey egyesület első délutáni felolvasó-ülését tartotta meg ma délután 5 órakor a városháza közgyűlési termében. A Kölcsey-zsurok már évek előtt népszerűekké lettek az aradi társaságban és ennek a népszerűségnek nem kell nagyobb bizonyíték, mint az, hogy a mai első felolvasásra zsufolásig megtelt a tágas közgyűlési terem. A városatyák padsorait elégszámú hölgyközönség töltötte meg. Szép sikerrel végződött a mai Kölcsey-zsur, amiben kétségtelenül nagy része van az ügyesen összeállított programnak.

A megnyitó előadást Krenner Miklós dr. tartotta. *Forrongó lelkek* című szabadelőadásában általános érdeklődés mellett világított reá a különböző művészeti irányok és izlések harcára.

— A Kölcsey-egyesület — mondotta a hallgatóság tetszésétől kísérvé Krenner Miklós dr. — ma már megerősödött úgy annyira, hogy erős és kitartó közönsége van, de hivein kívül vannak az egyesület irányának ellenségei is. Az irodalomban és a művészetekben két irányzat áll ma szemközt olyan elkeseredéssel, hogy nemcsak farkasszemmél, hanem véres szemmél nézik egymást. Az egyik a konzervatív irány, amely minden szabadabb, újító, régítől eltérő hangot elítéli, perhorreskál és kisszajtatja a hazafiasságot. A másik az úgynevezett modern irányzat pedig a tulzásba vitt ellenkező végletért élhal. A Kölcsey-egyesület munkásságában sem az egyiket, sem a másikat nem követi, hanem hű marad Kölcsey Ferenc példájához, akinek nevét nem véletlenül viseli az egyesület. Kölcsey internacionális, a maradiaktal szemben destruktív törekvésű poéta ezt a gondolkodásmódját össze tudta egyeztetni a hazafiúi lelkesedéssel és ő a Vanizatum-vanitas szerzője írta a magyar Himnusz. Ezt a példát követi a Kölcsey-egyesület is, amikor nem száműzi a régi irodalmi irányját sem és elfogadja a modernektől is azt, ami jó, értékes, maradandó. Az irodalmi értéket nem a konzervativizmus és nem a modernség adja meg. Egymásután és egyenlően lehet élvezni Vörösmarty distichonjait és Ady Endre legújabb verseit, Berzsenyi és Babits költeményeit.

Nem kompromisszumos megalkuvást hirdetnek a két irodalmi irány között, hanem az élet valóságának megfelelő értékelést. Amint-hogy a múltat és jövőt az élet folyásában nem lehet elválasztani éles határral, mert a jelenben együtt van a múlt és jövő, — épen úgy az irodalomban és művészetben sem lehet elkülönözni a régi és modern irányt olyanformán, hogy csak a régi jó, vagy csak a modern értékes. Újból és régiből egyaránt elfogadja és közönségének bemutatja az értéket a Kölcsey egyesület.

A felolvasó ezután a közönség szeretetét, jóindulatát és pártfogását kérte a Kölcsey-egyesület felolvasásai és előadói részére. A hatásos, gondolatokban gazdag és ötletes felolvasást a Kölcsey-zsur közönsége mindvégig érdeklődéssel követte és lelkes tapsal köszönte meg Krenner Miklós dr.-nak a pompás megnyitót.

Ezután Csécsy Imrénét, az ismert aradi poétaasszonyt vezette Krenner Miklós dr. a felolvasóasztalhoz. A poétikus lelkű uriaszony, akinek számos költeménye jelent meg az Aradi Közlönyben is, ezúttal legújabb verseiből olvasott föl. A hangulatos, jobbára az elmúlás témájával foglalkozó, borus verseket a hölgyközönség éppoly meghatottan, elfogódva hallgatta,

amilyen szívből fakadó benső, bánatos érzéssel Csécsy Imréné elmondotta ezeket a könnyevel átszőtt dalokat. Különösen tetszett A szőke kis fiu és Édesanyám című két érzelmes költemény.

Az irónót ünneplő tapsok ehangzása után Keszler Károly tanítóképezde tanár tartotta meg *Társadalmi világnézetek* című felolvasását általános érdeklődés mellett. Az értékes, nagy olvasottságot és beható tanulmányozást előlülő felolvasást főbb részeiben alább közöljük:

A szociális érzés nem egyéb, mint érzése annak, hogy nem vagyunk egyedül, hogy igen sok társunk van. Minél inkább fokozódik a szükséglet, annál több embernek kell dolgoznia, mert annál több fajta keletkezik a munkának s ez mind együttvéve a társadalmi célban fut össze. Az egyén fölemelkedik a közösséghez s a kifejlett egyéni erők társadalmi intézményekben, társadalmi szervezetben nyernek érvényesülést. Korunk társadalmi jelenségei már oly sokoldalú és nagyarányú kombinációban jelentkeznek, hogy ebben a labirintusban nehéz eligazodni. A nagyon is összetett szociális valóság elemzése, fejlődési folyamatának és törvényszerűségeinek felderítése, a részletekben levő ismereteinknek egységes központ körüli rendezése: izgatón érdekes és nehéz feladat. Vágyódunk arra, hogy olyan képződések folytonosságát lássuk a társadalom történetében, melyek egy harmonikus gondolat vagy világnézet alapján logikus és művészi kapcsolatba hozhatók egymással. A társadalomtudomány összefoglaló, szintetikus rendszerének megalkotására a három legnagyobb kísérlet, amelynek mindegyike egy-egy elvet, irányt jelentett és követői által iskolát teremtett: a Comte lélektani, a Herbert Spencer élettani és a Marx gazdasági elmélete. Comte szerint a társadalmi haladás tisztára a szellemi haladás terméke s az emberek gondolkodásmódja szabja meg életmódjukat. Idővel a tudomány fog uralkodni a népek sorsán. Herbert Spencer szervezetnek tekinti a társadalmat és fejlődését a szerves testek fejlődéséhez hasonlítja. A lélektani szociológiából az a világnézet bontakozik ki, hogy az embernek értelménél fogva hatalmában áll a társadalmat megváltoztatni. Az élettani társadalomtudomány ahhoz a lemondó állásponthoz vezet, hogy gyökeres reformálás lehetetlen.

Egyiknek sem sikerül a társadalom összes bonyolult jelenségeit kielégítően megmagyarázni. Legközelebb jut a társadalmi törvényszerűségek egységes alapjához a Marx gazdasági elmélete. Minden gazdasági szervezet a saját természetének megfelelő erkölcsöt, jogot, sőt műveltséget és bölcselést teremt. Az államok politikája, a történet nagy irányeszméi nem érzékföltölti eszmékből, hanem a gazdasági viszonyok reális alapjából törnek elő. Az egyiptomiak és indok kasztrendszere, a görög és római rabszolgaüzemelés, Lykurgos katonai szervezetének gazdaságpolitikai alapjai, Solonnak az egész állami rendet gazdasági alapra helyező alkotmánya, de különösen a római osztályharcok: sok-sok figyelemreméltó adattal, ténynyel támogatják ez elméletet. A középkor egész katonai és mezőgazdasági társadalmi rendje a hozzáalkalmazkodó államszervezettel és a vele összekövődő sajátos igazságszolgáltatási és lovagi nevelési rendszerrel; a középkori városok ipari és kereskedelmi élete a céhekben, gildékben; városi önkormányzatuk kifejlődése a tulajdonjog és pénzverés gazdasági alapján, amely maga után vonta a közigazgatási és igazságszolgáltatás függetlenítését s a szövetségben, a szervezkedésben megérlette az njkor közérületét: ezek mind mind kitűnő alkalmak, hogy a gazdasági elmélet gyűjtőlencséjébe foglaljuk a társadalomtudományos tisztánlátás sugarait.

Világnézetünket is erre építjük fel. Nem a szocialdemokrácia vagy a keresztény szocializmus politikai irányzatáról van szó, hanem arról a világnézetéről, amely minden gondolkodó emberben, aki nyitott szemmel nézi a világot és meleg érzéssel kapcsolja lelkét a közösségbe, ki kell, hogy alakuljon, ha rendet és összefüggést akar teremteni a felfogásában.

Azt állítják, hogy a társadalomtudományi rendszernek a lelkiekben a legridegebb anyagiasság a visszafénye. Pedig belőle épen egy nagyobb és becsületesebb emberi érdeklődés eszméjét szokták levezetni, aminél csattanósabb ólafolatát a vádnak képzelné sem lehet. Ugy kapcsolja bele ez a rendszer az egyént a társadalomba, mint egy szervet a

szervezetbe, amelynek cselekvését az egésznek érdeke kormányozza. A cselekvés legfelsőbb irányítója, szabályozója: a társadalom érdeke. Minél tökéletesebb tehát az a társadalom, annál magasabb eszményi fokra emelkedik benne szükségképpen az erkölcsi alkalmazkodás is.

Féltik e világezemlélettől a hazafiságot, holott maga a haza is társadalmi alakulat és így a hozzáfűződő érzés egy természetszerűen szociális lélektani jelenség. A modern kulturhazafiság egyébiránt — miként Bebel mondotta a német birodalmi gyűlésen — úgy törekszik a hazát átalakítani, hogy „a legutolsónak is öröm legyen benne élni.” Ez a gondolat pedig nem csak az erkölcs és hazafiság csillogásával ékeskedik, de benne van egész édes-melegségével a krisztusi törvény nemes főnsége is: Szeresd felebarátodat! A szegényt is, a nyomorultat is! És ez a felfogás természetszerű kiinduláspontja minden egyenlőségi és testvériségi szemének.

Végül bizonyos, hogy az életnek mélyebb, színesebb és forróbb lendületei sem veszítenek e világnézetben. Abban a társadalomban, amelyben nem lesz kenyérharc a szónak legridegebb értelmében, amelyben nem lesz sorvasztó gond és kiszákmányolása idegnek, egészségnek: át fog alakulni az ember társadalmi típusa is. Nem kell féltetni az eszményeket, a ragyogó boldogságperspektívákat, amelyek az anyagi szükségletek kielégítése után csak inomulhatnak; és nem kell féltetni az élet legnagyobb törvényét, a szerelmet, amely a gazdasági jólét igazságosabb társadalmában inkább léphet jogaiba és kiszorítja a természetellenes érdek- és kényszerházasságok véres fátyolái leplezett nyomorúságait... Jöjjön hát el a szociális világnézet nagyobb igazságot, nagyobb boldogságot ígérő korszaka!

Uj nyomok

az aradi vértanuk sirja körül.

(Fontos katonai okmányok.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 11.

Egy esztendővel ezelőtt tudvalevőleg megkezdődött a kutatás az aradi vértanuk hamvai után. Sajnos, eddig nem vezetett eredményre a legszorgosabb nyomozás se, mert ma se tudjuk pontosan: hol nyugsznak a halhatatlan hősök. Most Temesvárról olyan jelentést kaptunk, hogy a vértanuk sirjára vonatkozó okmányokat ott feltalálták és azokból a kivégzés, meg a temetés minden adata pontosan megállapítható.

Mi, tudva azt, — jelenti a Temesvári Hírlap — hogy a szabadságharc idején milyen szoros érintkezés állott fenn a temesvári és aradi katonai parancsnokságok között és tudva azt, hogy sok aradi esemény szálai Temesvárig nyultak, itt Temesvárott érdeklődtünk aziránt, vajon nem tudnak e Temesvárott valamit, s általában, az aradi kivégzésekről nincs-e valami nyom a temesvári katonai hatóságok dokumentumaiban? A katonai körök, és ez igen természetes, nem nyilatkozhatnak, de azért egy nyomra akadunk, amelyen ajánlatos lesz végighaladni az aradi ásatásokat irányító bizottságnak, illetve, amely nyomon most már Arad városának, a képviselőháznak és a kormánynak kell majd lépéseket tenni, hogy az aradi vértanuk sirhelyét kétségtelenül megállapító dokumentumokba való betekintésre a hadügyminiszter engedélyt adjon. Nem egyébről van szó, minthogy

a szabadságharc idejéből származó hadbíróági jegyzőkönyveket és sok egyéb fontos okmányt évekkal ezelőtt Aradról Temesvárra szállították.

Ez iratok között vannak olyanok, amelyekben le van írva, a profósok, a várparancsnok jelentései nyomán, hogy melyik rab melyik cellában volt, mikor került a hadbíróság elé, milyen volt az ítélet, mikor, hol, milyen módon végezték ki és miképen és hol temették el. Szóval részletes referátum, pontos

jegyzőkönyvek vannak a kivégzésekről és ezek Temesvárott vannak. Persze, csodálatos, hogy erre nem gondoltak, pedig ez lett volna a legtermészetesebb! De hát megfelejtkeztek róla.

Most már ezen az uton induljon el a bizottság. Teljesen kétségtelen, hogy a jegyzőkönyvek betekintésére meg lesz szereshető az engedély. Az ellenkezőre igazán nincsen semmi ok!

Eddig szól a temesvári lap jelentése, amelyet késő éjjel közölték velünk és így nem volt módunkban megtudni Varjassy Árpád tanfelügyelőtől, az ásatási akció vezetőjétől, hogy mostanában érdeklődtek-e a katonai hatóságnál a vértanuk kivégzéséről szóló hiteles okmányok iránt.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Vasárnap: Délután: Ártatlan Zsuzsi, operett. Este: Kis gróf, operett. (C. bérlet.)

Hétfő: Gyerekasszony, népszimű. Kállay Jolán vendégfelléptével. (A. bérlet.)

Kedd: Hercegisasszony, operett. Kállay Jolán vendégfelléptével. (B. bérlet.)

Szerda: Katalin, operett. Kállay Jolán vendégfelléptével. (C. bérlet.)

Csütörtök: Karenin Anna, szimű. (A. bérlet.)

Péntek: Kis gróf, operett. (B. bérlet.)

Szombat: Milliárdos kisasszony, operett. (C. bérlet.)

Megszökött világhírű énekesnő.

(Menekülés a büntetés elől.)

Távirati tudósítás.

Berlinből jelentik: Óriási feltűnést keltett az itteni társadalmi körökben, hogy Wirth Mici, az egyik leghíresebb német énekesnő ma megszökött Berlinből. A szökést különösen az a körülmény tette érdekessé, hogy Wirth ellen már a mai nap folyamán elfogatási parancs volt kiadva s a színésznőt már le is akarták tartóztatni.

Wirth Mici óriási módon el volt adósodva és hogy hitelezőit kijátsza, az utóbbi időben fizetését mindig más nevek alatt vette fel. Így dacára annak, hogy az ünnepezt művésznőnek 5000 márka havi fizetése volt, hitelezői egy fillért sem tudtak rajta behajtani. Ez a manipulációja néhány nap előtt kiderült s két hitelezője hitelezési csalás miatt feljelentést tett ellene.

A vádhatóság a bünvádi főjelentést el is fogadta s a művésznőt vád alá helyezte csalás miatt.

Már előre tartottak azonban a hitelezők a művésznő szökésétől és ezért ellene elfogatási parancsot eszközöltek ki, melyet a mai napon ki is adott a törvényszék. Ma este Wirthné lakásán detektívek jelentek meg, kik a művésznőt le akarták tartóztatni, azonban a lakást üresen lelték.

Wirthné, ugylátszik, már tegnap értesült az öt fenyegető veszélyről a Oroszországba szökött, ahonnan tudvalevőleg hitelezési csalás miatt nem adják ki a szökevényeket.

* Szendrei Mihály huszonöt éves jubileuma. Az aradi színtársulat jubileumra készül. Szendrei Mihály színiigazgató e hó 30 ikán tölti be színészkedésének huszonötödik évfordulóját. A színtársulat megragadja ezt az alkalmat, hogy szeretetének és ragaszkodásának tanujelét adja és ezért elhatározta, hogy méltó ünneplésben részesíti az igazgatót. A színtársulat tagjai a napokban határozták el, hogy a jubileumot megünneplik és hogy az ünnepség fénye nagyobb legyen, az aradi társadalmat is

bevonják az ünnepség rendezésébe. Az aradi közélet több kimagasló tagját kérték fel a színesek a rendezésre. A jubileumi előadás november 30 án lesz, amikor valószínűleg a „Papa” című francia vígjáték fog színpadra kerülni. A jubileumi előadás részleteit a rendező-bizottság fogja megállapítani.

* A Békeegyesület Fr. don. A Kőlcsey-egyesület felolvasásával arra törekszik, hogy az aradi közönség a magyar műveltség minden jelentékeny törekvéséről a legjobb erőktől szerezzon tudomást. A magyar műveltségnek figyelemreméltó intézménye a Békeegyesület is, melynek két legmozgékonyabb tagja Giesswein Sándor elnök és Zippervovszky Károlyné e hó 21-ikén fognak Aradra jönni egy-egy előadásra. A nemzetközi békemozgalmak jelentőségéről és a különféle nemzetbeli vezetők érdekes egyéniségéről fog szólni az aradi származású Zippervovszky Károlyné, a budapesti műegyetem ezidei dékánjának felesége. Giesswein apátkanonok a skandináv népek társadalmáról fog előadni.

* A filharmonikus koncert. A vasárnap délutáni filharmonikus zenekari hangverseny érdekes esemény színhelye lesz: Zellner Sándor karmester 25 éves szolgálati jubileumát fogják ünnepegni az egyület részéről. Mint értesültünk, az ünnepezt ezüst babérkoszorút fog kapni érdemei elismerésül. A műsor, melyet más helyen közlünk, maga is méltó keretül fog szolgálni az ünnepléshez. A hangverseny után banket lesz a Fehér-kereszt télikertjében, melyre az ünnepezt tisztelői ez u'on is meghívotnak.

* Cigányvér. (Asta Nielsen bemutató.) Az Uránia színház pénteki bemutatója a Cigányvér, szenzációs sikert aratott. Zsufolt nézőtér gyönyörködött a mesteri kompozícióju drámában, mely Asta Nielsennek a páradán dán tragikának legfenomenálisabb szerepét juttatta. A nagy művésznő eszményi szép a telivér cigányleány szerepében, mikor szerelmes ölelésben egyesül Norff báróval. Anyi csábító erotika van játékában, amilyent egyetlen művésznő játékában sem láttunk. Aztán mikor előkelő hölgy lesz a rongyos cigányleányból, arisztokratikus eleganciája szinte csodálatra ragad mindenkit, aki tud gyönyörködni a legsztétikusabb szépségben. Van valami különleges ebben a darabban, valami olyan ekszcentrikus, ami sajátos levegőt ad az egész drámának. Hatásában folyton fokozódik a cselekmény és az érdeklődés pillanatra sem csappan meg. Az Uránia színház közönsége abszolút elismerésben részesíti a nagyszerű darabot, mely a Nordisa film társaságnak legsikerültebb filmje. A közönség helyesen cselekszik, ha minden előadáson idejekorán foglalja el helyét, különben nem tud helyhez jutni. 175

* A modell. (Társadalmi dráma két felvonásban; először adják hétfőn az Apollóban.) Azok között a szociális tárgyú drámák között, amelyek megnyitják a mozsínházak közönsége előtt az élet mélységének kapuját, a legelső helyre került „A modell.” A mesterien megkomponált cselekmény megrázóan rajzolja meg egy szegény, szép fiatal leánynak az elzülését A fiatal leány egy fővárosi áruházból egy hírneves festőhöz kerül modellnek. A festő viszonyt kezd vele s elhalmozza sok földi kincsessel és pompával. Később azonban eltaszítja magától, mert megtudja, hogy megszalta egy jó barátjával. A kis modell elkerül az éjjeli mulatóvilágban, ahol a pezsgő vendégeknek erotikus táncokat lejt. Amikor azonban az évek száma az első barátját az aróra szántja, a mulatóhelyet is el kell hagynia. Kikerül az utcára és most már gyorsan süllyed lefelé a lejtőn, míg aztán a kórházban meghal nyomorultan, elhagyottan, árván. Az idény legszenzációsabb drámáját hétfőn hozza először színpadra az Apolló-színház. Vasárnap érdekes műsort mutat be az Apolló. 177

Az eltűnt Kossak Sándor.

— A pump- király. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 11.

Ma délután két órától este hét óráig szakadatlanul folyt az árverés az eltűnt Kossak Sándor volt aradi fényképész Weitzer János utca 2. szám alatt lévő műtermében. Az árverés alá került ingóságok nagyon kapósak voltak, s egész délután licitált a holmikra az oda-sereglett árverező publikum.

A licitálók között sokan voltak olyanok, akiknek a „nök barátja“ tartozott. Ezek a hitelezők tudták, hogy a berendezés nagy részét Kossak volt feleségének familiája akarja megvenni a jól menő üzlet folytatása céljából. Épen ezért a hitelezők aktív részt vettek az árverésben és erősen fölverték az eladásra került tárgyak árát, úgy gondolkozván, hogy minél nagyobb összeg folyik be az árverésből, annál több juthat majd a hitelezőknek.

A legnagyobb erőfeszítéssel se tudtak azonban az összes ingóságokért 3100 koronánál többet összelicitálni. A tárgyak becsáron felül keltek el és — mint említettük — a Schwartz család birtokába került ugyyszólván minden. A portále 900 koronáért kelt el. A család különben már ki is vette Kossak eddigi műtermét és néhány nap mulva az eltűnt fényképész volt sógora fogja tovább vezetni az üzletet. A befolyt 3100 koronát bírói letétbe helyezték és sorrendi tárgyalás után, a bejelentés alapján, meg a követelés minősége szerint fogják aztán szétosztani a rengeteg számú hitelező között.

Ma különben az újabb hitelezők egész tömege jelentkezett Tolnai János dr. ügyvédnél, mert azt hitték, hogy Tolnai dr. rendezi Kossak ügyeit az árverésből befolyt összegből. A hitelezők között sok pincér, borbély, vendéglős van, akik abban bizakodtak, hogy a nagylábon élő Don Juan adóságait majd csak kifizeti gazdag apja. Egyik kávéház főpincéret hónapokig pumpolta Kossak. Az inasát menesztette a főpincér lakására és hogy a tanuló-fiu előtt fentartsa renoméját, ilyen üzenetet küldött a főpincérnek:

— Kérem Kossak ur, hogy adja meg már a husz koronát.

A pincér, vagy háromszor „megadta“ a husz koronákat. Amikor negyedszer is küldött, az éles eszű fiu nem állhatta meg, hogy meg ne kérdezze:

— A főpincér ur miért tartozik Kossak urnak?

— Bár csak én tartoznék neki, — mondta a pincér, — de az a baj, hogy ő tartozik nekem. Ugylátszik már megint szüksége van pénzre.

A fiu aztán felvilágosította a pincért, hogy a gazdájának már senki se hitelez, az alkalmazoitaknak hónapok óta nem fizet és mindjárt tanácsolta is, hogy tagadja meg az újabb kölcsönt. A fiu így legalább száz koronát mentett meg a főpincérnek.

Az eltűnt gavallér ellen különben sok váltópör indul meg s ezek között van olyan is, amelyben az aláírók nem akarják elismerni aláírásuk hitelességét.

VIDÉK.

Tolvaj irnok. Temesújfalú községi jegyzője a napokban hirdetést tett közzé, hogy irnokot keres a község számára. Szombaton jelentkezett egy megnyerő külsejű fiatalember, aki katonai könyve szerint Barcsai Béla 21 éves buziási illetőségű ember, s aki állítólag a 8. honvédegyezred aradi zászlóaljánál szolgált október elsejéig. A jegyző felvette a fiatal embert, aki azonban nem sokáig maradt meg a biztos állásban. Hétfőn délután ugyanis ki-

leste, hogy a községi pénztáros a fiókjában felelte a pénztár kulcsát. Amikor a fiatalember egyedül maradt, felnyitotta a pénztárt és 3984 korona 50 fillért magával vevé, eltávozott. A pénztáros csak két nap mulva vette észre a hiányt. A hatóság nyomban kiadta az irnok ellen a körözést. Annyit megállapítottak, hogy csomagjával együtt Radnán szállt vonatra, mert a lippai vonatot már nem tudta elérni. Az se lehetetlen, hogy lopott okmányokkal volt felszerelve.

A kereskedelmi miniszter az Arad-Csanádi Egyesült Vasutakról.

— Küldöttség Beöthy Lászlónál. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, november 11.

Beöthy László kereskedelmi miniszter ma fogadta az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak igazgatóságának küldöttségét, amely a vasut számára kérte az új miniszter jóindulatu támogatását. Beöthy László, — aki még biharmegyei főispán korából jól ismeri egykori kartársát, Fábry Sándor dr. volt békési főispánt, a mostani deputáció szónokát — a legszívélyesebben fogadta az igazgatóság tagjait. Fábry dr. beszédére mondott válaszában olyan dicsőreben, s elismerőleg nyilatkozott az Arad-Csanádi Egyesült Vasutakról, amilyent ez a kiválóan vezetett intézmény méltán ki is érdemel. Egyben biztosította a vasut vezetőségét, hogy a legnagyobb jóindulattal viseltetik a vidék elsőrangú helyi érdekű vasutja iránt.

A deputáció tisztelgéséről ezt jelenti fővárosi tudósítónk:

Beöthy László kereskedelemügyi miniszter ma fogadta az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak küldöttségét, melyet Zselenski Róbert gróf vezetett. A küldöttségben résztvettek: Fábry Sándor dr. vezérigazgató, Meskó Sándor alelnök, Bohus Zsigmond báró titkos tanácsos, Libits Adolf, Hervay István, Enyedy Béni és Galambos Ignác dr. igazgató-tanácsos.

Fábry Sándor dr., a küldöttség szónoka üdvözölte a minisztert, akit — mint ő mondotta — szomszédi viszonyból fogva már főispán korában ismert és az iránta táplált tisztelet azóta folyton fokozódott. Kérte a miniszter támogatását a vasut számára.

Beöthy László miniszter kijelentette, hogy tudomása van róla, hogy az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak nemcsak egyike a legnagyobb helyi érdekű vasutaknak, hanem egyike a legjövődelműbben kezelt vasutaknak is. Az arra vezethető vissza, hogy a vasut berendezésénél figyelemmel voltak a takarékoság szempontjaira és ez oly szempont, melyet a helyi érdekű vasutaknál szem előtt kell tartani. Az államvasutak egymagukban nem képesek az ország forgalmát lebonyolítani, az igényeket kielégíteni és ezért a legnagyobb mértékben rá van utalva a kereskedelmi kormány arra, hogy a többi vasutársaság támogatását és közreműködését a közforgalom lebonyolítása érdekében igénybe vegye. Az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak mindenkor csak a közérdeket szolgálták és ezért a legnagyobb jóindulattal van a miniszter a vállalat iránt.

A küldöttség tagjaival elbeszélgetett azután a miniszter.

Azután még tisztelgettek a miniszternél a Kereskedelmi Csarnok, a Vegyészeti Gyárosok Országos Egyesülete, a Textil és Textilvegyészeti gyárak Egyesülete és a Fővárosi Malom Egyesület.

Milán király hamisított fia.

— Aki végigcsalta Európát. —

Távirati tudósítás.

Budapest, november 11.

A fővárosi közönség jól ismeri Krisztics Milánt, Milán király törvénytelen fiát, aki néhány évvel ezelőtt egyik orfeumban is fölépott. Ez a fiatalember szegényen, de becsületesen él a magyar fővárosban s most a véletlen a hatóság kezébe juttatott egy csalót, aki az ő nevével visszaült s aki miatt szenved és nyomorog az igazi királyfi Budapestön.

Öt évvel ezelőtt a belgrádi kadét-iskolából kicsapták Rajcsevics Milenkó szerb fiut, aki igen hasonlított György volt szerb trónörökös-höz. A kicsapott kadét végigjárta Szerbiát s mindenfelé csalásból élt. Néhány hónap mulva elfogták s akkor, bár sok volt a bűne, fiatal korára való tekintettel csupán tizenöt napra fogházra ítélték.

Kiszabadulása után újabb ötlete támadt a csalóknak. Megtudta ugyanis, hogy nemcsak György volt trónörökös-höz, hanem az elhunyt Milán királyhoz is igen hasonlít. Egyik lengyelországi parókián sikerült neki hamis születési bizonyítványt kapni, amely szerint ő Krisztics Milánok és Joannidesz Artemizia görög hercegasszonynak a fia s így ő az utolsó Obrenovics.

Ezzel a bizonyítvánnyal elment Parisba, ahol a hamis bizonyítvánnyal utlevelet szerzett Szerbiába. Most már két hamis okmánnyal föl-szerelve könnyen tudta Európát végigcsalni. Barcelonától Szegedig ugyyszólván minden nagyobb városban megfordult Prince de Krisztics névvel. Némcsak a szállótulajdonosokat csalta meg, hanem az egyes városokban lakó szerbeket is.

Utolsó állomása Szeged volt. Szegedről azután Budapestre került, ahol azonban halul ütött ki vállalkozása. Nem tudta ugyanis, hogy a valódi Krisztics Milán Budapestön él s ő a szokott módon megkezdte működését. Néhány nap mulva tudta csak meg a kellemetlen hírt, amely azonban nem hozta zavarba. Egyenesen fölkereste az igazi Krisztics Milánt és elmondta neki, hogy mi járban van. Megismertette vele csaló rendszerét és fölajánlotta az igazi Kriszticsnek, hogy most már együtt csalják tovább a világot. Ez annyival könnyebb, mert ő a szerb kormánytól évenként fix fizetést kap, hogy Krisztics Milán nevét kompromittálja. Sikerült is neki a Krisztics nevét egész Európában kompromittálni.

Az igazi Krisztics Milán látszóan elfogadta az ajánlatot, de első dolga volt, hogy közölte a szédelgő ajánlatát a rendőrséggel. A csaló most már egy-kettőre a főkapitányságra került, ahol az ál-Kriszticsot, mivel egyelőre más bűnét nem ismerték, csavargásért öt napi elzárásra és az ország területéről való kitiltásra ítélték. Mihelyt leüli büntetését, Szerbiába toloncolják.

A szélhámos tulajdonképen a valódi Krisztics Milán karrierjét is tönkretette. Néhány évvel ezelőtt ugyanis a valódi Krisztics Milán folyamodott a királyhoz, mert az első számú közös gyalogezeredben akart hadnagy lenni, de a király megtagadta a kérelmet, mert azt jelentették Krisztics Milánról, hogy Karlsbádban szállóbeli szélhámoskodás miatt már büntetve volt. Akkor természetesen nem tudták, hogy az elzárt ember nem volt azonos azzal a Krisztics Milánnal.

A nők barátja.

— Kossak-felvétel. —

A szeparében pezsgő, jégen,
A cigány huzza veszett szépen,
Két festett hajú cifra dáma
Az apacstáncot füröngen járja,
A harmadik meg odaszédül
A mámoros jókedv tűzétől
A megfakult selyem diványra,
Ahol várja öleléssel
Kis önhittséggel és nagy garral
Egy vidám ur: a nők barátja.

A színházban lenn a földszinten,
Vakító, fehér, kemény ingben,
Ott feszeleg az első sorba,
A gallérján nincs egy csepp csorba
A szmokingja legdivatosabb,
Tréfle Incarnatot illatoztat,
A gukkerével sorra járja
A sok szép asszonyt, szép leánykát
És jól megnézi mind ahányt lát,
Egy cifra ur: a nők barátja.

Nemcsak plátói hevet érez,
De bőkezű is kedveséhez:
Ha kalap kell, ha ruha, ékszer,
Nem kell a nőnek kérni kétszer,
A gavallérnak van rá lelke:
Megvesz mindent gyorsan — hitelbe.
A garast (mert nincs) meg nem rágja,
Nem néz árat, nem néz költséget,
Csak adjanak drágát, jót, szépet:
Mert gavallér a nők barátja,

Az előkelő műteremben
A hölgyek elé frissen rebben,
Van hódoló mosolya, bókja.
Sőt, ha tetszik (a kézre) — csokja
A fényképező masinánál
Oly hódítóan, oly furán áll,
Ugy mosolyog, mintha rá várna
S nem ő mondaná vendégének;
„Egy intelligens arcot kérek“
Ugy fényképez a nők barátja.

Az ilyen élet rendes vége:
Nincs hitele, nincs menedéke.
Az adósságok egyre nőnek.
Fogy hite a hitelezőnek;
A számla-áradat már tombol
És a jó adós egyet gondol;
Hipp-hopp, volt-nincs, senki se látja:
Angolosan, szó nélkül szépen
Eltávozik a halfenekén
Egy letört ur: a nők barátja.

Rendre.

SPORT.

+ Az ATE. Nagyváradon. Megtisztelő meghívás érte az Aradi Torna Egylet football csapatát. A Nagyváradai Athletikai Klub barátságos football mérkőzésre hívta fel az ATE-t, amely ma, vasárnap délután játszik Nagyváradon a NAK csapatával.

+ Honvédlegénység sportja. A haladásról, a sport általános térhódításáról tesz fényes tanúságot az aradi honvédegyeszed tisztikara, amikor a legénységet bevezeti a sport örömeibe, gyakorlatába. A maga nemében páratlan szép gondolat megvalósításán fáradozik a honvédegyeszed. Legénységéből mintegy 25-30 emberével lép e hó 19-én, jövő vasárnap a város sportszerelő közönsége elé, hogy tanúságot tegyen a legénység sportolásának dicséretét haladásáról. A ritka szép sportünnepezei futóversennyel kezdődik, majd stafétafutást mutat be a legénység két csapata, míg befejezésül megjelenik a legénység footballcsapata, hogy összemérje erejét az Aradi munkások testedző egyletének csapatával. A legénység dressze

tiszta fehér ing, a melletti piros koronával. A gyönyörű sportlátványosságra már most is felhívjuk közönségünk figyelmét.

+ Bajnoki football mérkőzés. Ma délután fél három órakor kerül egymással szembe az őszi idény utolsó bajnoki mérkőzéseül Arad két legerősebb football csapata. Az Aradi Athletikai Klub legteljesebb csapatát állítja ki a küzdelemre. Viszont az Aradi Testgyakorlók Köre is megerősített csapattal állanak ki a mezőre. A mérkőzés bírójánál a szövetség Herzog Edét jelölte ki, de mert Herzogot időközben az osztrák labdarúgó szövetség Bécsbe hívta meg, a mérkőzés Filkorn Lajos vezetése mellett nyer lebonyolítást.

HIREK.

A vak zongoratanárnő és a tönkrement kávé.

(Arad város kegyelem kenyere.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, november 11.

Minden hónap második szombatján egy szomorú bizottság tartja ülését a városházán. A szegényügyi bizottság ez, melynek Sarlot Domokos főkapitány az elnöke s néhány melegszívű ember a tagja, olyan emberek, akik időt áldoznak arra, hogy a város könyörületességéért esdő embertársaiknak ügyes bajos dolgával, nehéz sorsával foglalkozzanak. Sok szivre, még több tapintatra, végtelen türelemre és gyöngédségre van szükségük, hogy az eléjük járuló, a fájdalmas szemérmes arcuk pirjával eláruló sorsüldözötteket csak félig-meddig kielégíthessék. Mert bizony gyakran megtörténik, hogy valaha igen jó sorban élt, jó napokat látott aradi polgárok és polgárnők huzódnak meg féltéken, szegénylősen a folyosókon, kerülve a többi szegényt és rejtőzve a velük egy sorba jutott gyámoltalanok elől.

Ma is egy uriasan öltözött, éltes asszonyság vezette magát egy fiatal gyermekkel a segélyosztó bizottság elé. Ajka nem nyitott szavakra, csak vaksággal megvert szeméből hullottak sűrűn könnyei a nékülözés barázdáival sűrűn szántott arcára. A szánalom sóhaja tört elő látására a nyomor mindenféle megjelenéséhez szokott bizottsági tagok kebléből, mert az eléjük járult kérelmezőben Aradon egykor jól ismert, előkelő család sarját látták viszont. Egyik minisztériumban tanácsos a sógora, előkelő államvasuti tisztviselő a másik nővérének a férje. Ő maga zongoratanítással jó hírnevet és tisztességes jövedelmet biztosított, de mióta elvesztette a szemvilágát, kol-dus a szó legkészségbejöttébb értelmében. Nyolc korona segélyt állapított meg részére a bizottság.

Utána egy százezertendősnek látszó töpördött emberke tipegett a bizottság elé. Senki sem ismerte meg, pedig sok-sok évvel ezelőtt az ő kávéházában nem egy éjszakát mulatott át a bizottsági tagok közül egyik másik. Híres aradi kávé volt egykoron a hajlottháru öreg, aki a maga idejében nem tükörablakok mögött, de jó szívvvel szolgálta ki a vendégeit csibukzó és hat krajcáros pikkoló mellett. Azután jött a többi, mind szánalomraméltó szerencsétlen, akit a tél küszöbén nem bocsájtott el segély nélkül a bizottság.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jólát: Lényegtelen hőváltozás, nyugaton elvélve eső várható. — Távirati prognózis: Enyhe, nyugaton elvélve csapadék. — A hőmérséklet déli tizenkét órakor 8,5 Celsius fok.

— A reichsrathbeli botrány. Bécsből jelentik: Hummer képviselő visszavonta ma lemondó levelét s provokálta Iro képviselőt, akitől erednek állítólag azok a rágalmak, melyeket Malik terjesztett.

— Hogyan szökött meg a helytartó gyilkosa? Lembergől jelentik: A megszökött Szicinszkit keresi a hatóság, de eddig még nem akadtak nyomára. Állítólag papi ruhában hagyta el Galiciát. Ma délelőtt letartóztatták Szicinszki menyasszonyát, azonban az est folyamán ismét szabadlábra helyezték. A vizsgálat eddig a következőket derítette ki: Megállapították, hogy Szicinszki tegnapelőtt este 9 és 10 óra között szökött meg. Az egyik óre, Nuda börtönőrnő vezette a cellába s egy börtönőri ruhát adományozott. Szicinszki ezt felvette, míg rabruháját a pries-re helyezte el, hogy a felügyelő, aki nem volt beavatva a szökésbe, benézve a cellába azt gondolja, hogy Szicinszki még mindig ott van. A vele egy cellában levő másik súlyos börtönre ítélt fegyenc este Szicinszkitől egy üveg bort kapott, amelyet egészen kiivott s azután se nem látott, se nem hallott semmit.

A vizsgálat megállapította, hogy Szicinszki szökésekor Nuda és Tarnovszki börtönőrök végezték a kapunál az éjjeli szolgálatot. Tarnovszki a szökés idejében aludt s ennél fogva csak Nuda tudhatott a szökésről. Szicinszki szökését csak hét órakor reggel vették észre. Kolau börtönigazgató a szökés után ezt mondta:

— Korrupció és vesztegetés ellen nincs segítség.

Az ügyészség annak idejében nem akarta megengedni, hogy Szicinszkit a sztaniszlói börtönben helyezték el, de Szicinszki családja keresztülvitte, hogy büntetését ott ülhesse le. Nuda azelőtt a lemergi börtönnél volt alkalmazva, de rossz fát tett a tüzre és ezért a sztaniszlói börtönhöz helyezték el. Sztaniszlóban az a hír van eiterjedve, hogy Szicinszki már három nappal ezelőtt szökött meg. A börtönőr éjjel egy rabruhába öltözött szalmabábút tett Szicinszki ágyára, hogy az éjjeli őrzőket megtevéssze. Senkinek sem tűnt föl, hogy Szicinszki az íasztalosmühelyben nem jelent meg, a minek az volt az oka, hogy a legtöbb rabnak tudomása volt tervéről és több börtönőr is be volt abba avatva.

— Megszűnt a legrégibb bécsi lap. Bécsből jelentik: Az osztrák főváros legrégibb lapja, a „Vaterland“ december 1-én megszűnik. A Vaterland a feudálisok és az osztrák papság lapja volt. Az általános választójog alapján megválasztott Reichsrathban azonban a feudálisoknak igen kevés szerep jutott, s így a lap létjogosultsága megszűnt, annál is inkább, miután a feudálisok az utóbbi időben anyagilag sem támogatták már. A lap a Pius-egylettől évi 78,000 korona szubvenciót kapott, melyet ezentul a Reichspost fog kapni.

— Eladott aradi ingatlanok. Az ingatlan forgalmi és parcellázó bank r. t. megvette idősebb Kristóffy Józsefnek, a volt miniszter apjának az aradi határban, a pécskai-ut mentén fekvő 210 hold birtokát. A birtokot az ingatlan forgalmi bank különösen kertgazdaságok céljára fogja parcellázni és ezzel is hozzájárul Arad piacának kerti veteményekkel, zöldség, félékkel és más élelmi cikkekkal bővebb és jobb ellátásához. A birtokot előnyös fekvése kiválóan alkalmassá teszi a kertgazdaság céljára, amennyiben a város határában, közvetlenül Arad alatt van. A kétszázöt holdas birtok parcellázása már megkezdődött és idáig is többen jelentkeztek a kertgazdaság létesítésére birtokparcelláért. — Ugyancsak az ingatlan forgalmi bank vásárolta meg Zeitler Rudolfnak a radnai-ut mentén, a Mosóczy-telek előtt fekvő 9 katasztrális hold birtokát. Ezt a területet apróbb parcellákra osztva munkásokkal építteti be a bank.

— Radó Károly siremléke. Az aradi bohém király elnevezéssel illették a két esztendővel ezelőtt elhunyt Radó Károly dr. aradi ügyvéd-hirlapíró, akiből az ötlet és a vidám móka mindaddig nem fogyott ki, amíg szemét le nem zárta a halál. Ha holnap, vasárnap délelőtt márványemléket nem is állítanak Carolusnak, elméjének sziporkázó villanásai a társaságokban, a lapokban, a könyvekben elszórt bámulatos ötletei nem feledtették volna el a nevét. Itt él emléke közöttünk, s fenn fog maradni Radó Károly neve mindaddig, amíg a humornak, a kedves, szellemes tréfáknak szivből kacagnak az emberek.

— A tripoliszi háború. Párisból jelentik, hogy tegnap Bumeliána mellett új harc kezdődött, a melyben az erdők és a Carlo Alberto páncélos hajó ágyai is résztvettek. A törökök és az arabok nagy bátorságot fejtettek ki, de végül tért vesztettek. A tudósító azt is jelenti, hogy ez a harc döntő lesz.

Rómából jelentik, hogy a tegnapi harcban kétezer török és hatezer arab vett részt. Az olaszok megverték a törököket és a bergalierik és lovaskatonák messzire üldözték őket. Most történt először, hogy az ellenség nem hagyott sebesülteket. Az olaszok remélik, hogy az oázist néhány nap múlva teljesen megtisztíthatják az ellenségtől, hogy azután az olasz katonáknak pihenést engedhessenek.

Berlinből jelentik, hogy a 10. bergalieri-ezrednek tegnap délután sikerült balszárnyával előrenyomulni. Október 23-ika óta ez volt az olasz fegyver első sikere.

Konstantinápolyból jelentik: A hadügyminisztérium közlése a tripoliszi török főparancsnok hivatalos táviratát, amelyben azt jelenti, hogy az olaszok a november 6-án vívott ütközetben kétszáz halottat vesztek el. A 83 gyalogezrednek egy egész zászlóalja, a mely az előző napon érkezett meg Nápolyból, majdnem az utolsó emberig elpusztult.

— Magyar Katolikus Bank. Budapestről jelentik: Hire jár már régen, hogy a katolikus főpapok bevonásával új pénzügyintézet fog alakulni a fővárosban arra a célra, hogy az egyházi birtokok kezelése körül szükséges bankári teendőket „megbízható” helyen központosítsa. Mint értesülünk, ez a terv most már teljesen megérett a végrehajtásra és a részvényjegyzések sikere után ítélve, az új intézet ötmillió korona alaptőkével már legközelebb meg fog alakulni. — Az alapítási terv legszorgalmasabb mozgatója a Jelzálog-Hitelbank egy főtisztviselője volt. Az új bank igazgatóságában a magyar főpapság delegátusai foglalnak majd helyet s az intézet Magyar Katolikus Bank cég alatt fogja működését valószínűleg a jövő év elején megkezdeni.

— Gyűjtés a magyar aviatikusoknak. A belügyminiszter körrendeletében tudatta Arad megye alispánjával, hogy a Magyar Aviatikusokat Támogató Országos Bizottságnak engedélyt adott az egész ország területén rendezendő gyűjtésre. Ettől a gyűjtéstől ugyanaligha szállnak levegőbe a magyar aviatikusok.

— Házasság. Stankovits Miklós aradi m. v. üzletvezető és felesége révitti Wozáry Lujza tudatják, hogy unokájuk, Stirsky Borislava november hó 25-én tartja esküvőjét Vanicsek Ferenc m. v. mérnökkel.

Csipkés Ernő honvédhadnagy ma kötött házasságot Aknay Katókéval, Aknay Andor aradi törvényszéki bíró bajos leányával.

Ma tartotta esküvőjét Kosich Károly Bleiczéffer Juliskával, Bleiczéffer Vilmos aradi vendéglős leányával.

— A budapesti közúti vasut vezérigazgatója lemondott. A Budapesti Közúti Vasúttársaság igazgatótanácsa ma délelőtt ülést tartott, amelyen haraszti Jellinek Henrik lemondott vezérigazgatói állásáról. Az igazgatótanács tudomásul vette a lemondást, Jellinek Henriket azonban továbbra is a vállalat kötelekésében akarván tartani, egyhangulag elnökké választotta.

— A női szépség kis katedája. Cavalieri Lina, a hírneves művésznő összeállította annak a szabályoknak kis katedáját, hogyan maradhatnak az asszonyok mindig szépek és fiatalok. A szép Cavalieri Lina előrebocsátja, hogy egyáltalában nem valami mágikus erő kell ahhoz, hogy valaki megtudhassa az örök szépség és fiatalág titkát. A szépség ápolására nem szükséges egyéb, minthogy a testet ésszerűen ápoljuk és diatétikus életmódot folytassunk. Mindenekelőtt a nőknek nem szabad sokat enniük, mert a túltáplálkozás megromítja a test harmónikus formáját. A lisztműek és a vaj elzsírosítják a testet. A húsételek mértéktelen élvezete porszerűvé teszi az arcot és az orr szokatlan fényt kap tőle. A tésztáktól és az édességektől lepattan a fogak fehér zománca, a gyümölcs a női test üdőségét rabolja el, a hal pedig piros foltokat csal elő a bőrön. Sirni sohasem szabad, mert az okozza az arc ráncait. Az erős nap épen úgy, mint a hideg téli idő, ártalmas az arcnak. Az éjszakai pihenés alatt is bizonyos szabályokat kell követni azoknak, akik szépek és fiatalok akarnak maradni. Az orra éjszakára egy szoroson álló műortt kell tenni, hogy az alakját el ne veszítse, az arcra pedig egy szelet marhabúst. A kebleket is egy vékony szűk tasakba kell befűzni, hogy az alakját el ne veszítse. Lefekvés előtt az egész testet olajjal vagy kenőccsel kell végigsimítani. Reggel fürdő és masszázs után jön a manikűrözés, azután pedig a gimnasztika, amely abból áll, hogy a kezeket és a testet kissé mozgásba kell hozni. Ez Cavalieri asszony kis katedája, amelyet azonban követni igen nehéz. Nem állítunk képtelenséget amikor azt mondjuk, hogy eme szabályok áthágói között a legelső helyet foglalja el — Lina asszony.

— Tömeges kilépés a katolikus egyházból. Szabadkáról írják: Madaras községben a plébánosnak más jelöltjei voltak az iskolaszéki tagságra, mint magának a községnek. Az egész faluban véletlenül sem akadt egyetlen ember sem, aki a plébános jelöltjére akart volna szavazni. A választás napján, amikor Novák plébános látta az ő elenyésző kisebbségét, egyszerre elhalasztotta a választást. A madarasiak hiába zúgolódtak a plébános, aki a választás elnöke volt, kijelentette, hogy majd más alkalommal lesz meg a választás. Van ennek már jó három hónapja. Azóta a madarasiak deputációban voltak az érseknél Kalocsán. Itt biztató ígéretek kaptak, hogy majd megvizsgálják az ügyet, maradjanak csak nyugodtan. Az érsek ígérete dacára sem történt azonban eddig semmi. Madarason az iskolák ügyét még most is egy nem létező testület intézi. Egy olyan iskolaszék, amelynek a mandátuma már lejárt. Minthogy pedig ez az iskolaszék nem a legkiválóbban működik, mert többek között helyettes tanítónőnek megválasztott egy tanítónőt, akit már ugyanott Madarason nyugdíjaztak. — napról-napra nő a madarasiak elkésredése. A község polgárai közt most radikális akció indul meg. Elhatározták, hogyha az egyházi felsőbbség ilyen egyházi szempontból csekély fontosságú ügyben szembehelyezkedik az egész község akaratával, — kilépnek az egyházból. A kilépő nyilatkozatot már eddig több mint kétszázán irták alá. Ha elegendő aláírás lesz, elküldik az érseknek.

— Új nőorvos Dr. Kugel Ede a budapesti bábaképző volt tanársegédje külföldi tanulmányutjáról visszatérve Aradon, Szabadság-tér 9. szám alatt telepedett le. 5503

— Párbaj több pofon miatt. Budapestről jelentik: Kinos affér játszódott le tegnap a központi városházán, Festetics Géza gróf tanügyi tanácsnok előszobájában. Wessely Ödön egyetemi magántanár, aki a főváros iskoláinak felügyeletével van megbízva, szóváltásba elegedett Édes Imre fogalmazóval.

— Ha nem volnánk itt e helyen, adnék egy pofont magának! Mondta Wessely Édesnek.

A fogalmazó éktelen haragra lobbant a nem várt inzultusra, nekiment Wesselynek és többször arculütötte. A verekedés természetesen óriási konsternációt keltett s a jelenlevő tisztviselők alig tudták Édest a további inzultusoktól visszatartani. Az afférről jelentést tettek a polgármesternek, aki nyomban elrendelte a vizsgálatot. A kinos ügynek lovagias folytatása volt. Wessely provokálta Édest. A párbajt ma vívták meg a Fodor féle vívóteremben, könnyű olasz kardokkal végkimerülésig. Wessely a fején, Édes a fején és a balkezén kapott jelentékeny sérülést, mire a segédek a párbajt beszüntették. A felek nem békültek ki. Wessely egy újságírónak kijelentette, hogy Édes őt állandóan inzultálta goromba szavakkal és hivatalos ügyeit is rosszakaratúan szokta elintézni. Ezért panaszt tett ellene a polgármesternél.

— „Rosszul vagyok, de nem tudom miért!” Ezt a panaszt nagyon sokszor lehet hallani. Az orvos a legtöbb esetben külön kérdezősködés nélkül is tudja, hogy a gyomorban van a hiba és egy-egy borospohárnyi természetes Ferencz József-késérűvizet rendel, melyet naponként a reggelizés előtt kell meginni. Már néhány óra múlva elmúlik a rosszullét, az élet- és munkakedv csakhamar visszatér. A valódi Ferencz József-késérűviz biztos és enyhe hatása utólréphetetlen. Kapható a jobb fűszerüzletekben és az összes gyógytárakban. 24—XVII.

— A rablógylkos ur. Balázs István temesvári rablógylkóst ma délelőtt átvezették a temesvári fogház udvarán. Épen akkor ott volt két újságíró. Az egyik így szólt:

— Milyen hetykén néz a rablógylkos ur! Balázs erre visszafordult és gonosz lángban égő szemével szúrón nézve hangosan odakiáltott:

— Ne sértogessen az ur!

— Felmentek az aradi borbély-árakat. A nyáron, amikor a borbélyok kongresszust tartottak Aradon, megígérték, hogy az egész kongresszusnak az a célja, hogy az árakat emeljék. Ez most bekövetkezett. A fodrászok szakegyesülete tegnap este gyűlést tartott, amelyen megállapították az áremelést. Az árakat több mint 30 százalékkal emelték s ez már december elsején életbe lép.

— Új orvos. Rudas Bódogot tegnap avatják a budapesti M. Kir. tudományegyetemen az orvostudományok doktorává. 5405

— Birtokcsere. Aradon a legutóbbi napokban a következő birtokváltások történtek: Walder Gyula eladja az aradi Pöltura Pécskai ut 28. sz. házat: 35000 koronáért Goldschmidt Sándornak. — Viktoria takaréks és hitelintézet eladja az aradi Szekeres utcai házat 34.400 koronáért Mészáros Sándornak. — Deutsch Sámuel és neje eladják az aradi Rákóczy-utca 7. sz. házat 17.400 koronáért Huppert Henrik és nejének. — Theis Miklós eladja az aradi Kismolnár utca 2. és 3. sz. házakat 8500 koronáért Nedelkó János és nejének. — Bányai Zsuzsanna eladja az aradi Beresényi utca 54. sz. házat: 8800 koronáért Jancsin Miklós és nejének — Pintér Rudolf eladja az aradi Csallán utca 3. sz. házat 2600 koronáért Tóvisháti Sándor és nejének. — Hettmann Márton és neje eladják az aradi Vendel-utca 7. sz. házat 4900 koronáért Pintér Rudolf és nejének. Luka Laureán dr. és neje eladják az aradi Szt. István-utca 3b. sz. házat 20000 koronáért az aradi gör. kat. egyházközségnek.

— **Katona-zene.** Ma este a *Fehér Kereszt* szálloda ujonnan átalakított téli kertjében a helybeli 88. gyalogezred zenekara *Zellner Sándor* karnagy ur személyes vezetése mellett, válogatott műsorsal, hangversenyt rendez. 5375

— **Hibaigazítás.** *Weininger Zsigmond* arad fakereskedőt Arad városa nem tűzifa, hanem fenyőfa, puhafa szállításával bizta meg.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 9-11-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: *Született:* Csatlós Zoltán asztalosnak Irén nevű leánya. Csányi Sándor állomás felügyelőnek Margit nevű leánya. Czudar István vasesztorgályosnak Erzsébet nevű leánya. Morzsa Kálmán zenésznek Mária nevű leánya. *Meghalt:* Campi Karola 8 hónapos leány. Zsulán Györgyné 40 éves kovács neje. Szabó Imre 42 napos fiú. Özv. Kresz Ferencné 71 éves, százados neje. Vince Péterné 43 éves, cipész neje. Özv. Varga Lajosné 56 éves magánzónó. Brog János 54 éves süteménykihordó. Dezsői Mihályné 54 éves fogházfelügyelő neje. Özv. Szabó Károlyné 67 éves mosónő. *Házasságot kötött:* Kosich Károly lakatos Bleiczéffer Juliánával. Doka János Todorov Ilonával.

— **Női zenekar** a *Gambrinusban* ma és minden este ének- és hangversenyt tart. — *Biró Irén* gordonka és *Naményi Jenő* hegedűművész közreműködésével vasárnap- és ünnepnapokon délelőtt 10 órától 1 óráig, délután 6 órától. 5232

— **A drezdai nemzetközi higiéniai kiállításon** a dr. *Oetker Bielefeld* sütőpor gyár készítményei kiváló tulajdonságaiért a legnagyobb kitüntetésben részesültek.

— **Gyenge idegek.** Lapunk mai számához *Dr. Erhard Arthur Berlin 35 társ. körli szav.* idegbetegség gyógyítására vonatkozó ismertetőjét mellékeljük. A társaság bárkinek egész ingyen küld a Dr. Erhard féle „*Visnervin*”-ből egy próba dobozt. A „*Visnervin*” igen hathatós idegerősítő és tápláló szer. Orvosok által a legmelegebben ajánlva, ugyisint a társadalom minden rétegéből érkeztek ezekre menő köszönő és elismerő levelek, amelyek a fényesen bevált szer kitünőségét igazolják.

— **A nagyérdemű közönség** becses tudomására hozzuk, hogy édes atyánk *Reiner Ede* óras által alapított és már 35 éve fenálló óras üzletünket édes atyánk elhunytával továbbra is fentartjuk és kérjük a nagyérdemű közönségnek azon pártfogását a minőben édes atyánknak része volt. Viszont mi is azo leszünk, hogy a n. é. közönség pártfogását kiérdemeljük. *Reiner Testvérek*, óras cég, *Salac-utca 7.* *Reiner Ede*, *Reiner József*. 5439

— **A vásárló közönség** figyelmébe, legnagyobb raktár *női taskák* és más *bördiszemű* árukban és mindennemű *bel- és külföldi pipere* és *illatszerekben*, *fésű* és *kefe* árukba, *coccus lábtörölők*, *cosus szőnyeg* és más *háztartási* cikkekben *legolcsóbb* árak, *Hegedűs Gyula* üzletében *Aradon*, *Andrassy-tér 15. sz.* Telefon 506. 4638

— **Felhívjuk t. olvasóink** figyelmét az *Amerikai cipőrezsvénytársaságnak* lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

— **Geréb dr. jogi szemináriuma** *Kolozsvár, Parkas-utca 5. szám.* (A régi színház mellett.) Kiváló sikerrel készit elő *jog és államtudományi szigorlatokra*, *alap és államvizsgákra*, *ügyvédi és bírói vizsgára*, igen jutányos díjazásért. *Három hónap alatt doktorátushoz jutat.* A Székely-féle javaslat küszöbén vegye mindenki igénybe ez intézet segítségét. Tájékoztatót bérmentve. 4821

— **A hölgyközönség** figyelmébe! Az uri hölgyközönséget értesitem, hogy *Szentpál-utca 3. alatt* egy *angol és francia női ruha műtermet* nyitottam, ahol a legújabb divatlapok szerinti női kosztümöket és felöltőket legjutányosabban készitek. Becses pártfogásáért esedezik *Szauerland Andor*. 5025

— **Deutsch Sándor** okl. táncitanító 1911. évi november hó 15-én kezdi meg második táncanfolyamát az *Ipartestület* dísztermében, melyre beiratkozni már most lehet a táncintézetben, vagy *Bercsényi M.-u. 18. sz. alatti lakásán.* — Külön délutáni ifjusági diák kolon. 5237

— **Könyvtárakat és hangjegyeket** vesz legmagasabb árban *Kerpel Izsó* könyvkereskedése. 4871

— **Olvasóink** szives figyelmébe ajánljuk *Novák Rudolf* fogműtermét *Arad Tökölly-tér 7. szám* alatt, I. emelet. November 1-től *Szabadság-tér 5-6. dr. Kronstein-ház.*

— **Tüdőbetegek ambuláns kezelése.** Specifikus (oltásos) kezelés. Könnyebb esetekben fennjárólág is. *Róth Kálmán dr.* orvos, *Temesvár, Batthyány-utca 2. sz.* Rendelőórák: d. e. 8-10. d. u. 2-4-ig. Telefon 913. Súlyosabb, fekvő kezelést igénylő betegek kényelmes betegszobát kaphatnak. 4967

— **Női kalapdivatterem.** Legújabb modellű bécsi és párisi őszi és téli divatkalapok legnagyobb választékban, legelőnyösebben *Grünblatt Antónia kalapdivattermében Szabadságtér 11. szám* (Glück huscsarnok-épület) szerezhetőek le. 4561

— **Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni** pastilla 5 perc alatt megszüntet mindenféle főfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél *Kárpáti János* gyógyszerárában *Arad, Boros Béni-tér.* 4676

— **Francia likörök** legbiztosabb készítésére — *házilag* — a liköraroma 1 üveg 60 fillér *Voitek és Weisznál.* 4510

TARKASÁGOK.

★

(A dorgálás oka.) Két „vén gyerek”, akik alig lépték át a nyolcadik esztendő, a mamák szigora ellen panaszkodtak.

— Borzasztóan kikaptam tegnap — panaszkolta Pista.

— Hát mit csináltál?

— Amig aludt a kis öcsém, sarat tömtem a szájába.

A másik okosan felelte:

— Te még vigasztalódhatsz, mert hiszem azért kaptál ki, mert csináltál valamit. Engem pedig megverték, nagyon megverték, mert nem csináltam semmit. Nem csináltam meg — a leckémet.

*

(A szerencsejáték.) A *Lloyd*-ből két fiatalember jött ki. Az egyiknek olyan hosszú volt az az orra, mint a felöltője. És a hosszú orra úgy lógott, mint a *Kossak* hitelezőinek követelése.

— Miért vágsz olyan rémes képet?

— Elvesztettem minden pénzemet.

— Mit játszottál?

— Makoztam, — felelte sóhajtván a boldogtalan. — És az a legbosszantóbb, hogy ezt nevezik szerencsejátéknak.

*

(A jó cseléd) Egy uriaszony küldte be ezt a cselédhistóriát, mely betekintést nyújt a cselédmizériák mélységeibe.

Uj cselédet hozott a mult héten a közvetítő. Az asszony bizalmatlanul nézte a züllött külsejű, rossz tekintetű leányt, aztán megnézte a cseléd-könyvét.

— Na hallja, lelkem — szolt méltatlankodva — hiszen maga legfeljebb egy hónapig volt valahol helyben.

A leány sietve vágott közbe:

— Most legutóljára hat hónapig voltam egy helyen, naocsága!

Az asszonyt felvillanyozta ez a kijelentés és érdeklődve kérdezte:

— Hol?

A cseléd nyugodtan válaszolt:

— A *cupringernél.*

TÖRVÉNYKEZÉS.

Mezőkovácsházaiak az igazságügy-miniszternél.

— *Justh Gyula* protezsálja az új járásbíró-ságot. —

Távirati tudósítás.

Budapest, november 11.

A mezőkovácsházaiak küldöttsége ma megjelent a képviselőházban és *Székely Ferenc* igazságügyminisztertől akart a járásbíró-sága dolgában jóakaratot kérni. A derék magyarok tanácsalanul áldogáltak a folyosón.

— Valami kitünő protektort kerestünk! — mondogatták. Tudjuk, hogy a minisztereknél nem érünk el eredményt, ha be nem ajánlanak hozzá.

Ekkor került eléjük *Justh Gyula*. A mezőkovácsházaiak megkérték, vezesse őket a miniszter elé. *Justh* jókedvűen elnevette magát:

— Hát azt hiszik, — kérdezte, — hogy én olyan jóban vagyok a miniszterrel?

De azért elvezette a deputációt *Székely*-hez, aki igen szívesen fogadta őket s megígérte, hogy a polgári perrendtartás életbelépése után valószínűleg teljesíteni fogja a kívánásukat.

— De különben is — tette hozzá — *kérdjék meg Justh ő excellenciájától. Tőle függ a dolog.* Minél előbb végzünk a véderőreformmal, annál hamarabb kerülhet sorra a polgári perrendtartás életbeléptetési törvénye is. A mezőkovácsházai járásbíró-ság sorsa tehát egészen *Justh Gyula* kezében van.

A deputáció kérdő szemmel tekintett *Justh*-ra, aki vigan reflektált *Székely* maliciájára:

— Kérem — szolt — ha csak tőlem függ... Ezennel kötelezőleg kijelentem, hogyha a kormány a budget után a polgári perrendtartás dolgát akarja nyelbe ütni, ennek semmi akadályt nem támasztunk. Egy nap alatt megszavazzuk. De a mezőkovácsházai járásbíró-ság kedvéért talán mégse szavazzuk meg a véderőreformot...

Ezen azután *Székely* is nevetett, mag a mezőkovácsházai derék polgárok is.

Az igazságügyminiszter különben több kérdést intézett a küldöttség tagjaihoz és megígérte, hogy ki fog küldeni a helyszínre és az így nyert információ alapos megfontolása után azon lesz, hogy a kérés teljesíttessék. A küldöttség örömmel vette tudomásul a miniszter válaszát.

§ **Emberölés helyett — csendháborítás.** *Illés János* magyarádi lakos szándékos emberölés büntetésének kísérletével vádolva állott ma az aradi esküdtbíró-ság előtt. *Illés*, ki fiatal házas feleségével a legutóbbi időkig a legjobb egyetértésben élt, amit csak az zavart meg, hogy *Illés* ittas állapotban durván bánt fiatal feleségével. Szeptember 7-én ismét részegen ment haza s feleségét elverte, majd mikor az asszony kimenekült a szobából, vadászfegyverével utánalótt, de nem találta. Szeptember 15-én ismét ittas állapotban kétszer rálótt seréttel töltött fegyverével az asszonyra, aki még idejekorán egy ól háta mögé menekült s így meg-

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitünő hatása. — Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszertárakban.

SCHULTES ÁGOST

Salygó-Lipóci Salvaforrás-válalat, Budapest, V., Rudolf-utca 8.

NEUMANN M.

uri szabó

es. és kir. udvari és kamarai szállító

férfi-, fiu- és leánykaruha telepe

Arad.

Oszi és téli nagy képes árjegyzéke megjelent.

Kívánatra ingyenes bérmentve.

4217

menekült a biztos haláltól. Miután a vizsgálóbíró a helyszíni szemlén megállapította, hogy a serétek nem is érthették a fal mögé menekült asszonyt, az esküdtek nem bűnösnek mondták ki Illést, akit a törvényszék a verdikt alapján csupán közszendháborításért ítélte el három heti fogházra. A büntetést Illés a vizsgálati fogsággal kitöltötte.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A koresolyázó-egylet kérelme. Ma délután hat órakor tartotta meg a Csanádi palota kis tanácstermében az Aradi Koresolyázó-Egylet rendes évi közgyűlését, melyet a távollévő Urbán Iván elnök helyett Boros Iván alelnök vezetett. A közgyűlés megválasztotta az egyesület jövő évi tisztikarát, mely a következőképp alakult meg: Elnök Urbán Iván, alelnök Boros Iván, igazgatók Hady Antal és Somló Armin dr., ügyész Szalay Károly dr., titkár Nagy Orbán dr., pénztáros Székely Károly, ellenőr Alt János és jegyző Szabó György. A választmány tagjai: Aknay Andor dr., Borsos Béla, Dániel Endre, Dániel Péter, ipolyi Keller Iván dr. Steinitzer Pál, Vannay Gyula, Schór Lajos, Nachtnébel Odön, Parec Béla dr., Purgly László és Kabdebó János Pottagok: Nesnera Aladár, Bogsán Károly, Németh Zsigmond és Grób Jenő. — Az egyesület legközelebbi kérvényt nyújt be a városhoz, melyben arra kéri, hogy a Lyceum előtt levő ugynevezett játszótérrel a jövőre engedje át az egyesületnek egy műjéppálya létesítésére. A kérvény negyven évi használatra kéri a területet a várostól azzal az indoklással, hogy a 30 évvel ezelőtt ajándékozott koresolyázó már eddig sem felelt meg hivatásának most pedig a koresolyázók számának növekedése folytán már egyenesen használhatatlan. Megemlíti a kérvény, hogy a játszótérrel azzal, hogy téli használatra az egyesületnek átengedné, még nem vonná el a város eredeti hivatásától, mert az év többi részében az ifjuság továbbra is használhatná, sőt még az eddig elhanyagolt állapotban levő terület az egyesület egész éven át gondoztatná. A játszótérhez hozzá venné még az egyesület a Baross-park mellett a partra vezető s most már amugy is felesleges utat s az egész területet egy modern jéppálya céljainak megfelelően átalakítaná.

(*) Az Uttörő-társaság szabadiskolája s hó 12-én d. u. fél 5 órakor, a városháza dísztermében tartja III-ik előadását. Az előadó Fényes Samu dr., előadásának címe: Az erő és anyag megmaradásának elve, mely előadásra ez uton is meghívja a beiratkozott tagokat és érdeklődőket az igazgatóság. Belépti díj nincs.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

F. Gy. Borossebes. Egy izben már megüzentük, hogy az a tanfolyam még nem nyílt meg és nem is tudjuk mikor szándékoznak megnyitni. Addig természetesen nem tudunk felvilágosítást adni a kérdéseire.

Több vers és tárca sorsáról legközelebb.

Naptár. Tisztelettel felkérjük mindazokat, akik helyben valamint a vidéken a naptárra vonatkozólag a pótlás végett megküldött ívet eddig be nem küldötték, sziveskedjenek azt a naptárnak idejében való elkészítése érdekében sürgősen hozsánk juttatni.

Mit használjunk hajhullás és fejkorpa ellen

3611

Mint a hajhullás és korpaképződés leg-hathatósabb ellenszere a világhírű Dr. William Patterson-féle szagtalanított és többszörösen rektifikált petroleum kivonat van elismerve. Ezen kivonat a forgalomban

Dr. William Patterson American Hair Petrol

néven szerepel. Egy üveg ára 2 korona. Kapható Aradon

Hánzu Nestor Vöröskereszt Drogeria

Weitzer János-utca 2. sz.

Magyarországi főlerakat: Barabás és Stefanovits drogulisták, Budapest, Alagut-utca 5. szám alatt.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

Az aradi értékpapírok árfolyama.

— Az Aradi Közlöny tudósítójaól.

Arad, november 11.

A pénzpiacon a legutóbbi időben észlelt feszültség kezd már engedni s a kereslet is élénkebb, úgy, hogy a tendencia határozottan emelkedő. Miután remélhető, hogy a pénz egy-két hónapra belül olcsóbb lesz, a tartózkodás már nem oly nagy s különösen az Aradi Első Takarékpénztár s az Aradmegyei Takarékpénztár papírjai iránt volt nagy az érdeklődés. Ez főleg annak tulajdonítható, hogy az elterjedt hírek szerint e két pénzintézet az idén magasabb osztalékot fog fizetni s alaptőkájüket is emelni fogják. Ismét szó van arról, hogy az aradi nagyobb pénzintézetek részvényeit be fogják a tizedére vezetni s szakemberek véleménye szerint ez már nem is késhet sokáig.

Az egyes papírok árfolyama különben a következő:

Aradi Első Takp.	2405—2415
Aradmegyei Takp.	2555—2565
Aradi Csanádi G. Takp.	1030—1040
Aradi Ipar és Népbank régi	668—672
Aradi Polgári Tkp.	275—281
Aradi Közp. Tkp.	190—200
Aradi Közgazdasági bank	205—208
Aradi Általános Takp.	200—200
Aradi Kereskedelmi bank	200—200
Viktoria Tkp.	420—425
Weitzer waggongyár r.	528—530

Budapesti áru- és értéktőzsde.

1911. november 11.

Készáru.

Amerika 1/2-el olcsóbb. Kínálat mérsékelt. vételkény gyenge, 10 ezer mm. 5 fill. érrel olcsóbb. Az árak 50 kilónként számítva:

Határidő.

	DÉL SZÁJAT	2 ÓRAI SZÁJAT
Buza 1912. áprilisra	11.78—11.79	11.90—11.81
Rozs 1912. áprilisra	10.29—10.30	10.33—10.34
Tengeri 1912. májusi	8.35—8.36	8.39—8.39
Zab 1912. áprilisra	9.62—9.63	9.64—9.65

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. november 11.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	—	—	—	10.85—10.90
77	—	—	—	10.95—11.05
78	—	—	—	11.10—11.15
79	—	—	—	11.20—11.25

Buza (Temesvári keresk. áru):

75 kilogrammos	—	—	—	10.80—10.85
Arpa	—	—	—	9.25—9.30
Zab	—	—	—	8.70—8.75
Tengeri	—	—	—	8.10—8.65
	—	—	—	8.70—8.75

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés)

— November 11. —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	110.70
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	90.85
Magyar koronajárdék 3 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	79.—
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	91.50
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	—	—	—	92.50
Magyar reményországjegy kölcsön	—	—	—	226.—
Tiszaszab. és szegeci országjegy kölcsön	—	—	—	153.—
Osztrák járadék papírban	—	—	—	91.50
Osztrák járadék ezüstbe	—	—	—	94.75
Osztrák járadék aranyban	—	—	—	115.25
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	—	—	—	91.50
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	—	—	163.—
Osztrák magyar bankrészvény	—	—	—	20.05
Magyar hitelbank-részvény	—	—	—	846.50
Osztrák hitelintézeti részvény	—	—	—	65.—
Osztr.-magy.-államvasúti részvény	—	—	—	734.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	—	19.15
Német birodalmi márka	—	—	—	117.65
London vista	—	—	—	246.85
Páris vista	—	—	—	95.55
20 márkás arany	—	—	—	23.58

Kőbányai sertéspiac.

— Nov. 11. —

November 10. Magyar elsőrendű: Fialat nehez (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 146—148 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 154—156 fillér. Közép (páronként 240—280 kigr.) 162—170 fillérig. Sertéslétszám: 1911. évi november hó 8. napján volt készlet 26719 drb. — 1911. november hó 9-én felhajtattott — drb. — 1911. november 9-én elszállítottott 280 drb. — 1911. nov. 10. napjára maradt készletben 26439 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: nyugodt.

Bakács Miksa

angol női divat-terme Arad, Kazinczy-utca 12.

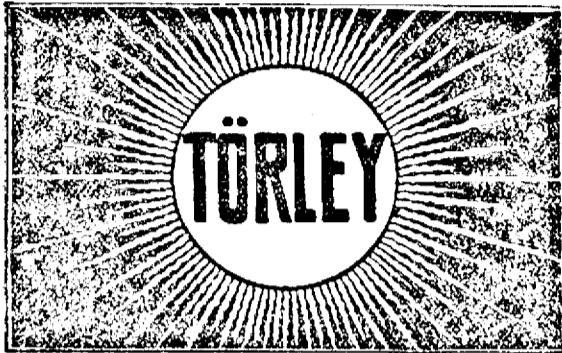
Braun M.

férfi- és fiugyermek-ruha áruháza
Arad, Jozsef főherceg-ut 3., (a Kos-
suth szoborral szemben.)

Nagy választék!!! 3802 **Olcsó árak!!**
Külön osztály mértékszerinti rendelésekre.

Waidt és Schrod

Arad, Andrassy-tér 17. (Reinhart-hém.)
Férfi kelengye óriási választékban.
 Nagy raktár nyakkendő különlegességekben — Férfi felöltők, Raglanok és gummi kabátok 30 keronától. 2168
Intézeti fiu kelengyek duş választékban.
Szabott árak! — Szolid kiszolgálás! Varosi és megyei telefon 765

6798

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1911. november hó 12-én
 Délután 3 és fél óraker mérsékelt helyárrakkal:
Ártatlan Zsuszka.
 Operette 3 felvonásban.

Este 1/8 óraker rendes helyárrakkal:

6) bérlet C) bérlet

A kis gróf.

Operette 3 felvonásban. Irta: Martos Ferenc. Zenéjét szerzette: Dr. Rényi Aladar. Karnagy: Tilger Arpad. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Agárdy Guido	Győző A.	Zápolya	Polgár S.
László, fia	Neogrády D.	Itatos	Kutcsár L.
Howard	Huszár K.	Egressy	Csáky F.
Miss Carter	Várnainé.	Kállai	Vas Jenő.
Rózi	Dióssy Nusl.	Mimi	Nógrádi M.
Csibrákné	Benkóné.	Dr. Hennery	Cseh F.

Kezdete este 1/8 óraker.

URANIA

szegőfénykép színház.

(Béla Simonyi-arcos 1. szene, Szabadság-tér mellett.)

Ma vasárnap, 1911. november 12.

1. Tontolini és a két aggszüz. Bohózat. — 2. A ravasz Firuli. Komikus.

A cigányvér.

Szenzációs dráma. Nordisk film felvétele. Asta Nielsen a főszerepben.

Előadások d. u. 1/3 órától kezdve este 11 óráig

Helyárrak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A hölgyek követnek a nőstéren kalap nélkül megjelennek.

As előadások tartama 3 óra.

As előadásra bármikor be lehet menni.

Felölös szerkesztő:

Bolgár Lajos.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrassy-térl új Lloyd-palotában.

Újanta Magyar Tudományos Színház aradi esztopája

Ma vasárnap, 1911 november 12-én:

1. Chartreuse és környéke. Természet után. — 2. Képek az olasz hadseregről Látványos. — 3. A nagyatyá lányóerja. Megható életkép. — 4. Az elloptott Mona Lisa. Humoros. — 5. Dávid és Saul. Bibliai dráma. — 6. Ischl. Természeti felvétel. — 7. Napoleon napiparancsa. Megható epizód Napoleon életéből. 500 méteres sláger kép. — 8. Tontolini hogy követi a jó tanácsot. Kacagtató.

As előadások kezdete délután 1/3 órától folytatólagosan 11-ig tartatnak.

Helyárrak: Páholy fűszekent 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ve hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsorú ingyen kapni a jegyszedeóknél.

Saját zenekar.

Ruhatar. — Buffet.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága halottunk 5519

Pika Józsefet

utolsó útján elkisérték s fájdalunkat részvétükkel enyhíteni iparkodtak.

A gyászoló család.

Dr. Popa Demeter

volt klinikai orvos, belgyógyász, nő-, gyermek- és fülörvos lakását

Deák Ferenc-utca 35. sz.

alá helyezte át.

Telefon 864.

5481 5424

Az

Aradi Filharmonia Egyesület
 1911. november 12-én, vasárnap d. u. 5 óraker rendezi a „FEHÉR KERESZT” nagytermében

Zelner Sándor
 vezetésével szidei bérleti szimfonikus zenekari
hangversenyét

a következő műsorral: 5528

- I. Berlioz: Bevenuto Cellini nyitány.
 - II. Beethoven: 8. szimfonia.
 - III. Saint Saëns Algériai suite.
 - IV. Liszt: Keresztes lovagok indulója.
- Jegyek 6, 5, 4, 3 és 2 korona árban.

Dr. Wágner.

DR. KUGEL EDE

szülész, nőorvos,
 a budapesti babaképző
 volt tanársegédje

Aradon, Szabadságtér 9. sz.

alatt telepedett le. 5502
 Rendei: d. e. 10-12; d. u. 2-5 óráig.

Felhivás.

Értesitem az érdeklődőket, hogy a Székudvaron lévő

vegyeskereskedést

Háasz Józseftől megvettem.

Felhivom a nevezett hitelezőt, hogy az esetleges követeléseket alólírott nál Világoson f. é. november hó 15-ig bejelenteni sziveskedjék, mert a későbbi jelentkezésekért felelőseget nem vállalok.

Crisán Tódor,

kereskedő Világoson.

SALAMANDER

cipők elárusítása.

Oriási választék
 valódi amerikai
VADASZ-CZIPÓKBEN.

A n. é. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányu cipők arad kizárólagos egyedárusítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt viselhet. **Egységárak:** Hölgyek és urak részére 16 K. 50 F. luxus kivitel 20 „ 50 „

WEINBERGER JANOS, ARAD

elsőrendű cipőáruháza. 1216

Tessék a kirakatot megtekinteni.

Telefon 312. szám.

Következő

ujdonságok

érkeztek

KERPEL IZSO

100,000 kötetes

kölcsonkönyvtárába

Heltai Jenő: Az én második feleségem, Borszem Jankó naptára 1912. évre, Hill Headen: Igazságos bűn, Lengyel Menyhért: Falusi idill, Szép Ernő: Kucséber kosár, Tömörkényi István: Bazsarózsák, Schnitzler Artur: Eleven órák, Tolstoj: Az élő holttest, Gárdonyi G.: Hosszuhaju veszedelem, Móricz Zsigmond: Az isten háta mögött, Heltai: Színes kövek, Biró Lajos: Szolgák országa, A Fekete ostor és más novellák, Tábory Róbert: Kétféle igazság, Malonyai Dezső: Polgártársak, Szabóné Nögáll J.: Flirt, Szomaházy I.: A sas-utca, Bokor Malvin: Mintha álom volna, Lagerlöf Zelma: Arne ur kincse, Quiller Couch: A holt ember sziklája, Modern Franciaok: A vénusz-hegyen, Szerelmes leányok.

Németben: Marriot Emil: Heinz Henning, Beradt Martin: Das Wind, Rittland Wlaus: Die das Leben lieben, Zahn Ernst: Die Frauen v. Tannó, Fontane Theodor: Frau Jenny Treibel, Lieblein Severin: Kismet, Wassermann Jakob: Der goldene Spiegel, Eldridge D. G.: Der Fall von Millbank, Ida Boy-Ed: Hardy von Arenbergs, Zobelitz Hans: Die herbe Gräfin, Hegeler V.: Der Mut zum Glück, Lauff Joseph: Marie Verwahren, Hermann Georg: Spielkinder, Rosner Karl: Die silberne Glocke, Stratz Rudolf: Für dich, Heimbürg W.: Familie Lorenz, Walbe Max: Der Ring des Lebens, Schweriner Oskár: Das geraubte Bild.

**Kölcsondíj havonként 1 korona
40 fillér vagy kötetenként fi-
zetve 10 fillér.**

Vidéki bérlők is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A zenemű-kölcsonkönyvtár

is meglepő szép

ujdonságok érkeztek

Zenemű-kölcsonkönyvtári díj havi 2 kor.
vagy füzetenként 20 fillér

Legújabbak: Zerkovitz: Búcsu egy szép asszonytól, De mégis legszebb nálunk, Schields: Akkor a legjobb az asszony... Darewsky: Láttam már Afrikát, Littmann: Házaló, Mozgó képek, Grósz: A rámázó, Füredi: Egy liba... két liba... Zerkovitz: Asszonykám adj egy kis kimenőt, Márkus: Éjjel ha kisüt a hold, Ringwald ur. Ki szeret nyáron? Stern Courquin: Zeuszi pezsgő dala, Sipos: Laura dalok Baka — Baitz: Vándormadár, Zerkovitz: Kék róka, Vörös Ferkó: A ló, a ló, a ló. Grósz! Nem kő! Heinrich Berte: Kreolvér, Tájber: Minek turbékoltok, Tarnay: Turi Balog Maresa, Zerkovitz: Feckém hova szállsz? Gilbert: Ártatlan Zsuzsi, Hetényi: Pásztor-dal, A sajtóhiba, A szultán zsebkendője, A zenélő óra, Hetényi Albert: Toncsi. Garni.

**Egyes könyvek és egész
könyvtárak vétele; könyv-
tárak kiegészítése és
berendezése**

KERPEL IZSO,

könyv-, zenemű és papír
kereskedése Aradon

Könyvelőnőt

keresek, ki egyszermint
perfect német levelező.
Munkaidő heti 3-4 óra.

Dijazás havi 40 kor.

Ajánlatok „könyvelőnő”
jellegre kéretnek a kiadó-
hivatalba. 5518

KÖHÖGÉS

rekedtség és tórut ellen nincs jobb a
RÉTHY-féle pemetefü cukorkánál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és hatá-
rozottan **RÉTHY-féle** kérjünk, mivel sok
haszontalan utánzata van. 6781

Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY** név.
1 doboz ára 60 fill. mindenütt kapható.

A drezdai egészségügyi kiállításon
megjelentek meggyőződtek arról,
hogy az egészség megóvása céljá-
ból elsősorban az ivóvizet kell meg-
figyelni. Aki egészségét szereti,
az ne igyék mást, mint a kitűnő
gyógyhatású

gyógyi gyógy-
és borvizet.

Főelárusító:

KARDOS MIKLÓS

ásványvízkereskedő.

Arad, Deák Ferenc-u. 32.

Telefonszám 647.

A vizet kívánatra házhoz és vidékre is szállítja.

Nagy Sándor

szobrász

Arad, Kossuth-utca 4. sz.

(Mairóvitz kőfaragó telepén.)

Készít művészi kivitelű fi-
gurált és dekoratív

szobrász munkákat

n. m.: portrékat természet és
fénykép után, síremlékeket,
mindennemű iparművészeti tár-
gyakat, modern épület, díszítő
szobrászmunkákat, terakotta, kő,
gipsz, cement, stb. anyagokból
és azok javítását elvállalja a
legolcsóbb árért. 4407

Névjegyek

csinos kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG könyvnyomdájában. :::

Krausz Paulin

120.000 kötetes
kölcsonkönyvtára

használati kölcsöndíja havonként: K. 1-40, vagy
kötetenként 10 fillér, vidékre K. 2 feljebb.

Minden magyar, német és számos francia
és angol mű raktáron.

Legújabb magyar művek: Biró
Lajos: Nyári zivatar: A császár; Más férfiak.
Bernstein: Utánam. Herczeg Ferenc: A fehér
páva. Farkas Pál: Egy önkéntes naplója. Kóbor-
Tamás: Egyveleg; Egy jogász naplója. Lovik
Károly: A préda; Egy barátságos ház története.
Malonyai Dezső: Az öreg méltósága. Mann Tamás:
A boldogság akarása. Révész Béla: A lárvá
mögött. Ritook Emma: Négyen a tűz közül.
Schnitzler: Mici grófnő; Anatol. Strindberg:
Számum; Szomaházy István: VIII. Henrik Vil-
mos. A karmester. Hellerné. Wedekind: A hős-
tenor stb. stb.

Németben: Ballestrem: Schloss Mon-
repos. Ihre Majestät. Palazzó Iran. Boy-Ed:
Hardy von Arnsberg. Anatole France: Auf dem
weissen Felsen. Georgy: Familien Glück. —
Eschstruth: Die Roggenmuhme. Heimbürg: Fa-
milie Lorenz. Die lustige Frau Regine. Branden-
fels: Der Stallbaron. Michaelis Karin: Rachel.
Betty Róza. Ompteda: Margret und Ossana.
Prinzess Sabine. Strindberg: Das Buch der
Liebe. Suderman: Die indische Lilie. Vohs: Zwei
Menschen. Zobelitz: Die herbe Gräfin stb.

Nagy alkalmi vétel folytán mélyen
leszállított árak!!

Magyar és német remekművekben, szépiro-
dalmi munkák, felvágott de új könyvek féláron
alul. Meséskönyvek. Imakönyvek, olvasók,
szent és világi képek keretben és lapban.
legfinomabb rézmetszetek.

Festőminták

tulkészlete folytán minden elfogadható árban,
nemkülönbön kölcsönzésre is

30 fillértől feljebb.

Teljesen új mintájú remek ablakpapír 90 fillér-
től feljebb.

Nagy fogyasztók

különös figyelmébe!

Gyönyörű szekrénycsikok,
papírszalvéták 100-100 levél-
papír és minden egyéb cikk
gyári árban.

5395

Kiváló tisztelettel

Krausz Paulin,

könyv- és papírkereskedése, Arad, színház-épület.
Városi és megyei telefon 511.

A legelegánsabb női felöltők csak
GYÖRGY MENYHÉRT ÉS TÁRSA
Női felöltők
 Áruházában

TELEFON: 855.

ARAD
ANDRÁSSY-TÉR 8
 a Minorita-templom bejáratával szemben kaphatók!

Értesítjük a n. é. hölgyközönséget, hogy a legelegánsabb téli Modelljeink teljes számban raktáron vannak, melynek megtekintését kérjük.

Használt ólom
 megvételre kerestetik.

DEAFF szabadalmazott golyós csapágy **varrógépek**

a jelenkor legjobb gépei, könnyű, zajtalan járás, utólérhetetlen tartósság, műhímszre, harisnya- és fehéreműtömésre, kiválóan alkalmasak könnyű járásuk folytán. Dus választék családi és ipari célokra.
 Egyedüli képviselő

Hammer Vilmos
 műszerésznél Arad, Szabadság-tér 7
 Nagy szakszerű javító műhely
 Telefon szám 98.

a 20. század varrógépe.
 Csakis cégünk üzleteiben vagy azok
 — ügynökei útján vásároljunk. —
Singer Co. varrógép részvénytársaság.
 1126 Arad, József főherceg-ut 9.
 (Lutheránus templommal szemben.)

Egy a fehéreműtöméshez való utasítást tartalmazó füzet bárkinek **ingyen** kiadatik.

Megnyilt a nyiregyházi burgonyacsarnok!!!

Tisztelettel értesitem a fogyasztó közönséget, hogy kizárólag nyiregyházi burgonyáimnak az eladását megkezdettem. Állandó raktárt tartok **Karolina-utca 5. sz.** házamnak udvarában nyiregyházi rózsa, hópehely és „kincsem” fajburgonyákból.

Bármely faju **50 kg.-os** zsákokban, esetleg **3 K. 75 fillér** burgonyámat házhoz is szállítva versenyárban számítom meg. Tisztelettel

SPIELMANN ALBERT, ARAD,
 Karolina-utca 5. sz. ház udvara. 5514

Magy. kir. szab. osztályosorsjáték.
 Az 1911. november 16. és 17-én kezdődő
 XXIX. sorsjáték

I. osztályának
 húzására szóló sorsjegyek nálam már kaphatók.
 Az eredeti árak a következők:

1/1 sorsjegy 12.— korona		1/4 sorsjegy 3.— korona
1/2 " 6.— "		1/8 " 150 "

Sorsjegyek dus számválasztékban kaphatók, többek közt a következő számok

99351	99358	99364	99375	11956	11975	36051
4/4	4/4	4/4	4/4	8/8	8/8	8/8
	36060	36051	55801	55810	55824	
	8/8	8/8	8/8	8/8	8/8	

Az 1903. július 15-én eszközölt húzás alkalmával az általam eladott **36051. szám tizenötezer** koronát, az 1905. évi április hó 15-én eszközölt húzás alkalmával az általam eladott **36053. szám ötezer** koronát és az 1906. évi február hó 14-én eszközölt húzás alkalmával az általam eladott **99354. szám tízezer** koronát nyert. Ezeken kívül számos 2000, 100) és 500 kor. nyereményeket fizettem ki.

WALLFISCH ÁRMIN
 bank- és váltóüzlete Aradon. 5244
 Alapított 1875. évben. Helybeli és megyei telefonszám 129.
 Vidéki megrendelések pontosan eszközölkötenek.

American Shoe Company Ltd.

BUDAPEST,

V., Dorottya-utca 6. sz. és VII., Erzsébet-körút 42. szám.

Kizárólagos elárúsítása a következő világhírű és elsőrangú amerikai cipőgyártmányoknak:

Urak részére:
Edwin Clapp and Son
Barry
Walk-Over
Commonwealth

Gyermekeknek:
Piehler.

Hölgyek részére:
Sorexis
Cousius
Laird Schober
Queen

Kérje ujonnan megjelent képes árjegyzékünket.

M kir. Államvasutak.

Téli menetrend.

Érvényes 1911. október hó 1-től.

Arad-Budapest.							
Állomások	Szv. I-II.	Gy. I-II.	Gy. I-II.	Szv. I-II.	Gy. I-II.	Tv. I-II.	Szv. I-II.
Arad	5-08	6-08	8-28	11-37	6-16	4-51	9-22
Sófonya	5-31	6-29		11-53	5-08	9-22	
Kürtös	5-53			12-07	4-35	5-25	10-37
Lökőháza	5-58			12-22		5-44	10-51
Bánhidai majos	5-58			12-28		5-51	
Országút	6-02					5-56	
Kötögyháza	6-10	6-47	9-08	12-38	4-59	6-08	10-40
Ujkigyós	6-11	6-48	9-04	12-48	5-00	6-24	10-51
Békes-Csaba	6-24			12-59		6-31	11-02
Békes-Földvár	6-35	7-06	9-23	1-11	5-19	6-41	11-13
Mezőberény	6-43	7-09	9-26	1-29	5-22	7-13	11-25
Gyoma	6-56			1-42	5-35	7-27	11-38
Mezőtar	6-57			1-44	5-35	7-29	11-40
Pusztapó	7-07	7-29		1-54	5-42	7-41	11-52
Pusztatenyé	7-31	7-49	10-06	2-18	6-02	8-27	12-07
Szajol	7-36	7-56	10-13	2-25	6-09	8-37	12-17
Szelecz	8-02	8-18	10-38	2-53	6-37	9-11	12-45
Szajol	8-03	8-19	10-39	3-01	6-45	9-20	12-56
Szelecz	8-27	8-34		3-22		9-45	1-07
Gyoma	8-48	8-43		3-35		10-18	1-20
Mezőberény	9-01	8-52	11-10	3-47	7-08	10-37	1-37
Békes-Földvár	9-19	9-05	11-22	4-08	7-28	10-57	1-57
Békes-Csaba	9-26	9-17	11-29	4-15	7-35	11-04	2-04
Ujkigyós	9-49	9-36	11-45	4-38	7-58	11-27	2-27
Kötögyháza	9-54	9-38	11-47	4-43	7-53	11-32	2-32
Tápiógyörgye	10-13			5-02		11-51	2-51
Tápiózele	10-27			5-17		12-05	3-05
Nagykátá	10-51	10-13	12-16	5-44	8-21	12-32	3-32
Tápiózele	11-08			6-01	8-38	12-49	3-49
Tápiószőlő	11-22	10-35	12-38	6-17	8-54	1-06	4-06
Mende	11-37			6-32	9-11	1-21	4-21
Gyömör	11-46			6-41	9-20	1-30	4-30
Maglód	11-53		12-57	6-48	9-27	1-37	4-37
Rákcs	12-17			7-07	9-46	1-56	4-56
Kőbánya fel. p. u.	12-23			7-13	9-52	2-02	4-52
Budapest k. p. u.	12-30	11-25	1-25	7-20	10-00	2-10	5-00

Budapest-Arad.							
Állomások	Szv. I-II.	Gy. I-II.	Szv. I-II.	Gy. I-II.	Szv. I-II.	Gy. I-II.	Szv. I-II.
Budapest k.p.u.	11-22	7-05	8-00	2-00	12-20	5-00	9-22
Kőbánya fel. p. u.	11-25		8-11		12-30		9-25
Rákcs	11-27	7-22	8-22	2-10	12-38	5-10	9-31
Maglód	12-02	7-28	8-27		1-23	5-16	10-06
Gyömör	12-08		8-34		1-31		10-14
Mende	12-13	7-33	8-32		1-39	5-24	10-21
Tápiószőlő-Tápiószőlő	12-18		8-39		1-47		10-29
Tápiószőlő	1-01	8-19	9-21	3-04	2-28	6-01	11-02
Nagykátá	1-07		9-28		2-36	6-09	11-10
Tápiózele	1-13		10-00		2-47	6-17	11-18
Tápiógyörgye	1-19		10-11		2-57	6-25	11-26
Ujkigyós	2-17	8-50	10-25	3-34	3-19	6-56	12-12
Szelecz	2-17	8-51	10-30	3-35	3-15	6-57	12-17
Szajol	2-57	9-09	10-52	3-53	3-41	7-17	12-33
Pusztatenyé	3-21	9-29	11-09	4-00	4-07	7-27	1-17
Pusztapó	3-21	9-43	11-25	4-14	4-27	7-37	1-21
Mezőtar	3-51		11-37		4-41	7-47	1-41
Szajol	4-15	10-13	12-05	4-45	5-21	8-15	2-15
Pusztatenyé	4-21	10-14	12-10	4-46	5-24	8-18	2-18
Gyoma	4-43	10-37	12-33	5-05	5-53	8-40	2-40
Mezőberény	5-07	10-43	12-40	5-06	6-08	8-48	2-58
Békes-Földvár	5-21	11-03	1-04		6-23	9-01	3-01
Békes-Csaba	5-27		1-13	5-34	6-24	9-06	3-06
Ujkigyós	6-06	11-21	1-28	5-47	7-01	9-28	3-28
Kötögyháza	6-44	11-23	2-05	5-57	7-23	9-38	3-38
Országút	6-58		2-17		7-37		3-52
Bánhidai majos	7-12	11-41	2-29	6-15	7-51	9-48	4-48
Lökőháza	7-13	11-42	2-34	6-17	7-57	9-53	4-53
Kürtös	7-21				8-05		5-10
Sófonya	7-26				8-08		5-15
Arad	7-34		2-51		8-17		5-23
	7-49	12-06	3-05		8-25	10-08	5-31
	7-59		3-15		8-35		5-41
	8-13	12-24	3-29	6-58	9-06	10-28	6-02

Arad-Térviz.						
Állomások	Gy.	Szv.	Szv.	Gy.	Szv.	Tv.
Arad	12-32	2-14	4-04	7-08	9-32	11-15
Óchalom		2-26	4-15		6-43	11-27
Mároscaicsér		2-37	4-24		6-52	11-38
Gyerep Mész		2-49	4-37		7-05	12-01
Ópáti meglát		2-55				
Ópáti		3-02	4-48		7-17	12-14
Zsuzsanna		3-07	4-53		7-22	
M.-Radna (6)	1-06	3-15	5-01	7-46	7-29	12-28
Milova-Odv.	1-06	3-25	5-11	7-47	7-34	12-33
Konop		3-38	5-26		7-46	12-35
Márosbors		3-49	5-42		7-56	1-03
Márosbors		4-06	6-06	9-17	8-12	1-03
Márosbors	2-01	4-48	7-01	8-53	8-55	2-53
Zám		2-19	7-28	9-14	9-20	3-07
Bárcsillye		2-41	8-06	9-38	9-59	4-11
Déva		3-07	8-39	10-37	10-39	5-07
Fekli (6)	3-18	9-05	9-19	10-52	5-17	
Fekli (1)	3-25	9-12	10-54	11-07	6-06	
Csákviz		3-44	9-38	10-55	11-34	6-30
Abony	(6)	4-15	10-32	11-27	12-20	7-22
Abony	(1)	4-23	10-53	11-37	12-28	7-30
Gyerep Mész	(6)	4-34	10-53	11-37	12-39	7-41
Gyerep Mész	(1)	4-36	11-02	11-33	12-46	7-44
Térviz (6)	4-57	11-11	12-01	1-12	8-21	

Térviz-Arad.						
Állomások	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Szv.	Vv.
Térviz	8-15	3-51	10-57	2-05	8-51	
Gyerep Mész (6)	4-19	11-19	2-31	9-21		
Gyerep Mész (1)	4-23	11-21	2-36	9-26		
Abony (6)	4-31	11-32	2-50	9-35		
Százváros (1)	4-43	11-42	2-54	9-41		
Fekli (6)	5-38	12-16	3-43	10-34		
Fekli (1)	5-59	12-35	4-06	11-01		
Déva	6-15	12-55	4-21	11-29		
Márosbors (1)	6-29	1-08	4-35	11-43		
Márosbors	6-38	7-11	1-38	5-15	12-28	
Zám	6-50	7-44	2-01	5-50	1-03	
Soborsin	4-15	8-17	2-31	6-23	1-59	
Márosbors	5-03	8-58	3-57	7-38	2-33	
Konop	5-23	9-15	4-18	8-23	3-07	
Milova-Odv.	5-53	9-25	4-29	8-34	3-18	
M.-Radna (6)	6-52	9-37	3-24	7-31	3-05	
M.-Radna (1)	6-53	9-44	3-26	7-33	3-16	
Zsuzsanna	8-14	9-52	4-45	8-53	4-11	
Ópáti	8-21	10-00	4-52	9-00	4-18	
Ópáti meglát	8-28				4-25	
Gyerep Mész	8-38	10-14	5-16	9-11	4-31	
Mároscaicsér	6-53	10-25	5-27	9-22	4-42	
Ópáti	7-08	10-33	5-35	9-30	4-50	
Arad	8-21	10-53	6-03	9-53	5-03	

Arad-Temesvár-Jászszécsény.				
Állomások	Szv.	Szv.	Vv.	Szv.
Arad	6-15	12-37	4-33	7-12
Újarad		6-26	12-49	4-45
Németszeg		6-42	1-05	5-03
Vinga		6-55	1-18	5-19
Orcsizfalva		7-06	1-29	5-30
Mercizfalva		7-16	1-40	5-40
Szentandráshely		7-27	1-53	5-52
Temesvár-Jv.		7-44	2-10	6-09

Temesvár-Jászszécsény-Arad.				
Állomások	Szv.	Vv.	Szv.	Szv.
Temesvár-Jv.	6-00	8-50	2-24	9-24
Szentandráshely	6-20	9-08	2-42	9-42
Mercizfalva	6-38	9-22	2-58	10-02
Orcsizfalva	6-44	9-32	3-06	10-10
Vinga	6-54	9-43	3-17	10-21
Németszeg	7-11	9-57	3-30	10-34
Újarad	7-28	10-13	3-47	10-51
Arad	7-38	11-22	3-58	11-02

(Közzététel a Magyar Államvasutak részéről.)

APRÓ HIRDETÉSEK
folytatása.

INGATLAN.

Ház eladó

jó termő szőlőskerttel ugyanott telek szőlővel beültetve eladó. Borona-u. 29. 5180

Ház eladó

Fejsze-utca 80. sarok telek és ház. Bővebbet ugyanott. 5051

Gaisai gőzmalom

más vállalat miatt sürgősen eladó. Értekezés Kuborczik József tulajdonosnál. 5466

Eladó ház a Pécskai-ut

12. sz. a. beltelkes félemeletes ház, szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítás özv. Barthl Jánosnál Rákóczi-utca 9. 5303

Modern magánház eladó,

Kapa-utca 45/b., szép uri lakás, minden kényelemmel, árnyas udvar, szőlőskert. Értekezhetni a déli órákban 3-ig ugyanott. 5010

Eladó

Révai-utca 2. sz. ház. Bővebbet ugyanott. 5489

Eladó magánház.

Dessewffy-utca 7. sz. a. új ház fürdőszobával, előnyös feltételek mellett, eladó. 5011

Fejsze-utca 24. sz.

alatti telkek parcellázva, vagy egészben, továbbá Kossuth-u. 33. és Sarkad Választó u. 26. számú házak szabadkézből eladók. Ugyanott 4 lóra való istálló is kiadó. Bővebbet Választó-u. 26. szám alatt. 4091

Elegáns

bérrautók

turára, napra, órára Deák Ferenc-utca 8. sz. Telefon 816. 2722

Csillárok, Villamos felszerelések

legolcsóbban

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (árnylat)

Kerékpáros Gyorsfutár Vállalat ::

Telefon 848.

Iroda: Atzél Péter-utca 1. szám (Zrínyi-utca) oldalon.) 8412

Elegáns, sikkes

férfi ruhákat

ugyszintén

uradalmakhoz szükséges libériákat olcsó árak mellett készít

Wertheim Jenő,

Englis House uri szabóság Arad, Boros Beni-tér 6.

Aki rosszul érzi magát, igyék egy üveg eredeti Kárpáti-féle

epehajtót,

mely a legkitünőbb fájdalom-nélküli gyomortisztító házi szer. Ize édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasítással 40 fillér. 12 üveg franco K 4-80. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPATI JÁNOS gyógyszerárban 4675 ARAD, BOROS BENI TÉR.

Nagymennyiségű

maculatura

jutányon áron

o l a d o.

Kiadó

Kétszobás udvari új lakás

azonnalra is

Kiadó

Flórián-utca 6b sz. alatt.

Bővebbet ugyanott az 5. ajtó szám alatti lakásban. 5318

HIPNOTIZMUS.

Akar-e ama sajtáságos és titokzatos erő birtokába jutni, amely nőket és férfiakat egyaránt elragad és lebilincsel: mely gondolatait befolyásolja, kívánságait ellenőrzi és őt minden helyzet urává teszi? Az élet telve van esélytől és lehetőségekkel azok számára, akik a hipnotikus befolyás titkát megértették: azok számára, akik magatuk erejüket kifejlesztik. Otthon tanulhat: betegségeket és rossz szokásokat, gyógyszer nélkül gyógyíthat: mások barátságát és szeretetét meggyermetti: **jövedelmét megdübítheti:** becsapgyát kielégítheti: megszabadulhat minden gond és bajtól: emlékező tehetségét élcs-bítheti: minden családi nehézséget legyőzhet: legérdeklőbb előadásokat adhat és oly csodálatos magnetikus erőt gyakorolhat, mely elhívja mindazon akadályokat, melyek az ön sikerének útjában állanak. **Villámgyorsan gyorssággal hipnotizálja az embereket:** önmagát vagy bárki másét bármikor, nappal vagy éjjel elaltathatja — előzve kint és szenvedést. **Ami ingyenes könyvünk** feltárja önnek a csodaszép tudomány titkait. Alaposan megmagyarázza önnek azt, hogy miképen használhatja ezt az erőt saját helyzetének javítására. A legteljesebb mód n nyilatkoznak felele papok, ügyvédek, orvosok, kereskedők és uri hölgyek. Mindenkinek használ. Nem kerül semmibe. Ingyenpéldányt sziveskedjék azonnal vagy egy tisztelleres levelezőlap vagy huszonöt filléres bélyegű levél útján címszve „New-York Institute of Science, Department 115 G. Rochester, New-York, U. S. A.” hozzánk fordulni. 6939

Az uri közönség
b. figyelmébe ajánlom legújabb **szinpompás homespunes és cheviot, valamint double-velour különlegességeimet, melyekből legdivat-sabb faconszerintsacco, jaquett öltönyök és raglanok** rendelkezhetők meg cégemnél. 3857
Szolid és pontos kiszolgálás!
Schäffer Henrik
Arad,
Andrássy-tér (Bing-ház.)
Telefon 208. Alapított 1896. évben.

Gartner Samu
kerékpár- és varrógép raktára
Weltzer János-utca 2. sz. n.
Telefon 751.
Új kerékpárok a legjutányosabb árakon. — Raktáron tartok 50 darab használt kerékpárt 50 koronától feljebb. — Telefon 751.
Kerékpár és varrógép szakaszerű javító-műhely.

Biztosítom, hogy nem bánja meg

ha finom 14 karátos arany ékszeri, zseb és modern hárfa ütő inga-órát akar venni, vagy javíttatni, ha felkeresi

ZINNER VILMOS 8102

műorás és ékszerész üzletét
Forray-u. Szabadságtéri sarok-épületben.

Uj ablaktisztítási és parketta-beeresztési vállalkozó,
aki Lovas Károly aradi ablaktisztítási és parketta-beeresztési vállalkozónál volt alkalmazva. — Elvállalok parkettás lakás és üzleti ablakok tisztítását és tűzifa-felszállítást havi fizetés mellett.
Tisztelettel 5523
Buha Flórián
Arad, Dem-ter-utca 82.

Régi jóbirnevű technikai cikkek gyára
ügyes képviselőt keres
a helyi kerület részére. Némi technikai ismeret szükséges. Jó, személyes összeköttetés gőzüzemű vállalatokhoz, okvetlenül kívánatos. Nagyon magas jutalék. még utánrendelésekre is! Számos képviselőnk atlag K 600. — s még több jutalékokat keres havonta. Némi vevőkör már van. Ajánlatok német nyelven „H. V. 34.” jeligére Haasenstein és Vogler A., G. Hamburg. 6704

A KÖZPONTI SZÁLLODA
modern szellemben vezetett télikertjében a nagyérdemű közönség a legkényesebb igényeket kielégítő konyhát és italokat talál. Színház után megeg vacsora. Esküvőkes banquettek részére különö termek. **Mindennap elsőrangú cigányzene. Kávéházban exquisite vacsora.**
Kíváló tisztelettel:
5511 **Csermák Ágoston** szállodás.

Ezen rovatban minden szó egy-
szeri beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József tölgyutca 22.
Kiadóhivatali telefon: 157. sz.
Szerkesztőségi: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szöveg ellen — vagy levélbéllyekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor külsendő. Levélben megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolando. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb ostókkal kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelzendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánatra díjtalanul megszerkeszti. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege alatt kérdenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettségük semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elismertjük el nem vesszük a kiadóhivatal megsemmisítéssel.

HÁZASSÁG.

Feleségében csalódott

uri ember tisztességes, csinos, 25—30 év közötti keresztény uri leány vagy teljesen független asszony ismeretségét keresi. Válóper után biztos a házasság is. Nem kávéházi dámák, de jóérzésű hölgyek választását a kiadóhivatalba kérem B. Sz. címen. 5423

Női kezek

ápolására legjobb a Vojtek és Weisz közfinomítója. III-5251

LEVELEZÉS.

„Falusi ember“

kérünk még 20 fillért beküldeni.

Alomlátó.

Végtelen boldog vagyok, nem is igen találok meg hamarjában a kellő szavakat, hogy elragadtatósomnak és őszinte érzéseimnek méltó kifejezést adhassak. Boldog vagyok, a szó legszorosabb értelmében, mert látom, tudom s a megbizonyosabb meggyőződésemmel, hogy őszintén, igazán, teljes hűvel szerettem. Nem tudom miként fognak alakulni a dolgok, de annyi már most is bizonyos, hogy akár mint és akármi fog történni, én továbbra is az maradok neked, mi eddig voltam, nem tagadhatom meg magam, szeretlek, imádlak, nem mint Istent szokás imádni, mert Istent természetesen tiszteletből imádom, Téged azonban a szív legforróbb hevével, és annak minden érzésével, bálványom vagy s ilyen értelemben fanatikus ragaszkodással vagyok irányodban eltelve, akár mit is hozzon a végzet. én szeretni foglak mindig, s el nem tudnád feledni, akár mi is történne veled, vagy vélem. Anyira imádlak és szeretlek, hogy még a tulvilági életben is megerősödött bizalmam, hogy amennyiben a sors kegyetlensége folytán talán már ezen a világon nem lehetnének egymáséi, úgy a tulvilági boldogulásban fogunk egyesülni s ott leszünk egymáséi. Nem tudok csüggedni, bizom még a lehetetlennek látszó dolgokban és véletlenségekben is. Légy Te is bizalommal telt, mert az önbizalom erősíti s ez megadja a szükséges erőt a további harcra. Reméljük egy szebb, boldogabb jövőt. Sok millió csók „Babuskától.” 5520

Barna

arcu fiatal ember egy vigkedélyű, mulatni szerető leányka ismeretsége után vágyik. Leveleket „Tartós barátság” címen kérek. A leveleket tessék a lapban jelezni. 5321

Ha hull a haja,

használjon magyar haj-perolint, Vojtek és Weisztól. III-5251

Független

uriember hasonló urizó érdeknélküli barátságát keresi. Szíves ajánlatokat „Keressük egymást” címen e lap levelezés rovatában való értesítés mellett keddig várom. 5322

KIADÓ LAKÁS.

Ne írja ki

a kapujára, ha kiadó lakása van, mert sok fölösleges zaklatást zúdít magára s a lakóra. Hirdessen az

„Aradi Közlöny“

apróhirdetéseinek „Lakás” rovatában és minden alkalommal, ha a lakás nem alkalmas, kérjük a kiadóhivatalba jelezni.

Kétszobás utcai lakás

hozzátartozókkal február 1-ére kiadó. Ugyanott kétszárnyas, vaspáncélos nagy kapu eladó. Bővebbet Zrinyi-utca 3. Friedmann. 5483

Modern uri lakás

5 utcai szoba, nagy erkélylyel, elő-, fürdőszoba és komplett mellékkel, kiadó Boros Benitér 20. alatt, I. emelet. Értékesíteni Brandeisz Henriknél ugyanott. 5340

Modern berendezésű

utcai szoba november 15-től vagy december 1-től kiadó. Felvilágosít a kiadó. 5508

Csinos berendezésű

szép utcai szoba Ferdinánd-utca 5. szám alatt kiadó. 5508

Két butorozott szoba

vagy butor nélkül és egy pince-helyiség raktárnak azonnal kiadó. Luther Márton-tér 1. sz. 5507

Lakás.

Kossuth-utca 52. sz. a. épült új házban 1912. évi május hó 1-től 2 és 3 szobás parkettázott lakás fürdőszobával, villany és gázberendezéssel, telefon használattal kiadó. Bővebb felvilágosítást ad ugyanott az építést vezető pallér, vagy Barkó Ferenc vágóhídi igazgató, telefon szám 4. 5428

Kiadó

Dobó-utca 6. szám alatt, a buza-piac közelében egy nagy vízmentesen épített száraz magtár, raktárnak alkalmas pince. 5245

Lakás

Lipót-utca 8b. sz. a. 2 szép nagy szoba, hálófülke, konyha, kamara stb.-ből álló lakás febr. 1-től, esetleg azonnal is kiadó. Szükség esetén 1912. április 30 ig albérletbe vehető. 5516

Zoltán-utca

2 sz. alatt egy csinosan butorozott különbejáratu szoba az első emeleten azonnal kiadó. 5400

Egy különbejáratu

butorozott szoba azonnal kiadó. Rákóczi-u. 23. sz. (Forrai-u. sarok.) 5526

A poloska

teljes kiirtása csupán Vojtek és Weisz biztos szereivel érhető el. III-5251

ALKALMAZÁST NYER.

AKINEK alkalmazottja van szüksége, a leggyorsabban ér el eredményt, ha az Aradi Közlöny apró hirdetéseinek „Alkalmazást nyer” című rovatában hirdeti.

Gőzfűrészem

részére gépészt keresek azonnali belépésre, román nyelv ismerete megkívántatik. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével kéretnek Kassovitz Tivadar Parázs, posta Borossebes. 5491

Kereskedelmi irodát,

esetleg 4 polgárit végzett, jó családból való fiatalembergyakornoknak fizetéssel felvétetik. Ajánlatok Arad Hegyaljai Borpincészet irodájában, Munkácsi-utca 3 küldendők. 5509

Előkelő

belföldi biztosító társaság üzletszerzőket fix javadalmas mellett keres. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához „Biztos jövő” jelige alatt intézendők. 5517

Női kalap üzletbe 5472

kerestetnek ügyes kézhez dolgozó leányok. Czim a kiadóhivatalban.

Előrendű

életbiztosító intézetnél egy szép írásu nő felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 5521

Keresztény

15—16 éves, rendes külsejű, szorgalmas, tiszta, elszegényedett uri, vagy falusi leány kerestetik Budapestre, két tagu uri házhoz. Fizetése havi 16 korona és 6 hó után szerény ruházati segítség, 2 év után 100 korona ajándék. Fényképes ajánlkozásokat „Jó bánásmód 50” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít. 5520

ALKALMAZÁST KERES.

ÁLLÁST KERESŐK!

Ha állást keres, hirdessen az Aradi Közlöny „Alkalmazást keres” című rovatában. Az eredmény biztos.

Gazdasághoz és szállászatokhoz

értő lelkiismeretes egyén éves állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 5411

Az Aradi Kereskedők Köre Helyeszközlő Oszfályának

— HETI KIMUTATÁSA —

Klein Sándor, Képpich Zsigmond,
titkár, igazgató.

Szabó Lipót,
irodavezető.

Ideiglenes hivatalos helyiség: Kassovitz-utca 5. sz.
Telefon 868 sz.

Hivatalos órák: délelőtt 9—12 óráig.

Keresünk:

ARADRA:

2 üvegszakmabeli segédet.

VIDÉKRE:

könyvelőt nagyobb vidéki városba 200 korona kezdő fizetéssel,
4 fűszer, rőtös és rövid,
5 vas és fűszer,
6 rőtös és divat,
3 fűszer és rövid és
4 vegyes kereskedőséget,
több tanácsot.

Ajánlunk:

Több irodástánót,
4 fűszer és rövid,
1 vas és fűszer,
1 rőtös és divat és
3 vegyes kereskedőséget.

Az elhelyezés teljesen díjtalan. Körtagjaink mindenben részesei. Vidéki megkeresésekre, azoknak, akik a közzétett nem tagjai — csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk. 901

Ezen rovatban minden szó egy-
ezri beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József főh. ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőségi: 257. sz.

Apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon kiténdők — a szelvényen a szöveg ellen — avagy levélbélyegekből. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor kiténdő. Levélbe megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgálnak a kiadóhivatal, ez esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánatra díjtalanul megszerkeszti. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HA venni, vagy eladni akar, a legcélszerűbb, ha az Aradi Közlöny apróhirdetéseinek 'Vétel és eladás' rovatát használja

Saját gyártmányú cipőket ajánlunk a n. é. közönségnek. Aki egy próbavásárlást eszközöl, meg fog győződni azoknak tartósságáról. Mértékutáni rendelések legpontosabban teljesítetnek. Aradi Cipészek Termelő Szövetkezete Szabadság-tér 14. a „Piros Csizmához”. 3451

Új női kalap divatterem. Uri hölgyközönség szíves figyelmét felhívom Arad, Forray-utca gr. Hunyady-palotában megnyílt és modernül berendezett női kalap divatteremre, ahol legelegánsabb őszi és téli bécsi és párizsi modell kalapok dus választékban legolcsóbb árakban kaphatók. Kiténő tisztelettel Havas Gizella 4981

Házbér könyvek kaphatók Pichler Sándor könyvkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 308 sz. 2551

Használt írógépek kiténő állapotban (4-es és 10-es Yost) Smith Premier (egy színű és három színű írás), 7. és 9. Remington, látható írású Monarch, Oliver, Stearns, Adler, Barlok, Underwood, stb. egy évi jótállással, rendkívül olcsón eladó, esetleg kibérelhető. (Vidékre is.) Nagy kellekraktár az összes rendszerekhez. Ziffer Sándor írógép-vállalata Arad, József főherceg-ut 7. 3431

Biztosítom, hogy nem bánja meg, ha fölkeresi az Amerikai cipőárházat Salacz-utca 1., ahol jól és olcsón lesz kiszolgálva. Ugy férfi, női és gyermek cipőkben állandó nagy választék van. Teljes tisztelettel Róna Jenő. 3983

Nappal elegáns fotel, éjjel kényelmes ágy a Szopper-féle szabadalmazott zsölye (fotel) már 95 koronától kezdve. Divánok, ottomanok, összecusukható párnázott vaságy vagy három rétegű afrik matracok, ruganyos matracok, levarott szalmazsákok legolcsóbb bevásárlási forrása Reiner J. Gyula kárpitos és díszítőművész Arad, Lazár Vilmos-utca 1-2. sz. 4065

Bor eladás.

Mericskay Sándor arad-hegyaljai bortermelő ajánlja saját termésű kiténő ó- és ujbortait hordókban és palackokban, valamint saját termésű törkölypálinkáját. Arad, E. Választó-utca 26. 5445

Rum compositio

jó házi rum előállítása Vojtek és Weisznál. III-5251

A világhírű amerikai

„Vera” cipők Aradon egyedül Buchsbaum és Társa cégnél szerkeszthetők be, kinek sikerült az egyedárusítást urak, hölgyek és gyermekek részére megszerezni. 1921

Képekretékből 4901

legnagyobb választék, legjutányosabban lesznek elkészítve Fischer Mór üveg, porcellán, lámpa és díszmű-áru kereskedésében. Telefon 568. Üvegezést is elvállal.

15 darab 7-8 hektós

új hordó első osztályú erős vasalással, tölgyfából készült, jutányos áron eladó. Pafka József Aradkövi. 5505

Czipő accaio

beszállított árakkal Klein József czipőüzletében Petőfi-utca. Városi és megyei telefon 826. szám. 3725

Legújabb fa-dísz tárgyak

festésre, égetésre farsó munkára, ékes kőkirakásra összes festészeti kellékekkel, gyári árban. Schweiczi festőminták tulkészlet folytán mélyen szállított árban, kölcsönzésre is 30 fill. feljebb. Ablak-papír 80 fillértől feljebb. Minden díszműáru, imakönyv kedvezményes árban. Krausz Paulin, színház-épület. 4814

Libamájat

veszek a legmagasabb napi árban. Klein Gábor, Boczkó-utca 11. 5422

Tea törmelék

finom, zamatos logolcsóbban Vojtek és Weisznál. III-5215

Karácsonyról

visszamaradt legdivatosabb dobos levélpapírok teljesen ép dobozokban 25% engedménnyel lesznek kiárusítva Ingusz I. és Fia könyv és papirkereskedésében Andrásy-tér 16. Maurer-féle kilométer autómobil- és kerékpár térkép ára 60 fillér. 555

Eladó

félárban 50 koronáért egy majdnem egészen új honvédtiszt köpeny, átalakítható egyéves önkéntes vagy vasuti köpenyeggé is. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 5515

OKTATÁS.

Állandó tanfolyam:

Gépirás: az összes rendszerű gépeken. Gyorsírás: Gabelsberger-rendszer, levelező és vitairás. Könyvelés: egyszerű és kettős, amerikai. — Tágas, jól fűtött és világított új tantermeimben mérsékelt tandíj mellett minden hónapban új 3-8 hónapos kurzus veszi kezdetét. Jelentkezni bármikor lehet, mert a mulasztást különórákban, díjtalanul pótoljuk. Beiratkozni az egyes szakokra is lehet. Elsőrendű tantervek vezetése mellett, a jó eredmény elmaradhatatlan! Díjtalan, biztos állásközvetítés! — Ziffer Sándor írógép-vállalata, József főherceg-ut 7. 4904

Ha megfázott

ne orvosságot, de egy csésze Vojtek és Weisz féle teát igyék. III-5251

KÜLÖNFÉLE.

Werthelm Jenő

English House uri szabó műterme Arad, Boros Beni tér 6. 5229

Képekretéző üzletáthelyezés

N. é. közönséget értesítem, hogy képüzletemet és képekretéző műhelyemet Salacz-utca 3. alól Weitzer J. utca 9. (új leányiskola épületbe) helyeztem át. Tisztelettel Freimann József. 5311

Intelligens

fiatal emberek kiténő ebéd-kosztot kaphatnak. Bercsényi-utca 15., ajtó 5. 5417

Varrónő

házakhoz megy. Készít angol és francia ruhákat. Weitzer János-utca 17., ajtó 21. 5480

Manikűrőnő

és arcmasszírozónő lakik Weitzer János-utca 17., I. em. 21. ajtó. 5480

Mandi Sándor 5526

szobafestő és mázoló f. évi november 1-e óta Haltér 6. sz. alól Rákóczy-utca 28. (Forray-utca sarok) szám alá költözött. Mindennemű szobafestői és mázoló munkát pontosan és jutányosan elvállal.

Elegáns

francia és angol toalettet vállal Rosenbergne Stuckart Erna, Damjanich-utca 7. szám. 5525

Melyik nemesszívű

család fogadná örökbe 4 avagy 6 éves kis leányomat. Cím a kiadóban. 5522

Kiténő kőser házikozt

kapható Tököllyi Imre-utca 11. sz. I. em. 7. 5493

Épület és díszmű bádógos

munkákat legjutányosabban készít egy helyben, mint vidéken Diamant Jenő Weitzer- és Kazinczy-utca sarkán (Polgári iskolával szemben.) 3681

Ha nem jól eszik

a hizója, adjon neki Vojtek és Weisz hírneves állat tápporából. III 5251

A gyermekek számát

2 vagy 3-ra korlátozni okos és sok pénzt takarít meg. A biztos utmutatást ehhez — melyre vonatkozólag sok ezer hálairat érkezett be, 90 fillér magyar bélyeg ellenében diszkrétén küldi: Frau A. Kaupa Berlin S. W. 286 Lindenstrasse 51.

ÜZLETEK.

Kiadó

sarok üzlethelyiség, szép világos, ugyanott 2 bútorozott utcai szoba Luther Márton-utca 1. sz. a., esetleg azonnal is átvehető. 5183

Egy jó forgalmu

korcsma üzlet, házzal együtt, betegség miatt eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4486

Egy jóforgalmu

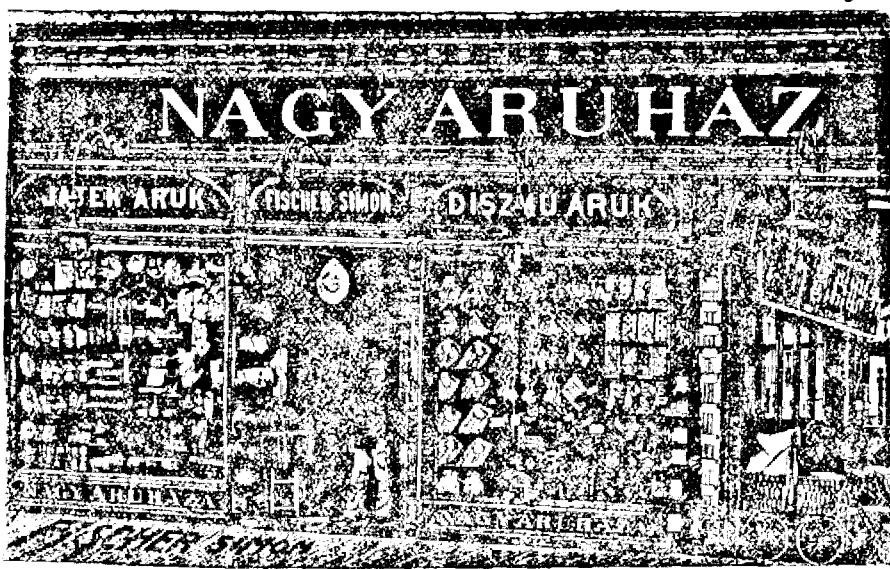
vegyeskereskedés azonnal eladó. Cím a kiadóban. 4585

50 év óta lemműlt,

jóforgalmu és modernül berendezett mészárszék Eleken, a Főtéren, nyugalomba vonulás miatt azonnal kiadó. Esetleg más üzletnek is alkalmas. Bővebbet Strifler Ferenc, mészáros és hentesnél Eleken. 5414

Fischer Simon

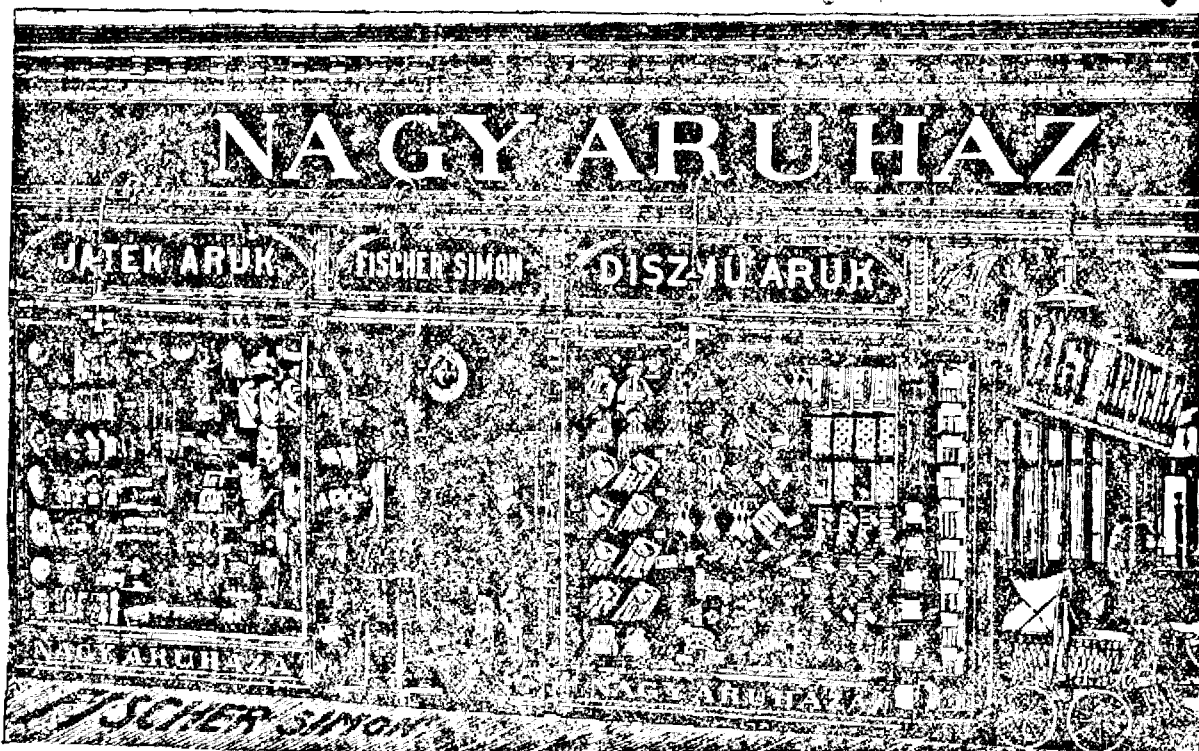
:: ARAD ::
Szabadság-tér 12.

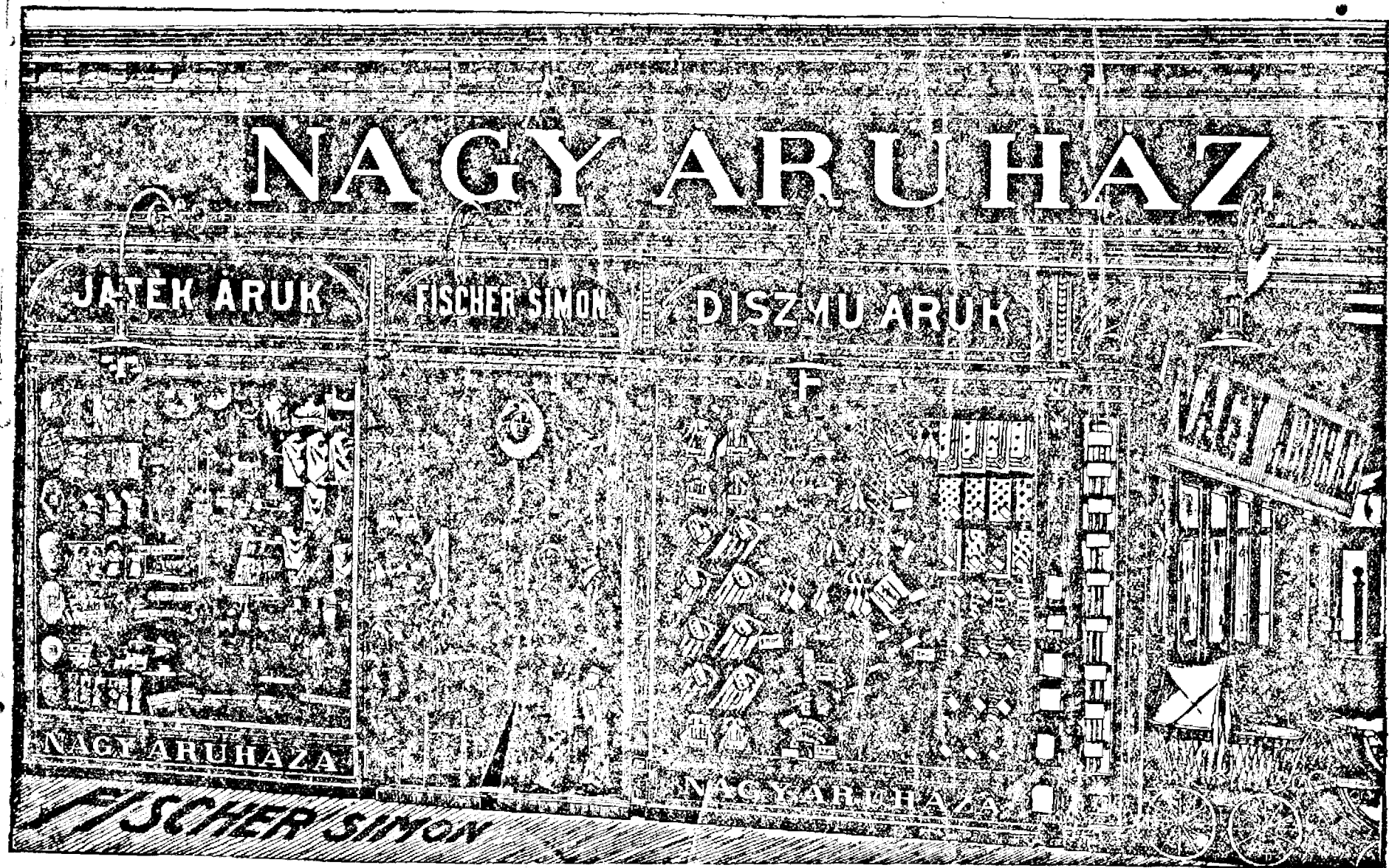
Fischer Simon

:: ARAD ::
Szabadság-tér 12.

arad-
megyei
legolcsóbb
bevásár-
lási forrás

arad-
megyei
legolcsóbb
bevásár-
lási forrás

40 lényesen berendezett utcai és kapu alatti kirakatot.

Felhívás! A téli saison közeledtével ajánlom a nagyérdemű közönségnek dusan felszerelt üzletemben legújabb divat szerinti

Szücsáru cikkeimet

melyek ugy ké-
szen, mint meg-
rendelésre leg-
jutányosabb
áron nálam kap-
hatók. -- Kötő
tisztelettel

5117

Kovács Géza

szücs-különlegességi üzlete

Arad, Forray-u., gr. Hunyady-palota.

Javításokat és átalakításokat leggyorsabban és legizlésebben készítik.

URAK FIGYELMÉBE!

ki akar elegánsan öltözködni, az tekintse meg minden rendelési kényszer nélkül nagy bel- és külföldi szövetraktáramat az

Angol uri szabó üzletében

Deák Ferenc-utca 40 sz. (Dr. Winter-féle házban). Nálam már 60 koronától kezdve egy elegáns szabású zakó öltöny vagy felöltő, finom szövetből, kifogástalan kivitelben, mérték után, részletfizetésre is kapható. 1308

Becses pártfogásukat kérve, maradok tisztelettel

Horváth Flórián, angol uri szabó.

DOUGAN ÉS MAYER

kárpites és díszítők

Arad, Atzél Péter-utca 3. (az udvarban a kapuval szemben.)

Elvállalok minden e szakmába vágó munkát, u. m.: szalon, angolbőr butorokat a legfinomabbtól a legegyszerűbb kivitelig, továbbá használt butorok átalakítását, valamint lakásbelsőrendezéseket és díszítéseket a legolcsóbb áron.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek. Levélbeli meghívásra azonnal megjelenünk.

A n. é. közönség becses pártfogásába ajánlván magunkat maradunk tisztelettel:

DOUGAN ÉS MAYER
kárpites és díszítők.

5149

Husserl Manó

Arad, Szt.-Pál-utca 11. sz.
Telefon 348. szám.

Csatornázás és vízvezeték szerelő bádogos. Készít modern butor veretel. Fém-csiszolás, galvanizálás. (Nikkellezés, vörös és sárga rezezés, horgonyozás, ónozás, aranyozás, ezüstözés.) 8841

Galvanoplasztikai munkák

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábizadásban szenvednek, legjobban ajánlható szer. Teljesen szagtalanít!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására. — Egyszerű beecsetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsepp.

Kitűnő alpesi gyógyfűvekből előállított gyomorszábaelyező szer. Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főfájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabbal) 1 korona.

Kapható kiskeresletben: 1846

Rozsnyai Mátyás

gyógyszertárában

Arad, Szabadság-tér.

Virág Kálmán

építőmester

elvállalja magán- és bérházak, valamint nyaralók sziliszteri tervezését, művezetését, felépítését és leszámolását. Ugyancsak gazdasági épületek, silos és mindennemű beton és vasbeton munkák szakszerű elkészítését iroda és gyártelep:

5821

ARAD,

Erzsébet-körut 59. sz.

Telefon szám 65.

Gyönyörű muffok, divatos boák legolcsóbb áron kaphatók

MAYER MIKLÓS szücs-üzletében

ARAD, Kossuth-utca 5. sz.

(Saját ház.)

Ugyanott mindennemű szörmejavítás gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Az angol király szállítói

Különlegesség:

„Kingdom Blend“

Az angol király five o'clock teája

A walesi herceg szállítói

Az „U. K.“ teák

módfelett kiadások és zártak.

Főraktár: Éles Ármán, „Atlantika“ kávé- és tea-behozatal, Nagy Farkas és kapható jobb fűszer- és csemegekereskedésekben.

5407

Burgonya

fehér, pehely, erdélyi elsőrangú

7 korona métermázsánként

házhöz szállítva. 5467

Rendelés levelezőlapon, vagy telefonon (166. sz.)

May János utóda

Andrássy-tér 9. szám.

Ha olcsón

akar vásárolni

ugy keresse fel
okvetlen mielőbb

Schwartzberger Mandó

női felöltő áruházat

ARAD, Vörösmarty-utca 3. alatt,

hol legújabb divatu
női és gyermek

felöltők és szörmeárak

óriási választék-
ban feltűnő olcsó

árban kaphatók

Uj pöczegödör- és csatorna-
tisztítási vállalat.

A n. é. közönséget értesítem, hogy
Bocskay-tér 3. sz. alatt

pöczegödör- és csatorna-
tisztító vállalati irodát

létesítettem. Elvállalok a leggyor-
sabb kivittel mindennemű tisztítási-
tisztításokat legjutányosabb árakon.
Meghívásra aznap jövök.

Szíves pártfogást kérek, kiváló
tisztelettel 5063

Thau Mórné.

Telefon 318. Telefon 318.

Hauszer K. Géza

hangszerkészítő

Arad, Deák Ferenc-utca 40. szám.

(Dr. Winter-ház.)

Van szerencsém igen tisztelt megrende-
lőmet és a nagyközönséget értesíteni, hogy

hangszer műhelyem

Deák Ferenc-utca 40. szám alatt
van. — Raktáron tartok dus vá-
lasztékban mindennemű hangszere-
ket. Elvállalok hangszer átalakítási-
tisztításokat és javításokat legjutányo-
sabb árak mellett. Vidékre meg-
rendeléseket leggyorsabban esz-
közlök. Szíves pártfogást kér ki-
váló tisztelettel

Hauszer K. Géza,

hangszerkészítő.

2801

Jó teához nem kell reklam

hanem finom

RUM szükséges, amely

már literenként 2 koronától kezdve
kapható 5335

a Körösvölgyi Pálinka Raktárnál

Schwarcz Pál vezetése alatt

Andrássy-tér 5. (Almay-palota.)

Ugyanott valódi kisüsti szilve-
rium, törköly, seprő, cseresznye és

baraczk pálinka

gyári árak mellett beszerezhetők

Ascher Ferenc és Társa

villany-műszerész és kerék-
pár nagy javító műhelye

Arad, Deák Ferenc-utca 30

Elvállalunk legszakoszerűbb ki-
vitelben mindennemű villanyvilági-
tisztítás, házitelefon és csengő berende-
zéseket és javításokat

legjutányosabb árak mellett

ugy helyben, mint vidéken. Összes

kerékpáralkatrészeket raktáron

tartunk. Kerékpárokat és gramo-
fonokat gyorsan és pontosan javítunk.
4661

Hegyi bor.

Kitűnő zamatu és tisztán
kezelt ó-boraimat a n. é. fo-
gyasztó közönség b. figyel-
mébe ajánlom, mit pincém-
ből már 5 liter megrendelé-
snél házhöz szállítok.

Riess Vilmos

Deák Ferenc-utca 22.

Telefon 572. sz.

Hölgyeim!

saját érdekükben cselekszenek, ha

Aradon, Salsoz-utca I. sz.

ház II. emeleten levő

trotteur, concert,

gyász és leányka

kalap-divatszalo-

nomat

me látogatják, ahol nagy választék
ban kaphatók a párisi körutamból
magammal hozott legújabb divatu
női kalapok. Nagybecsű vevőimet

olcsó árról

és figyelmes kiszolgálásról bizto-
sítom. Javítások és gyászkalapok
kivánatra azonnal elkészülnek. Ké-
rem szíves pártfogásukat, teljes
tisztelettel: 4591

Maison Ritscher.

ÉRTESÍTÉS.

Grosz és Lapikás női és férfi divat-üzle-
tét Arad, Andrássy-tér 20. szám alatt

megvettem

és az abban levő árukat nagyban és
kicsinyben elárusítom.

Ugyanott az üzletberendezés eladó.

Kiváló tisztelettel:

Kádár Gyula.

5421

Egy

le

ör

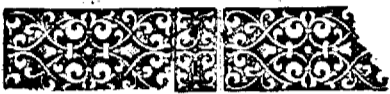
Kola

Helmagyarország

Teme

Merey

Arjegyzék és költség
Legszolidább kiszolgálás
kezdés

1868. óta fényesen bev.

BERGER-FÉLE GYÓGY-KÁTRÁNY

G. Hell & Co. gyártmánya.

Kiváló bőrápoló orvosság Európában legelső alkalommal
nyes eredményekkel alkalmazták

mindennemű bőrkiütések

fülszék, krónikus és pikkelysömör és élődi kiütések, továbbá a
szépség- és bőrgyógyászok, haj- és szőrpikkelyek ellen. Ber-
ger-kátrány-szappan 40 százalékos kátrányt foglal magában és le-
nyegesen előrébb a kereskedelemben forgó egyéb kátrány-szappa-
noktól. Makacs bőrbajoknál alkalmazásuk a nagy hatékony

Berger-féle kátrány-kénszappant

A legfinomabb kátrány-szappan gyanánt, a bőr tisztáltsági ellen,
a gyermekek bőr- és fején való kiütései ellen, valamint minden-
napos használatra mint foglímulhatatlan mosdó- és fürdő-szappan
szolgál a

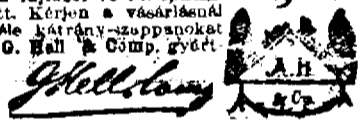
Berger-féle glicerín-pipereszappant

melyben 35 százalékos glicerín foglaltatik és a mely illatosítva van.
Kiváló bőrápoló szerként használják továbbá kitűnő sikerrel a

Berger-féle borax-szappant

és pedig pörpörékek, napégés, szepők, fűszerek és más bőrbajok
ellen.

Kia varabonként minden fajtából 70 fillér, más-
napi utasításokkal együtt. Kérjen a vásárlásnál
nyomatékosan Berger-féle kátrány-szappanokat
és borax-szappanokat, G. Hell & Comp. gyárt-
mányait és vigyázzon
az itt ábrázolt véd-
jegyre és a mellette
levő cégjelzésre, mely

minden címken ott kell hogy legyen.
Kitaláltatva Bécsben 1883-ban díszokmányokkal és a párisi 1900.
évi világkiállításán arany éremmel.
A Berger-féle minden más gyógy- és higiénikus szappanok
a hozzájuk mellékelte használati utasításokon fel vannak sorolva.
Képletek minden gyógyszerárban és szaküzletben.
Nagyban: G. Hell & Comp., Wien I., Eiberstr. 8.
Magyarországi főraktár: Török József gyógyszer-
szertára, Budapest, Király-utca 12. Thellmayer és Seitz,
Zrínyi-utca. Koehmelster Fr. utóda, Gold-utca 3.
Molnar és Moser droguisták, IV., Koronás-utca 3.
Korona-utca 3. szám. Detsányi Frigyes drogeria, Marok-
kői-utca 2. Kiosknyben Magyarország összes gyógy-
szertársaiban.

Arad: G. Földes Kelemen, Hajós
Árpád és Housnyay Mátyas gyógy-
szerész utaknál, Vojtek és Weisz dro-
guerijában, Hegedűs Gyula üzletében
Andrássy-tér 15. és kapható az összes hazai
gyógyszerárakban. 1427

Gyönyörű ajándékot

küldünk Önnek postafordultával
ingyen és bérmentve, ha ar-
jegyzékünk megküldése céljára
költségünk

**100 darab
c i m e t
(csak vidéki)**

magán és Állambizalom, köz-
pénz, kőpárok, orvosok, egészség-
ügyi hivatalnokok, gyárosok
és gyári hivatalnokok, jobban
szívnak macszók, kereskedők,
szarvasok stb. címelt lakóhelyel-
ről és annak környékéről, tisztán
és olvashatóan egy iv papírra
leírva beküld.

LEOP. WEISZ, Wien, II/2. Hofenedergasse 1.

la. nem rongálja Vizhatlanná teszi a bőrt

Mert

Mert

Mert a

legkényesebb izlést
kielégíti és

Mert egy

ÓRIÁS FEDÁK

cipőcrém, mely 4-szer annyit
tartalmaz,

mint egy 30 fillér-ért
más doboz

ebben a drága vi-
lágban az egyedüli olcsóság.

MINDENÜTT KAPHATÓ

6761

Kvizda Ferencz János

az osztrák-magyar csász és kir., a román királyi
és a bolgár király udvaroknak állatgyógyászati
cikkeiben való szállítója, kerületi gyógyszerész
Korneuburg-ban WISEH mellett,
Képes árjegyzékkel ingyen és bérmentve.

KWIZDA-féle korneuburgi marhapor

Diatikus szer lovak, szarvasbimbók és juhok vé-
szére. Egy fél doboz 70 f., egy egész doboz K. 140
Több mint 60 éve használatban van a legtöbb istállóban é tvégy-
hiány, rossz emésztés gyógyítására, a tej javítására és a tejelő-
kenység f. közására. 2217-II

KWIZDA-féle korneuburgi-marhapor

csak ezen
védjeggyel
valódi

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész, Buda-
pest, VI., Király-utca 12. és Andrássy-ut 26. szám.

terdén,

dmény.

JEK

6905

ny napig.
December 14-én
Magyar királyi

Államsorsjáték

10.000 korona készpénzben.

Összege 475.000 korona készpénzben.

Játszójegy ára 4 korona.

A magy. kir. lottó- és sorsjátékok igazgatóságánál Budapesten (Vám-
posta-, adó-, vám- és só-hivatalnál, az összes vasúti állomá-
dohánytözszédekben és váltó-üzletben. Játéktervet ingyen és
bérmentve küld.

A magy. kir. Lottó- és sorsjátékok igazgatóság.

... Anagallin hasz-
... által, nem piszkít,
... nem ragadós, kezelése igen
... Ara egy üvegnek utasítással együtt **70 fillér.**

Szab és kézizzadási azonnal és teljesen
elmúlik ha az izzadó
részeket „**Peppo**”-
val ecseteljük. A
mirigyeket kiszáritja, a váladékot megszünteti és tökéletesen
szagtalanítja. -- Egy üveg ára utasítással együtt 1 korona.

Poloskák kiirtása a legmegfelelőbb módon
és teljesen „**Phenol-sav**”-val
eszközölhető. A butorokat nem rontja,
a poloskának még a petéit is
kiirtja. Szaga nem kellemetlen s kezelése rendkívül
egyszerű. Egy üveg ára 70 fillér.

Legjobb fekete Hajfestő a „**MELOGEN**” Egy
pár perc alatt bármely ha-
jat vagy bajuszt a legszebb
állandó fekete színre lehet
festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ara
421 **2 korona.**

Kitűnő amerikai gummi a „**NITER**” 6 darab egy
eredeti fémdobozban **2**
korona.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:
Hajós Arpád gyógyszerárúháza **ARAD,**
Andrássy-ter 52. sz.
a megyeházzal szemben

FÜSZER-, CSEMEGE- ÉS ÁSVÁNYVÍZEK KÉRKENDŐRE.

Telefon 311. sz. Telefon 311. sz.
A fekete kutyához.
Alapított 1882.

Färber Lajos, Arad

Füszér- és csemege-üzletemben kapható:
Kizárólag ártalom, saját módszerem alapján,
óránként párokként
„Japán-kávé”
mely minőségére és zamatra minden más fajtát
felülmúl.
Mindennemű fűszerárak a legkiválóbb
minőségekben. Déli gyümölcsök, u. m.:
francia és berber da olya, füge, ma-
laga és maróni, továbbá színházi
szalon cukorkák és a le különfélebb
csokoládé bonbonok, csemege sajtok,
és tea-sütemények dus választékban.
A legfinomabb tearumok, bor, francia
és magyar pezsgők, kitűnő liqueurök
jutányos napi árakon nagyban és
kicsinyben.

Szabadalmazott, világszerte
ismert kávépárok.

Nemcsak a helybelieknek, hanem a vidékieknek is fontos, ha bevásárlásait az Asztalos Sándor-utca 4. szám alatt levő

csipke áruházban

eszközlí, mert a téli dolgok már mind megérkeztek és azokat bámulatos olcsón árusítom.

Kérem az alant jegyzett árjegyzéket elolvasni.

Tiszta gyapju női és férfi angol keztyűk	35 kr.	Bélelt glace keztyű, (női) 75 „
Gyermek gyapju angol keztyűk,		Trico ingek jäger (férfi és női) 90 „
csikos és sima	20 „	Trico nadrág, jäger (férfi és női) 80 „
Női harisnyák, jäger, csikos és sima	75 „	Gyermek tricok, jäger 50 „
Férfi Sockni, jäger	45 „	Flanel blousok	75 „
Női harisnya, kötött	25 „	Szövet blousok	120 „
Gyermek gyapju gamaschni	45 „	Flanel pongyolák	270 „

Csipke szövetek nagy választékban

Fiu ingek fehér R chiffon 85 kr.
Fiu ingek szines zephir 85 kr.
Férfi ingek RR chiffonból 99 kr.
Férfi háló ingek 1 frt 20 kr.
Női ing R chiffonból 75 kr.
Női nadrág R chiffonból 74 kr.
Klott alj dupla fodor 1 frt 50 kr.
Selyem alj 3 frt 75 kr.

Taft, selyem 70 kr.
Csikos selyem blousoknak 65 kr.
Esőernyők, férfi és női 1 frt 20 kr.
Leány ingek R chiffon 48—65 kr-ig.
Zsebkendők tucatja 58—120-ig
Gallérok, csak 7 krajcár
Kézeltő párja 6—8 kri-ig
Kézimunka congré kezdet 1 frt 25 kr.

Csipke, méterje 1 kr.-tól
Csipke szövet 25 kr.-tól
Csipke gallér 50 kr.
Férfi nyakkendők 10 kr.
Glasé keztyűk rendes 58—85 kr.
Glasé keztyűk, fehér hosszú 1 frt 50 kr.
Női nyilas harisnya 39 kr.
Nadrágtartók 30 kr.

Csipke és csipke-betétek nagy választékban

Ezen felsorolt áruk mind jó és tartós minőségűek.

Azonkívül érkeztek nagyobb mennyiségben horgolt berliner kendők, nimalaja kendők, plédek, kötött mellények, női kötött és trico gamaschni. Gyermek caracül kabátok. Kötött és selyem sálak. Finom schweitz-i himzések. Storok, csipkefüggönyök, túll ágytakarók, valódi reform fűzők. Női lüster és klott kötők. Linoleum szőnyegek. Finom női fehérnemű. Szörme áruk. stb. stb.

Meglepő olcsó árak!

2597

Meglepő olcsó árak!

Kérjük a t. vásárló közönséget árunk olcsóságáról meggyőződni.

Tisztelettel **Csipke Áruház.**

Gyors és pontos kiszolgálás!

MÜLLER J. ÉS FIA

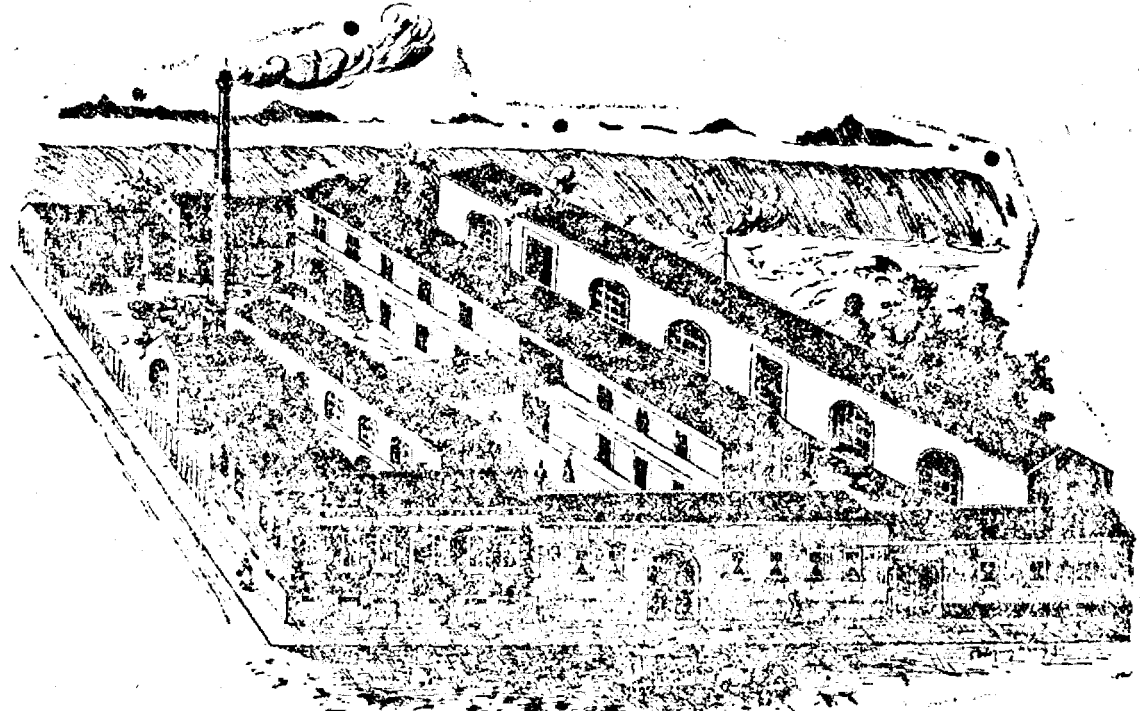
ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógyára

Aradon, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 38—40—42.

Alapítottott: 1858.

Telefon szám 459.

Mindennemű férfi és női felöltőket és ruhákat egészben fest, vagy vegyileg tisztít.

Ingeket, gallérokat, kezeltőket, házi ruhát, kelengyékstb. hófeheren (minden marószert kizárásával) mos és fényesen vasal.

Helybell gyűjtőtelepek: JÓZSEF FŐHERCEG-UT 11. SZ., FORRAY-UTCA 20. SZ. ÉS ASZTALOS SÁNDOR-UTCA 2—3. SZ. Vidéki gyűjtőtelepek: DÉVA, BRASSÓ, GYULAFEHÉRVÁR, SEGESVÁR, VAJDAHUNYAD ÉS SZÁSZVÁROS.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal **MÜLLER J. ÉS FIA.**

Postaküldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rendkívül olcsó árak!

Rendkívül olcsó árak!

Színházi prémezek

boák, muffok, kabátok, legjobb bevásárlási forrása

Beregszászy Lajos

divat-szücs üzletében, Deák F.-utca 32. 5113

Modern közvetítő iroda.

MARTINOVITS M.

Arad, Fábán-utca 11.

Üzletköre:

Hiteltudósítás:

Váltókölcsönök és mindenemű hitelügyletek lebonyolítását; diszkrét módon mérsékelt díj mellett, gyorsan és megbízhatóan nyújt információt.

Incasso:

5129

Felelőség mellett kereskedő, iparos és magánszámla követeléseket, egyletti díjakat beszedés, behajtás végett átvesz.

Váltó és jelzálogkölcsön:

Váltókat leszámítottat. Jelzálogkölcsönöket amortisatióra vagy anélkül földbirtokokra, házakra, tisztviselőkölcsonöket (lakber-lekötésre is) leggyorsabban kiesziköl.

Ingatlan és ingó közvetítés:

Birtokok, házak, lakások, üzletek, szállodák, kávéházak, gyárak, fürdők, malmok, bányák, stb. bérletét vagy adásvételét közvetíti. Ugyiszintén ipari és egyéb termékeket. Árak és vállalatok képviselőt elvállalja.

Üzletszerzők és közvetítők díjaztatnak. Válaszbélyeg melléklendő.

AZ ÖN ÉRDEKE

6712

HIRSCH és TÁRSA BUDAPEST V. ALKOTMÁNY-U. 19.

GARAI KÁROLY
RÉZ ÉS VASBUTOR GYÁRA
ARADON
JÓZSEF-FÖHERCEG-ÚT 11.
TELEFON 847.

5371

14343 - 1911. a. h. szám.

Hirdetmény.

Közhírré tesszük, hogy az 1911-12. évre elkészített legyveradó kivétési lajstrom f. évi november hó 4-től a városi adóhivatalnál 8 napi közzsemlére van kitéve

Erről az adóköteleseket azzal értesítjük, hogy netáni felszólalásukat és pedig:

a) azon adózók, kik az illető kivétési lajstromban tárgyalt idő-nemmel már a múlt évben voltak megtróva, a lajstrom kitételének napját.

b) azon adózók, kik a kivétési lajstromban megállapított adóval a kivetés évében első ízben rovatnak meg, adótarozásukat az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt a városi adóhivatalnál előterjeszhetik.

Arad, 1911. évi november hó 4.

A városi adóhivatal.

Fiatal segéd

izraelita, rófös és női-divat szakmából azonnal felvétetik: ki románul is beszél,

Gerő Adolfnál

TENKÉN. 5506

14231/1911.

Hirdetmény

Az 1909. évi V. t. c. 6. §-a értelmében 1910 január 1-től kezdőleg Arad város területén lévő földek és telkek művelési ágában előállott allandó jellegű változás a városi adóhivatalnál bejelentendő.

Ezen bejelentést azon egyén tartozk teljesíteni, aki mint tulajdonos, vagy haszonélvező a tényleges birtokosnak tekintendő s a fennálló szabályok értelmében a földadó fizetésre kötelezve van. Ez a kötelezettség a nem önjogu, valamint jogi személyeknél a törvényes képviselőt terheli.

Ezen alapon figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy minden ilyenemű változást a földadó kataszteri munkálatokban való érvényesítés végett fenti időben jelentsék be, mert mulasztásuk az 1885. évi XXII t. c. 7. §-a alapján az 1883. évi XII v. t. c. 101. §-ában megszabott büntetést vonja maga után.

Arad, 1911. október hó 30-án.

A városi adóhivatal

Aradi Nyomda

Részvénytársaság

készít 100 darab

névjegyet

elefántesontpapíron

= nyomva =

2 koronáért.

Vidékre 2 korona 40 f.

- beküldése esetén bér-

= mentve szállit. =

Nők legforróbb vágya SZÉPNEK LENNI!

Ezt legkönnyebben érhetik el a HAJÓSFÉLE IBOLYA-CREME használatával.

Ára 1 tégelynek 1 korona.

Kapható mindenütt.

Főraktár: HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Hat gymnasiumot, vagy hat reáliskolát, vagy hat polgári iskolát végzett fiatal embert

GYÓGYSZERÉSZ-GYAKORNOKNAK ELFOGAD

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszerész

421

Arad, Andrassy-tér 22. szám.

Hirdetmény a házbérjövedelem bevallása tárgyában.

A házbéradó az 1912. évre való évrénnyel kivetendő lévén, az ezen kivetés alapjául szolgáló házbérvallomási iverk benyújtására a m. kir. pénzügyministerium 1911. évi 111.036 szám alatt kiadott rendeletével az **1911. évi november hónap 2-től 30-ig terjedő időt tűzte ki.**

A házbéradóról szóló 1909. évi VI. t. e. 46 §-a értelmében a bevallás annak a községnek előjáróságánál történik, amelynek területén a ház fekszik. A házbérjövedelem bevallására kötelezve van:

- a tényleges birtokos, illetőleg vagyonközösség esetén az összes tényleges birtokosok;
- a házközösségnél annak feje;
- nem önjogi, valamint jogi személyeknél a törvényes képviselő.

Ha a közös tényleges birtokosok közül csak egy ad vallomást, utóbbi az összes tényleges birtokosok meghatalmazottjának tekintendő.

A ház tényleges birtokosa (tulajdonos, haszonélvező), illetve a törvényes képviselő, a házbérvallomási iverk meghatalmazott által is kiállíthatja, ennek eljárásáért azonban a meghatalmazó anyagilag felelős. A bélyegmentes meghatalmazás kívánatra előmutatandó.

Felhivatnak tehát a vallomásadásra kötelezettek, hogy a házbérvallomási iverk pontosan és a valóságnak megfelelő hűséggel töltsék ki s azt a községi előjárásnál (városi adóhivatalnál) november hó 2-től kezdve **legkésőbb november hó 30-ig nyújtsák be.**

A bevallás tárgya: a házak évi nyers bérjövedelme. Nyers jövedelemnek tekintendő együttvéve mindaz, amit a bérlő bérlettárgy használata fejében a **bevallás időpontjában** ellenértékül fizet, illetőleg teljesíteni tartozik.

Íde számítandók különösen:

- a szoros értelemben vett lakbér;
- a természetbeni szolgáltatások, a tulajdonos helyett fizetett kárbiztosítási díjak, állami, helyhatósági s egyéb adók, azoknak az összegeknek a kivételével, melyeket a bérlő községi adó fejében házbér fillérek elnevezése alatt, vagy más községi lakásadó címen fizet, ha a bérbeadó ezeket az összeget elkülönítve mutatja ki, vagy bérvallomásában oda nyilatkozik, hogy a mellékjáruulékaival együtt bevallott nyers jövedelemben a házbér fillérek már belefoglaltatnak;

3. azok az összegek, melyeket bérbeadónak a bérlő háztartása keretében vízvezeték, éjjeli világítás, szemétkihordás és más ilyenmü mellékköltségek címen fizet, ide nem értve a házszondozásával megbízott egyénnek a bérlők részéről külön fizetett, akár előre meghatározott járandóságokat, továbbá a lakás világításért és fűtéséért külön megállapított összegeket, végül a bérlő mint üzlettulajdonos által üzlete céljaira felhasznált víz után fizetett vízvezetéki díjakat;

4. azok az összegek, melyeket a bérlő a bérbevett ház vagy lakrészek állandó átalakításának vagy karbahelyezésének költsége fejében a bérbeadó beleegyezésével sajátjából oly feltétel alatt előlegezett, hogy e költségek visszatérüléseig készpénzben aránylag csekélyebb összegü lakbért tartozzék fizetni. Ha e költség visszatérítése e szerződő felek által több évre osztatott fel, a költségeknek csak ama része számítandó a nyers jövedelembe, mely a megállapított felosztás szerint az illető évre esik.

Általános házbéradó alá eső helyeken a házbirtokos által használt vagy másnak ingyen átengedett épületeknek, illetve épületrészeknek nyers házbérjövedelme gyanánt a bérbeadás esetén elérhető haszonértéket (bérértéket), az üresen álló lakásoknál pedig az előző évi adóalapot kell bevallani.

Üzletfelszereléssel, földbirtokkal, házi kerttel vagy egyéb dolgokkal és jogokkal együtt bérbeadott házaknál vagy lakrészeknél nyers jövedelemnek az az összeg vallandó be, mely házbér címen a bérszerződésben külön kitüntetve van.

Butorzattal együtt bérbeadott lakrészek jövedelmét minden levonás nélkül kell bevallani, amelyekből azonban a butorzat elhasználása fejében 30%-ot a kivető közegek fognak leszámítani.

A bérlők a vallomási iverk bizonyítják a vallomás helyességét, nevüknek a vallomásadásra kötelezett felhívása folytán a megfelelő rovatba történt bejegyzése által. Ez a bejegyzés a bérösszeg beírása előtt tilos.

A felek a házbérvallomások beadásáról elismervényt kérhetnek.

Aki vallomását a kitűzött határidőben be nem adja, a kivetés során megállapított házbéradónak 1%-át, ha pedig a részére szabályszerűen kézbesített és a vallomás benyújtására szóló felhívás vételétől számított 8 nap alatt sem adja be vallomását, továbbá 4%-át fizeti pótlék fejében.

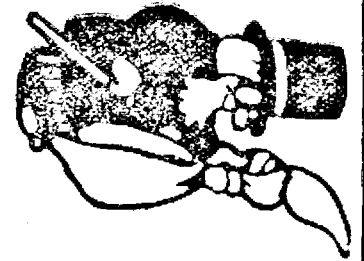
Ha a vallomásadásra kötelezett a vallomási iverk a bérösszegnek beírása előtt iratja alá bérlőjével, annyiszor büntetendő 5—200 koronáig terjedő rendbirsággal, ahány bérlőjénél ezt elkövette. Hasonló rendbirság alá esik a bérlő is, ha a vallomási iverk aláírását elfogadható ok nélkül megtagadja.

Bíróilag büntetendő, vagyis jövedéki büntető eljárás alá eső kihágást követett el a tényleges birtokos vagy annak törvényes képviselője, ha a házbérjövedelemre vonatkozó vallomási iverkben adóköteles jövedelmet szándékosan elhallgat, vagy abban tudva, valótlan vagy szándékos félrevetésre irányuló nyilatkozatot tesz, mely az adómegrövidítésére alkalmas. Ha ennek a kihágásnak elkövetésében a bérlő is szándékosan részt vesz, ez a tettessel egyenlően büntetendő.

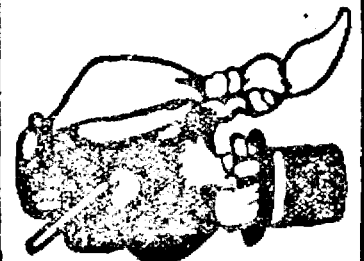
Tájékoztatóul szolgáljon végül, hogy a vallomásadásra kötelezettet a bevallás kötelezettsége alól nem menti fel az a körülmény, hogy a vallomási iverk részére hivatalból kézbesítve nem lett.

Kelt Aradon, 1911. október 30.

A városi adóhivatal.

**NE FELEDKEZZÉK EL A
30.000 KORONÁS CERES-PÁLYÁZATRÓL!**
Közelebbi felvilágosítás minden kereskedőnél nyerhető!

Megnyilt az új
Angol Enyveshát Vállalat

Andrássy-tér 8. sz. alatt

(Minorita templommal szemben)

5496

hol a legélethűbb mellképek már 2—3 órán belül elkészülnek. **12 darab 60 fillér.** Legkellemesebb ajándék hozzátartozóink részére. **Ujdonság enyveshát levelezőlapokban.** Remek kivitelben **6 drb. 1 kor. 20 fill.**

Fénykép után is felvételek eszközöltetnek.

Uj üzlet!

Tömeges pénztakarítást érhet el, ha **Czitter Dezsőnek** ujonnan megnyit

VERSENY ÁRUHÁZÁ-BAN

Weitzer János-utca főpostával szemben szerzi be férfi és női, őszi és téli divatcikkeit u. m. csipkeszövetek, csipkék, selymek, női kosztümbelmék, francia flanel, barchet, férfiszövetek, ugy-szintén női és férfi felöltő szövetek, melyek legjutányosabb gyári árakban vásárolhatók. **Minden-nemű msradékok feltűnő olcsó árban lesznek árusítva.**

Kérem mindezekről véteikényszer nélkül mielőbb meggyőződni!

Szíves pártfogást kér:

CZITTER DEZSŐ

verseny áruháza.

5322

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Az összes hazai

1335

Zsák és Ponyva

gyárak készítményei nagyban és kicsinyben is a legnagyobb választékban kapható az

Erdélyi és Bácskai Iparáru raktár

Reich B. Károly Fia és Társa

cégnél **Andrássy-tér 6. (Verbos-ház.)**

Kötél gyártás! **Telefon szám 649. Pokróc lerakat!**

Párisi

NŐI KALAPFORMA UJDONSÁGOK

érkeztek a

Női Kalap-Bazárba

Arad, Deák Ferenc-utca 8. sz.

5062

**MAGYAR
GYÁRTMÁNY
WESTINGHOUSE**

TURAKOSIK:

16 L.E. cardanos
30 L.E. cardanos
40 L.E. láncos

BENZINMOTOROK
GAZDASÁGI CÉLRA,
KONDEZÁTOROK

GARAGE

ARADON:

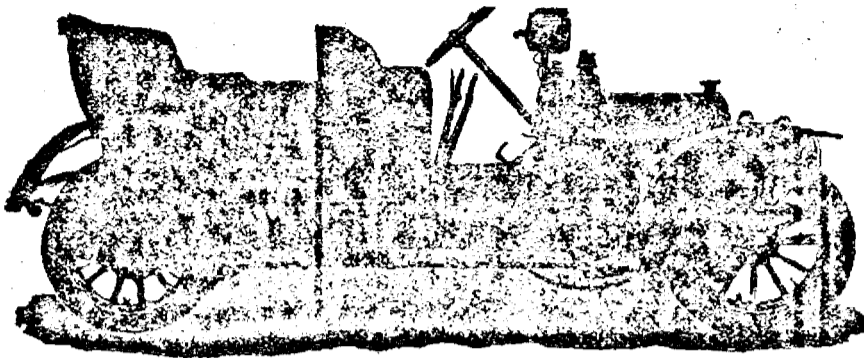
Modern javítóműhely.
Benzinállomás.
Autoolaj.
Pneuraktár.
Szerelvények stb. stb.

Külföldi gyáraink
vezérképviselőiben:
GÁZMOTOROK
GŐZTURBINÁK
FÉKEK.

**LEGOLCSÓBB
VILÁGÍTÁS!**

gyárakba
udvarokra
állomásokra a
WESTINGHOUSE
SILICA
HIGANYGŐZ
LÁMPA.

NEM KELL KÜLFÖLDRE MENNI

Tisztelettel hozzuk a t. c. automobilozó közön-
ség tudomására, hogy aradi automobil gyá-
runkban bármely gyártmányu :: :: :: ::

**AUTOMOBILOK
JAVÍTÁSÁT ELVÁLLALJUK.**

Tekintettel azon körülményre, hogy az új ko-
csik gyártása és az automobilonok téli nagy
javítási munkálatai gyárunkat erősen fogják
igénybe venni, idegen gyártmányú kocsikat a
jelentkezés sorrendjében és csupán

KORLÁTOLT SZÁMBAN

fogadhatunk el javításra.

Szakszerű munkáért és pontos kivitelért
gyárunk jó hírneve miatt.

Új gépek szállítására ajánlattal, —
javításra költségvetéssel készséggel
szolgálunk. :: :: :: ::

**MAGYAR
GYÁRTMÁNY
WESTINGHOUSE**

TEHERKOSIK:

1.5 tonnás 16 L.E.
2.5 tonnás 35 L.E.
5 tonnás 40 L.E.

BENZINMOTOROK
VASUTI VONTATÁS-
RA, LÉGSZIVATTYUK

GARAGE

BUDAPESTEN:

Modern javítóműhely.
Benzinállomás.
Autoolaj.
Pneuraktár.
Szerelvények stb. stb.

Külföldi gyáraink
vezérképviselőiben:
ELEKTROMOTOROK
DYNAMOK
ÁRAMMÉRŐK.

**LEGOLCSÓBB
VILÁGÍTÁS!**

irodáknak
lakásokba
üzletekbe a
WESTINGHOUSE
VERTEX
FÉMSZÁLAS
IZZÓLÁMPA.

MAGYAR AUTOMOBIL R. T. WESTINGHOUSE RENDSZER.

GYÁRTELEP—GARAGE
ÉS JAVITÓMŰHELY
A R A D,
TELEFON: 694.

MŰSZAKI IRODA
BUDAPEST, V. NÁDOR-U. 20.
TELEFON 168-43.

GARAGE és JAVITÓMŰHELY
BUDAPEST, IX. Páva-u. 10.
TELEFON: 176-41
141-08.

==== SÜRGÖNYCÍM: „WESTINGAUTO“ ARAD vagy BUDAPEST. ====

Üzletemet felosztatom

Az áru készletem mélyen leszállított árban kiárusítom. Hatóságilag engedélyezett kiárusításom már megkezdődött.

Tiszta selymek és foulard most 98 krajcár.

Costüm kelmék Ruha-szövetek minden színben és feketék.

Vásznak, sifonok Női és leányconfectio Szőnyegek függönyök, ágýterítők, Szőrme-áruk óriási választékban.

Meglepő olcsó árban kaphatók, amíg a készlet tart

Finom tenis flanellek széles áru 25 krajcár. Hölgy flanellek minden színben 35 krajcár.

Hoffmann Sándor

Arad, Színház-épület.
Kérem kirakataimat megfelfedezni!

Ékszerárú és eladások ékszertárgyakban

Deutsch Izidor

éras és ékszerész
Waltzer János-utca, Minorita-palota

Zálogcédulák

Arany és ezüstneműk, gyémánt és 12. lánás tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyakra átcsereztetésnek.
TELEFON 434. TELEFON 436.

Új férfi és női szabó üzlet MEGNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. közönség b tudomására hozni, hogy Aradon Tökölýtér 1. szám alatt (Lázár Vilmos-utca sarkán)

Férfi és női szabó

üzletet nyitottam, hol elvállalok megrendelésre mindennemű polgári, papí, egyenruha és díszmagyar ruhákat. Ugy zintén

női ruhákat

legújabb divat szerint elegáns kivitelbe kostümök, felöltők és télikabátok a legjutányosabb árban.

Husz évi tö b nagyvárosban szerzett szakkezeltségem folytán azon helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igénynek is eleget tehetek.

Nagybecsű párfogását kérve marado k ki-áló tisztelettel 5105

Jakabos Miklós
férfi és női szabó
Okleveles szabás tanító.
Férfi szabástot minden időben jutányosan tanítok.

ÚJ NYOMDA ARADON!

Tisztelettel értesitem Arad város és környéke n. é. közönségét, hogy

Aradon, a Tököli-téren

(Román templom mellett)
modernül berendezett

KÖNYVNYOMDÁT

nyitottam. Elvállalok mindennemű könyvnyomdai munkát gyors és modern kivitelben jutányos árakon.

Szives pártfogást kér:

Szűts Mihály

Popper Testvérek

árúházában

mélyen leszállított árakban a háten eladásra kerülnek:

- 1 vég 23 mtr Rumburgi vászon 4.85 kr.
- 1 vég 23 mtr cérna kanavász 5.95 kr.
- Angol szövet teljes ruhára 2.95 kr.
- Patent bársony ruhára és dísznek minden szín — 65 kr.
- Ponger selyem minden színben — 65 kr.
- Louisien selyem minden színben — 48 kr.
- Himzett blous — 97 kr.
- 5 drb len pohártörő — 97 kr.
- 6 pár női vagy férfi harisnya — 97 kr.
- Női ing Madapolan himzés — 97 kr.
- 12 drb batiset vagy vászon zsebkendő — 97
- 1 drb kész alsólepedő varrás nélkül — 97 kr.
- Férfi vagy női ernyő — 97 kr.
- Tigris flanel takaró — 97 kr.
- 2 drb cérna ajour futó vagy milliet — 97 kr.
- 1 drb Jäger triko ing vagy nadrág — 97 kr.
- 1 drb 2 személyes rouge paplan 2.36 kr.

Vidéki rendelések pontosan beszkoztetnek, meg nem felelöt visszavezzünk és a pénzt visszafizetjük.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rojtják és kitűnő ízűek.

Dobozát korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldésel raktár:

"NÁDOR"

GYÓGYSZERPAR

Budapest, VI., Váci-körút 17.

Figye!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható Aradon: Berger Gyula, Földes Kelemen, Hajós Árpád, Keresztes Géza, U. Kosuth Pál, Ring Lajos, Rozsnyay J. Ödön, Hauser Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerárakban. Házru Nester és Vojtek

Budapest: Masznyik Dániel gyógyszerárakban.
 Nagy-Pécskán: Adler Gy. Lajos gyógyszerárakban.
 Ó-Pécskán: Rokszip János gyógyszerárakban.
 Simándon: Csiky Lukács gyógyszerárakban.
 Szikszón: Párdy Ede orvos, gyógyszerárakban.

Popper Testvérek

Arad, Forray-utca

(Gróf Hunyady-palota.)

ELSO ARADI PRÓBABABAGYÁR

ÉS NAGY

JÁTÉKBABA JAVITÓMŰHELY

Arad, Szabadság-tér 1. sz. I. emelet (Udvarban)

5301

Allandoan dus választéku raktár minden kivitelü próbababákban gyári árakban már 2 frt 75 krtól kezdve. Kirakati viaszkefj műterem. Javítások és átalakítások legolcsóbban elkészítetnek.

Beleket

5426

száraz és sőt mé-
szárosok és hen-
tesek részére aján-
lom legolcsóbb
napi árakban.

Klein Gábor

bélkereskedő

Boezkó u'ca 11 szám.

Ősz haj nincs

Minden haj megkapja eredeti szí-
nét, ha azt naponta egyszer

HAIRREGENERÁTORRAL

megnedvesítjük.

== Nagy üveg ára 2 korona. ==

Főraktár:

Földes Kelemen

gyógyszertára Aradon.

6 üveget ingyen láda és csomagó-
lással bérmentve küld. 1524

YOGHURT.

Dr. Floris Á. a kiváló fővárosi orvos és író a következőket írja
„Miképen lehetünk hosszúéletűek” című művében.

A Yoghurt leghatalmasabb ellenfele a bél bacte-
riumoknak, csökkenti, szabályozza egyszersmint a
bélben való rothadást.

A vértestecskék jótékony munkáját fokozza, gyenge
savt hatásánál fogva nagy segítségére van a gyomor-
nak az emésztésben.

Ez az oka annak, hogy ez az étel legkönnyebben
emészthető, mert a gyomorsavval egyesülve hatálma-
san pusztítja a baktériumokat így a táplálék felszívó-
dását is rohamosan elősegíti.

A vérben felszívódott és átalakult Yoghurt ezen-
kívül azt a legüdvösebb legerencsésebb és számukra
lenhasznosabb munkáját is fejtí ki, hogy a véredé-
nyekben lerakodott vékony mészréteget úgy a vasta-
gabb mint a vékonyabb hajszáledényekben parányi
szemcsékre oldja fel. 1505

Az orvosi tudomány jelesei ajánlják mint egyet-
len biztos szert, amely megóvja a szervezetet a korai
megöregedéstől s amely meghosszabbítja az életet.

Ajánlják gyomor és bél rendetlenségeknél, elerőt-
lenedett, lesoványodott vérszegény betegeknek rossz
emésztés és vérszegénység stb. ellen.

Egy üveg ára 20 fill. Naponta friss készítmény kapható

FÖLDES KELEMEN-NÉL ARAD.

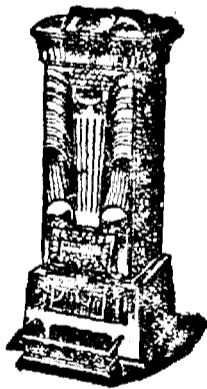
Tisztviselők figyelmébe!

Osztr. magy. I. ált. tisztviselőegylet kolozsvári
képviselet (Kolozsvár, Ferencz József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknél,
katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti
ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

díjmentes utbaigazítással és tanácssal szolgál.
Válaszbélyeg csatolandó.

Musgrave eredeti cserépkályhák
a jelen legjobb és legolcsóbb

FÜTŐKÁLYHÁI.

Ingyenesen árjegyzék. 6725

Chr. Grams kályhagyár Bodenbach

Gyári raktár:

BERTA TESTVÉREK-NÉL

üzem és szerszámüzem

ARAD, Andrassy-tér 3. szám.

Mindennemű géphajtó szijak

u. m. teveször, balatá, pamut crom és nyersbőr-
ből. **Asbest ruggyanta** és különlegességi gőz-
tömítések, tömitő lemezek. Gőz- és vízvezeték fel-
szerelések, olajozók, csövek, szivattyúk, kutak és
fecskendők. **Gazdasági eszközök**, ponyvák,
zsákok, mérlegek. **Szerszámgépek** és szerszá-
mok legjutányosabban beszerezhetők: 4991

WALDER ARTHUR

ARAD, Ferenó-tér 1/b. sz.

Kérjen árajánlatot.

Háztartási és
pipere cikkek legolcsóbban

Vojtek és Weisz

drogueriájában

Aradon.

1497

Igaz Sándor és óraüzlete, ARAD, Andrassy-tér

(Minerita-palota.) 4811

Szelidan szabott árak!
Figyelmes kiszolgálás!

Nagy választék briliáns-, arany- és ezüstékszerekben.
Külön helyiségben I. rendű chinazüst áruk.

Városi és megyei telefonsz. 321.
Alapítva 1902. évben.

100 koronát (fizetők adnak) Bartilla fogvizet...
Bartilla fogvizet...
Bartilla A. Srőkőssel, (K. Winkler Wien, 19/1 Sommer-gasse 1. — Kapható Aradon minden gyógyszerárban, különösen Földes Kelemennél, Deák Ferencs-utca 11. sz. és Vojtek és Weiss Kérjük mindenütt határozottan Bartilla-féle fogvizet. Hamisítványok felelőtlenséget jelentő díjaztatnak. 1401

Ezelőtt Bolezni Antal

CZERNÓCZKY M. I.

uri és női cipész-Dzsete 3561

Salacz-utca 2. szám.

Hol mértékutáni rendelések legújabb francia vagy amerikai fazonban, legszebb kivitelben, jutányos árban készíttetnek.

Saját készítményű

czipőraktár

legújabb divat szerint.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri tisztelettel

Czernóczy M. I.

Ne mulassza el!

mielőtt óra- és ékszer-

szükségletét beszerezné

felkeresni vételkény-

szert nélkül

Vogel László

milléris és ékszerész üzletét

Veszek zálogcédulát,

tört aranyat vagy más

tárgyakra becserélem.

Arad, Weitzer János-u. 6.

Új leányiskola-épület.

Törvényesen védve.

FEMINOL

a legújabb és legjobb folyékony

fém tisztítószer

a fémtárgyaknak gyönyörű, tartós fényt ad, még a rozsdafoltot is eltávolítja, nem tűzveszélyes, nem ülepedik.

Egyedüli gyártója:

GEIKO

vegyészeti gyár

VÁCZ.

GEIGER és TÁRSA.

6809

Törvényesen védve.

FELHIVÁS!

A magyar irodalom és művészet minden ágában forrongások és megújulások idejét éljük.

Új hitet, új célokat hirdetnek a holnaposok, kik a magyar költészet és zamatát akarják megőrizni.

A női szépséget, melyben a költészet minden bája, elbűvölő harmoniája összpontosul, ugyancsak a modern kor fegyverével, ártalmatlan, kipróbált arckrémmel, szépitőszerral kell az ósdi vénülés ellen megvédelmezni.

A női szépség költészetének egyik kiváló eszközeivel, a törv. védett **Dr. Biró-féle Havasi Gyopár-**crémmel, ez a legnagyobb mértékben sikerült is.

A jelenkor modern női csaknem mindannyian használják a női szépség e biztos hatású eszközét.

A dr. Biró-féle HAVASI GYOPÁR-CRÉME ára:

Nagy tégely I K — Mosdóvíz I K. — Szappan 70 f.

Főraktár: KOLOZSVÁR.

5093

Dr. Biró-féle gyógytár, Mátyás király-tér 6. sz.

Kapható ma már minden gyógyszerárban és drogériában.

FOGAK

és fogsorok aranyhidak és koronák ideálisan szépen, rágásra kiténők, készülnek

HALMOS

fogászati műtermében Asztalos Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 666.

4271

Költőkődök figyelmébe!

Vilamos világítási berendezéseket

szellárókkal

együtt kedvező üzleti feltételek mellett azonnal és szállítás

KOCH DÁNIEL

üzemeltető és telefonberendezési vállalkozó

Arad, Deák Ferencs-u. 42.

Szalkai Arminné

himző és fehérneművállalata

Arad, Weitzer János-u. 13.

Női, férfi és gyermek kelenyék készítése rövid idő alatt a legfinomabb hozzávalókkal, elsőrendű kivitelben készülnek. 4093

Szines és fehér himzések ugyancsak fehérnemű varrások olcsó árban készülnek.

Uri leányok fehérnemű varráshoz és himzéshez oktatásra felvétetnek.

Hogy arca szép, fehér, üde és bájos legyen

Kárpáti-féle **Benzoetej-cremet** 1 korona

és **Benzoetej-szappant** 70 fillér

vegyen, mert ez a legtökéletesebb és legjobb ártalmatlan szépitőszert.

4671

Fenti szerek eredeti minőségben kizárólag az egyedüli készítőnél:

Kárpáti János gyógyszerárban kaphatók Aradon, Boros Béni-tér 15. (Dengl-ház.)

Ha fáj a feje

használjon **Kárpáti-féle pasztillát**, mely 5-10 perc alatt megszabadítja bármilyen főfájástól és migrántól.

1 üveg 12 adaggal és utasítással 1 korona.

Kiténő gyomortisztító és kellemes ízű a **Kárpáti-féle**

epéhajtó,

mely minden fájdalom nélkül gyorsan és biztosan hat.

1 üveg ára utasítással 40 fillér. Postán 12 üveg bérmentve 4 kor. 80 fill.